



Avrupanın cenubu şarkisinde bir bitaraflar grubu mu kuruluyor?

İtalya tarafından Bulgar Başvekiline bir proje tevdi edilmiş

Bir İsviçre gazetesi Sofya mahfellerine atfen bu projenin memnuniyetle karşılandığını bildiriyor

Balkanlarda geni bir antant için iptidaî temaslar yapılmış

Bâl 27 (A.A.) — «Havas bildiri» : Avrupa cenubu şarkî memleketlerinden mürekkep bir bitaraflar blokundaşası projesi İtalya büyükelçisi tarafından Sofyada başvekil Köseivanofa tevdi edilmiştir. Basler Nachrichten gazetesine göre, sefir, Bulgaristanın bu proje karşısın-

da nasıl bir vaziyet alacağını sormuştu. Sofya mahfellerinde söylendiğine göre, sefere verilen cevaplar çok memnuniyetbahşır. Aynı gazeteye nazaran bugün Ankara'da beklenmekte olan von Papen Almanya hükümetinin Türk - Fransız -

(Devamı 8 inci sayfada)

Ankara muahedesi Fransız Cümhurreisinin tasdikına arzedildi

Paris 27 (A.A.) — Bu sabah toplanan nazırlar meclisi Ankara anlaşmasının tasdikına ve imza için Reiscümhura arzedilmesine karar vermiştir. Daladier, askerî ve diplomatik vaziyet hakkında geniş izahatta bulunmuş-

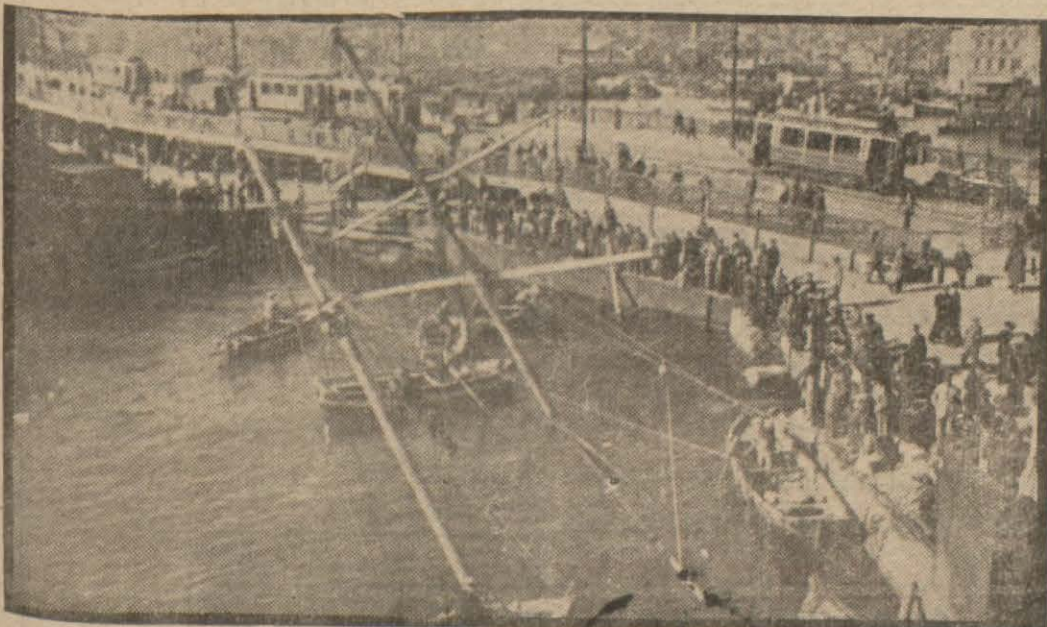
Avam Kamarasında muhalefet lideri Attlee'den sonra söz alan Sinclair, liberal partisinin, Türkiye ile muahedenin imzasından dolayı Çemberlayn tarafından gösterilen büyük memnuniyete iştirak ettiğini söylemiş ve demiştir ki:

Türkiye hakkındaki siyasetimizle Sovyetler Birliği hakkındaki siyaseti-

(Devamı 8 inci sayfada)

Fırtınanın zararları

İki motör, iki yelkenli ve bir kayık battı, Savarona karaya sürüklendi ve bir kayık batarken kurtarıldı



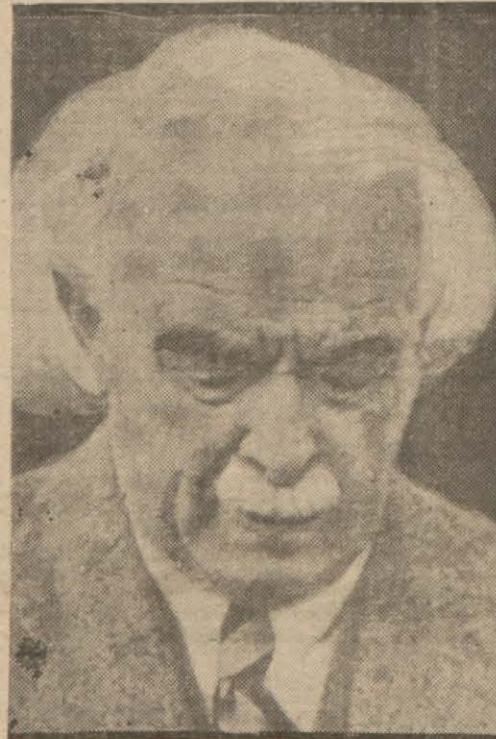
Köprü'nün Kadıköy iskelesinde batan yelkenli (Yazısı 5 inci sayfanın 1, 2 ve 3 üncü sütunlarında)

Türk-Sovyet dostluğu

Moskova 27 (A.A.) — Burada bulunmakta olan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen ve beraberindeki heyet büyük elçimiz Haydar Aktay'la birlikte dün Lenin'in mozolesini ziyaret etmişler ve bir çelenk koymuşlardır. Akşam da büyük elçiliğimizde Sovyet ziraat komi-

(Devamı 8 inci sayfada)

Loyd Corc Türk askerini methediyor



Loyd Corc (Yazısı 3 üncü sayfa)

Almanya'da Sovyetleşme temayülleri

Londra 27 (A.A.) — Times gazetesinin diplomatik muhabiri yazıyor: Almanyadan gelen malûmata göre, nazi partisi Sovyetleşme istikametinde sola doğru temayülü muayyen bir nisbet dahilinde teşci ve teşvik etmektedir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Litvanya askerleri Vilnoya girdiler

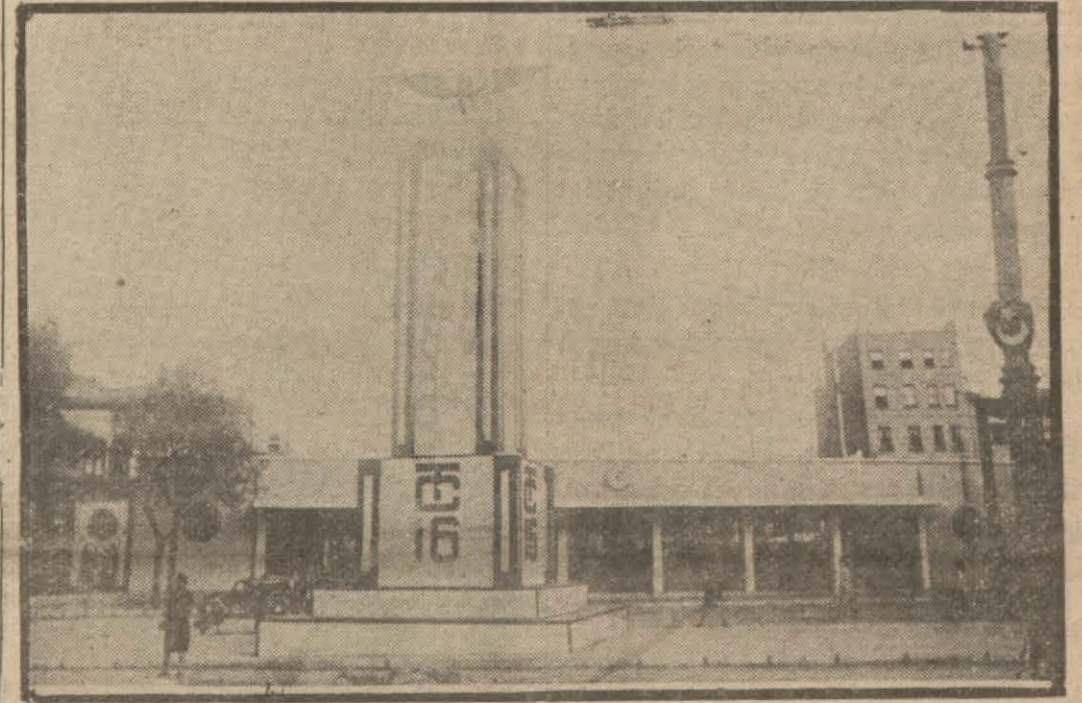
Londra 27 (Hususî) — Litvanya askerleri ordu umum kumandanı General Rastikys başta olduğu halde, bu sabah Vilnoya girmişlerdir.

Bu münasebetle hududdaki karakol barakaları yıkılmıştır. Vilno'daki Sovyet küt'aları çekilmişlerdir.

Türkün en büyük bayramı

Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümü şenlikleri bugün öğleden sonra başlıyor

Yarın ve öbürgün inşaatı biten muhtelif yerlerin küşad resimleri yapılıyor, bu gece ve yarın gece meydanlarda halka temsiller verilecek



Sirkeci'de kurulan taklardan biri

Yarın 16 ncı 29 İkteşrin.. Mucizevi bir kahramanlıkla millî iradenin çiftleşme - sinden doğan bu en büyük eser 16 yaşına basıyor. En taze, en feyizli çağlarını idrak

eden cumhuriyetin, yaşından çok inkılâp ve başarılarla dolu ömrü, onun yarımına emniyetle ve inançla bakmağa bize hak

(Devamı 8 inci sayfada)

Amerika Âyanı silâh ambargosunu kaldırdı

Londra 27 (Hususî) — Amerika âyan meclisi, silâh ambargosunun iptası hakkında senatör Nay'ın vermiş olduğu bir

teklifi 22 ye karşı 67 reyle reddetmiştir. Bu suretle, ambargonun kaldırılması

(Devamı 8 inci sayfada)

Tayyare ve denizaltı harbi şiddetleniyor

Alman tayyareleri günde 10 defa ingiliz adalarına akınlar yapacaklarmış



Garb cephesinde bir Fransız devriye kolu

(Yazısı 8 inci sayfada)

Hergün

Gene ırk tesanüdü Meselesi

Yazan: Muhittin Birgen

Dün, bu sütunlarda ırk tesanüdünden bahsetmiştim. İyi bir vesile, bugün beni gene aynı mevzu dönmeye sevketti.

Vesile şudur: Budapeştede müteşekkil «Turan Cemiyeti» —Turani Tarsak (1)— riyasetinden bir davetname aldım. Bu cemiyet tarafından tertib edilen bir toplantıya aid olan bu davetname, bana, daha ziyade «haber verme» maksadile gönderilmiştir.

Toplantı, Türkiye Cumhuriyetinin yıldönümü münasebetile tertib edilmiştir. Mevzu, «Türkiyenin milli bayramı» —Törökorszag (2) Nemzeti Ünnepe— dir. İctimada beş hatib söz alacaktır. Bunlardan birincisi bir açma nutku söyleyecek, ikincisi Türkiyenin kurtuluş mücadelesinden, üçüncüsü Türk soylarından, dördüncüsü de Türk - Macar kültür birliklerinden bahsedilen birer konferans vereceklerdir. Beşinci hatib de toplantıyı kapayan bir nutuk irad edecektir. Toplantı, Pazmany Peter üniversitesinde yapılacaktır. Konferansları verecek olanlar da Macaristanın Turaniyat bahislerinde ileri giden ilim adamlarıdır.

Aldığım bu davetnamenin beni ne kadar müteşekkil etmiş olduğunu söylemeye hacet yoktur. Eminim ki, bu sağırları okuyan her Türk, Cumhuriyet yıldönümünün Macaristanda bu suretle karşılanmış olmasından dolayı hususî bir zevk duyacak ve bundan dolayı da kendisini Macar kardeşlerimize karşı müteşekkil ve hattâ minnettar hissedecektir.

★

Her nevi ilim sahasında çok ileri gitmiş olan Macarlarda Turaniyat da çok inkişaf etmiştir.

Avrupada millet ve ırk olarak kendisini çok yalnız hisseden bu milletin Turaniyata fazla ehemmiyet vermiş olmasının sebebi de gayet tabiidir. Sade ilim sevgisine değil, bir de ırk gayretine Turanlık mevzuunu çok ehemmiyetle işlemiş olan Macarlar, denilebilir ki, Turanlık fikrini en evvel neşretmiş olan millettir. Hattâ, Türklük ve Turanlık fikri de Türkiyeye ilk defa olarak Macarlar vasıtasile girmiştir. Macar münevverleri arasında Turanlık duygusu ve ırk tesanüdü fikri o kadar ileri gitmiştir ki hattâ, bu duygu, Osmanlı ile Macar arasındaki tarihi husumeti bile kolayca unutturabilen bir unsur olmuştur.

Filhakika Osmanlı imparatorluğunun Macaristanda tesis ettiği hakimi yetten dolayı hazin hatıralara sahib olan bu millet arasında feodal ve kaptan rejim, Osmanlı ile Türkü birbine tamamen karıştırmak suretile, çok uzun zaman Türk aleyhinde kuvvetli ve hâkim bir edebiyat yaratmıştı. Bununla beraber, bugün, bir Macar münevveri ile konuşup da ona Osmanlı tarihinin Türk tarafından görünüşünü izah ettiğinin zaman derhal anlar ki Macaristanda hâkim olanlar ve Macarlara zulmedenler Türkler değil, «ne idüğü belirsiz olan kapıkulları»dır. Bu kapıkullarının hâkim unsuru arasında pek çok Macar da bulunduğunu malumdur. Ben ne zaman tarihin bu yeni görünüşünü Macarlara izah etmişsem beni dinleyenlerin önce hayretle gözlerinin açıldığını ve sonra da Osmanlı tarihinde Türkün de Macar gibi mazlûm bir millet olduğunu görmekten mütevellid bir memnuniyet duyduklarına şahid oldum.

Bugünkü Macaristan bile, eski Turan ve yeni Türk tarihi bakımından geniş bir etüd sahasıdır. Orada her adında Macarla Türk arasındaki sıkı kardeşliğin derinliğini gösteren bir hâdiseye tesadüf edilir.

«Arpaya» «arpe», «sarı» ya «şarga», «gök» «kek» diyen, bizim İzmir kavunu dediğimiz kavunu, asıl ismi ile, hâlâ Türkistan yadeden ve meselâ bizim «Çevir» imize mukabil «Çavar!» ı kullanan Macarlar, bizim, daima iftiharla

(1) Tarsasag kelimesindeki S. harflerini Ş. harfi gibi telâffuz etmelidir.
(2) Bu kelimedeki S. harflerini tek bir S. gibi telâffuz etmelidir.

Resimli Makale:

≡ Harb hastalığı... ≡



Amerikalı bir gazeteci 1918 mütarekesinin akdedildiği gün harbi yapan devletlerden birinin hükümet merkezinde bulunmuş, hatıralarında şu cümleler kayıtlıdır:

— Mütarekenin akdedildiğini ilân eden top sesi işitildiği zaman halk birden sokaklara fırladı, ve bütün caddeler bir dakika içinde seygar orkestralarla doldu. Her köşebaşı bir dans yeriydi ve her gazinoda meccanen içki dağılıyordu. Küçük, büyük, kadın, erkek bütün halk sevinçten sarhoş gibiydi, hayatının en büyük bayramını yapıyordu.

Bütün dünya ümid edelim ki pek yakın bir zamanda yeni bir sulh bayramı yapacak, yeniden müşterek bir sevinç günü yaşayacaktır. Fakat kendi kendimizi aldatmayalım, 1914 harbi için sonuncu harb diyoruz, bugünün harbi için de aynı kelimeleri kullanıyoruz, fakat nasıl 1914 harbi sonuncu harb olmadıysa 1939 harbi de son harb olmayacaktır, çünkü insan çektiği ızdırabı çabuk unutup, hiç değilse kendisini takip eden nesle kâfi derecede ibret dersi bırakmayı ihmal ediyor, 1914 nesli azalmıştır, 20 sene sonra 1939 nesli de azalacaktır, harb insanlar için henüz ilacı bulunmamış bir hastalıktır.

SÖZ ARASINDA

Finlandiyanın Millî kahramanı



Finlandiyanın «Corç Vaşingtonu» diye anılan Feld Mareşal Mannerhaym memleketinin en sevilen bir simasıdır. Büyük, küçük her Finlandiyalının göz bebeği gibi saydığı mareşal, son Sovyet - Finlandiya hâdisesi münasebetile, Helsinki'nin büyük meydanında toplanan binlerce vatandaşa gayet heyecanlı ve vatani bir nutuk irad etmiştir.

hatırlayabileceğimiz kardeşlerimizdir.

Bizde Turan fikrine aid en eski yazı olarak okuduğum şey, bundan kırk sene kadar evvel neşredilmiş olan «Marif» mecmuasında Veled Çelebi tarafından yazılmış bazı makalelerdir. Macar Turaniyatçıların bazı eserlerinden bahseden bu makalelerden daha eski neşriyatı ben hatırlamıyorum. «Turan» fikri aramızda ancak mesrutiyetten sonra inkişaf etti; fakat, bu inkişaf, Avrupa'da bir «Turanlılık» duygusu şeklinde değil, bize mahsus, taklid bir «Turancılık» halinde vaki oldu ve ara-

Hergün bir fıkrâ

Yabancıya gitmedi

Bektaşının biri Ramazanda ancak bir gün oruç tutmuşmuş. Bayram günü kahvede oturuyormuş. Kahvedekiler, Ramazandan, oruçtan bahsedilerken bir tanesi:

— Ben, demiş, bu Ramazanda ancak bir gün eksik tuttum.

Bir gün oruç tutan bektâşi ona dönmüş:

— Yabancıya gitmedi erenler, onu da ben tuttum, demiş.

En büyük hayvanlar en küçük insanlar tarafından avlanır!...

Afrikada Kongo'da cüceler kabilesi vardır. Bunlara Pygmeler denilmektedir.

Bu insanların vasatı boyları 1.40 dir. Bunların başlıca yaşayış vasıtaları fil, goril ve yaban boğaları avıdır. Bu hayvanlar çok vahşidirler. Cüceler aya çıkacakları vakit terkinin çok gizledikleri bir içki içerler. Sözde bu içki onların görülmelerini temin edermiş. İçkiden sonra hemen çalılıklara, koruluklara, ormanlara dalarlar.

Er tehlikeli av «goril» maymunu avıdır. «Goril» ler can damarlarından vurulmadıkları takdirde insanların üzerine hücum ederler. Bu takdirde onların elinden kurtulmak pek güçtür.

Cüceler bu avların hemen ekserisinde muvaffak olurlar...

ya derhal kısmen Osmanlı fütuhatı için derhal ilham alan romantik bir ruh, kısmen de «Turanlılık» fikrini istismar eden bir gâve karıştı.

Türkün Türkü, Turanlının Turancılığına hiç lüzum yokken ya samimî, fakat şuursuz bir hareketle bir kısım gençler, Türkü ve Turancılığı oldular, ya

(Devamı 11 inci sayfada)

Sığınak Külâhları



Bir tayyareci külâhını andıran bu kulaklı şapkalar hava hücumunda vukua gelen infilak seslerini duymamak için birebirdir. Buna sığınak külâhları ismi verilmektedir.

Çek matbuatındaki sansür

Çek matbuatındaki sansürün eğine şimdiye kadar hiç bir yerde rast gelinmemiştir. Gazetelerde evvelâ bir «millî Çek» sansürü vardır. Bu sansür Çek nokta nazarından hâdiseleri elekten geçirmektedir.

Bu sansürlerden ikincisi Çek matbuatı sansür servisi.

Üçüncüsü de Alman askerî sansürüdür. Dördüncüsü sansür valî von Neurath'ın siyasi sansürüdür.

Çek gazetecileri bu yüzden dünyanın en büyük sıkıntısını çekmektedirler.

22 sene sonra

Büyük Harbde Middlesexdeki mühimmat fabrikasında bir işçi olmuş, bu fabrikada çalışanlardan yalnız 17 yaşlarında bir genç kız kurtulmuştu. Aradan 22 sene geçtikten sonra, aynı kız şimdi evli bir kadın olarak hükûmete müracaat etmiş, gene bir mühimmat fabrikasında çalışmak istediğini bulunmuştu.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Ankaradan gelen bir telgraf haberinde şu satırları okuduk:

— Pazarlıksız satış kanununun tatbikatına dair vilayetlerden istenen raporlar hükümet merkezine gelmiştir. Tetkikler kanunun bugünkü şekli ile istihdaf edilen gayeyi tatmin etmediği neticesini vermektedir. Kanun tadil edilecektir, ilgası da bahis mevzuu olmaktadır.

★

Bir arkadaşımız bu sabah anlattı: — Karımla karşı semtin çok tanınmış bir mağazasına gittik, iskarpin alacaktık. Bir çift beğendik, fiyatını sordum, 12,5 lira dediler. Bana pahalı geldi, itiraz edecektim. Gözüm mağazanın duvarında altın yaldızla yazılmış bir levha ilişti, bu levhada:

«Bu mağazada pazarlıksız satış yapılır» deniliyordu. Ağzımı açmaya cesaret edemedim. Fakat kadınlar bu bahiste erkekten becerikli ve pişkin oluyorlar, karım derhal münakaşaya girişti ve netice şu oldu ki, pazarlıksız satış yaptığını altın yaldızla ilân eden bu mağazada 12,5 lira istenilen iskarpini 9 liraya aldık, eğer yanımda karım olmasaydı muhakkak 3,5 lira aldanacaktık. Şimdi düşününüz, bu koca şehirde benim gibi kaç kişi vardır ve günde kaç defa üçer buçuk lira aldanırlar?»

Arkadaşımızın anlattığı bu hâdiseyi dinledikten sonra Ankaraya gelen raporlarda izhar edilen kanaate iştirak etmemenin mümkün olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kıyası

O söyledi, Ben yazdım...

E. Ekrem Talu

Mühim şehirlerimizden birinde oturan bir ahbab anlattı.

— Kanunî yaşını doldurmuş bulunan çocuğumu ilk mektebe yazdırmak istiyordum. Çocuk zekidir, kendisini evde ben biraz okutmuşum. Alfabe, sonra ibare sökmeyi, biraz da kara cümle öğrendi. İkinci sınıf derslerini kolayca takip edeceğini sanıyordum. Kendisini aldım, ilk mekteplerden birine götürdüm. Başöğretmen:

— Pekâlâ! dedi; maarif müdürlüğüne bir istida verin. Orası bize havale etsin. O zaman çocuğu imtihan eder ve alırız.

İstidanın maarif müdürlüğünden dolayış gelmesinde hikmeti anlamamakla beraber öğretmenin gösterdiği yoldan yürümeye karar verdik. Bize üç tane fotoğraf, nüfus cüzdanı ve aşı şahadetnamesi de lüzum olduğu söylendi. Fotoğrafları çekirdik, kafa kâğıdını hazırladık. İş aşıya kaldı. Memleketimizde bir Nüme hastanesi vardır. Aşı şahadetnamesinin resmî bir makamdan itası icab edeceğini düşünerek, oraya baş vurduk.

— Bizde aşı yoktur.. dediler.
— Ya?
— Gidin bir tıp aşısı bulun, getirin..
— Nereden bulalım?
— Arayın. Fakat bunun daha kestirilmesi vardır: Belediye gidin! Orada aşıyı yaparlar.

Belediyeye gittik.. Belediyenin sıhhat işleri aynı zamanda bina dahilinde de işlenmiş. Yerini sağlık verdiler.. Bir hayli dolaştık, taban teptik. Neyse, bulduk..

— Günaydın, bay doktor!
— Günaydın bay! Ne istiyorsunuz?
— Şu çocuğu mektebe yazdıracağız da. Aşılatmağa geldik.

— Hımm! Fena zamanda geldiniz.
— Neden? Ahlat aşısı gibi, çiçek aşısının da mevsimi mi vardır? Biz, bu mevsimi geçirmiş miyiz?

— Değil!
— Ya, nedir?
— Aşıyı sıhhat memurları yapar.. Onlar da pazara çıktılar.

— Siz lütfe demez misiniz, acaba?
— Mümkün.. fakat.. aşı dolabının anahtarları onların yanında.. yarın teşrif edemez misiniz?

— Başüstüne!
Ertesi gün gittik. Memurları bulduk. Pul istediler, sokağa çıkıp fellenk fellenk bayi aradık, bulduk, pulu alıp getirdik..

— Bir de fotoğraf!
Onu da verdik.

Çocuk aşılandı. Raporu yazıldı, elimize tutuşturuldu. Evrakı bu suretle tamamlayıp maarif müdürlüğüne götürdük. Havale ettirdik. Mektebe gittik; başöğretmene verdik. İşimiz hâlâ bitmedi amma, kolayladı sayılır. Allah izin verirse, çocuğumuz bayramertesü mektebe başlayacak.

Lâkin bütün bu formaliteler bana fuzuli göründü. Zira, iki üç gün nâhak yere işinden gücümünden alakoyuldum. Ben bir mektep başöğretmeninin müracaat eden bir çocuğu imtihan edip, takip edebileceği sınıfa almak hususunda salâhiyeti olmalıdır. Aşıya gelince onu da maarifin zaten mevcut sıhhat müfettişleri, yılda bir defa mektepleri dolaşır

(Devamı 8 inci sayfada)

TAKVİM

BİRİNCİTEŞİRİN											
Kümüle 1155			28			Arabî 1853					
Birinciteşir'in 15			Resmî 1939			Hızır 176					
CUMARTESİ											
GÜNEŞ		Ramazan						İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.		
6	¼	15						4	46		
1	10							11	38		
GÜNEŞ		Ramazan						İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.		
6	25	16						4	47		
1	13							11	38		
GÜNEŞ		Ramazan						İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.		
6	45	17						11	32		
1	13							11	32		

TELGRAF HABERLERİ

Sovyetler Finlandiyaya teminat verdiler

Rusya, Şimal Blokunun bitaraf tesañüdüne riayet etmek niyetinde olduğunu bildirdi

Helsinki 27 (A.A.) — Sovyet Rusya, Finlandiyaya muaddel bir askeri misak şekli teklif etmiştir.

Bu teklif, Finlandiyanın sıkı bitarafilığı ile kabili teliftir.

Teklif, Finlandiyanın Rusyaya karşı yapılacak her hangi bir taarruzun kendi topraklarından yapılması imkânını selbetmektedir. Moskova, Şimal blokunun bitaraf tesañüdü ne riayet etmek niyetinde olduğunu bildirmiş ve Finlandiyaya tekliflerinden hiç birinin Finlandiya istiklâlini tehlikeye maruz bırakacağı istihdaf etmemekte olduğunu dair teminat vermiştir.

Hududa gitmek üzere yurdlarını terk etmiş olan birçok kimseler, şimdiki yurdlarına avdet etmektedirler. İlk mekteplerin ekserisi, Helsinki'dekiler müstesna olmak üzere, tekrar açılmıştır.

İskandinav devletleri arasında Riga 27 (A.A.) — Stokholm'dan «Sevodnia» gazetesine bildirildiğine göre İskandinav devletlerinin konferansı esnasında İsveç ile Finlandiya 4 İskandinav devleti arasında askeri bir ittifak imzasında ısrar etmişler ise de bu teklif, Norveç tarafından ihtirazi bir kayıtlı ve Danimarka tarafından sarıh bir itirazla karşılanmıştır.

Zaptedilen Amerika vapurunun akibeti meçhul

Vaşington 27 (A.A.) — Hull ve harici nezarati yüksek memurları, Moskova'da ve Berlinde City of Flint hakkında malûmat almaya çalışan diplomasi makamlarının, uğradıkları mükerrek teahhurlardan dolayı, gitgide artan bir işbir göstermektedirler. Harici nezarati yüksek memurları Birleşik Amerika hükümetine malûmat vermeden, haberleri ajans vasıtasıyla neşrettiklerinden dolayı Sovyetleri şiddetle tenkid etmektedirler. Bugün, Hull, matbuat toplantısında demiştir ki: Sovyet hükümetinden malûmat almak üzere yapılan teşebbüsler tamamen ihlâl edilmiştir.

Hull, Birleşik Amerikanın Moskova sefirini Stenhardtın telefon, şimendifer ve tayyare gibi üç vasıttadan istifade ederek City of Flint mürettebatı ile temasını temin etmek üzere baş vurduğu üç çarenin de semeresiz kaldığını, müteessir bir ifade ile anlatmış ve City of Flint Murmanskda bulunmadığından hâlâ malûmat olmadığını ve henüz başka tafsilât ta olmadığını ilâve etmiştir.

Almanya ile telefon muhavereleri

Lüksemburg 27 (A.A.) — Almanya, bitaraf memleketlerle yapılan telefon muhavereleri üzerine o şekilde tahdidat koymuştur ki, fiilen yabancı memleketlerle bundan böyle yalnız resmi müsaadesi olan kimseler konuşabileceklerdir.

İsviçrede askerî mezuniyetler kaldırıldı

Bern 27 (A.A.) — National Zeitung gazetesi yazıyor:

Bâl mevki kumandanı dün ansızın bütün askerî mezuniyetleri iptal etmiştir. Bunun hangi tarihe kadar devam edeceği belli değildir.

Kral İbnissuudun Paris elçisi

Paris 27 (A.A.) — Kral İbnissuudun büyük elçisi Fuat Hamza bu sabah Paris'e gelmiştir. Lübnanlı olan Fuat Hamza bir çok senelerdenberi İbnissuudun mesai arkadaşı olup şimdiye kadar hariciye nazırı vekillliğini yapmaktadır.

Madridin meşhur müdafii mahkûm oldu

Madrid 27 — D. N. B. Ajansı bildiriyor: Meliladaki siyasi mes'uliyetler mahkemesi, General Miyahayı en yüksek ceza olmak üzere 15 sene sürgüne ve bütün servetinin müsaderesine mahkûm etmiştir.

Madam Miyaha bir milyon peçeta para cezasına mahkûm olmuştur.

Madridin meşhur müdafii General Miyaha, halen Meksikada bulunmaktadır.

Papa'ya göre Harb âmilleri

Vatikan 27 (A.A.) — «Havas»:

Papa, bütün katolik dünyasına hitaben neşrettiği ilk beyannamesinde, harb esbab ve müsebbiplerinden bahsetmiş ve ilk âmil olarak müfrit rasizmi göstermiştir.

Müteakiben Papa, totaliterleri takbih ve Polonyanın iztirabından hazin sözlerle bahsetmiştir.

Saadabad paktı

Ankara 27 (A.A.) — Saadabad paktı devletleri arasında yakında bir konferans aktedileceğine dair Avrupa ajansları tarafından yapılan neşriyat üzerine salâhiyettar mahfiller nezdinde yaptığımız tahkikat neticesinde, bu hususta kararlaşmış bir şey mevcut olmadığı anlaşılmıştır.

Hava, demir, deniz yolları için yeni bir tarife yapıldı

Ankara 27 (Hususî) — Münakalât Vekâleti devlet havayolları, demiryolları, denizyolları arasında halk lehine bir koordinasyon tarifi yapmıştır. Bu tarife göre havayollarında gidip gelme biletini alıp ta hava muhalefeti veya her hangi bir sebeple avdetleri tayyare ile kabil olmayan yolcuların aynı biletle, hiç bir munzam ücret vermemek şartıyla, demiryolları ile, denizyolları ile geldikleri yere dönmeleri kabil olacaktır.

24 saatte iki Alman tahtelbahiri batırıldı

Londra 27 (A.A.) — Bir Alman denizaltısının Goodwings'de kuma oturmuş olarak bulunması, İngiliz bahriyesinin 24 saat zarfında ikinci muvafakiyetini teşkil etmektedir. Zira, ikinci bir Alman denizaltı gemisi de bir İngiliz targonu ile yaptığı şiddetli muharebe batmıştır.

Goodwings'de kuma oturan Alman denizaltısından çıkarılan elli, altmış ceset Douvres'e nakledilmiştir.

Bir Yunan vapuru battı, 15 kişi boğuldu

Atina 27 (A.A.) — 45 yolcusu ile Volos'dan Pire'ye gitmekte olan Yunan bandıralı «Amvrakia» vapurunun Kolid civarında bir kayaya çarparak batması teyid edilmiştir. Kaza neticesinde 15 kişi ölmüştür.

Rusların protestosuna Taymis'in bir cevabı

Londra 27 (A.A.) — Times gazetesinin diplomatik muhabiri, Sovyetler Birliğinin İngiliz ablukasına karşı verdiği protesto notası hakkında diyor ki:

Sovyetler birliği Berlina de bir protesto notası vermeli idi. Zira Almanyanın tesbit ettiği kaçak listesi İngiliz listesinin hemen aynidir.

İngiliz amelesi hükûmete müzahir

Londra 27 (A.A.) — Attlee namına beyanatta bulunan Greenwood, Royter ajansı muhabirine şunları söylemiştir:

Bitaraf memleketlerde İngiliz amelesinin harb etmek istemekte olduğu ve sulhun iadesini son derece haremle arzu etmekte bulunduğu suretinde yapılmakta olan propaganda, amele fırkası mehafilinde büyük bir infial tevild etmiştir.

İngiliz amelesi, Hitlerin meydan okumasını kabul etmiştir. Amele fırkası, hükûmetin haricinde olmakla beraber kabinenin Hitlerizmi kat'i surette ezme için vermiş olduğu karara elinde bulunan bütün vesait ve kuvvetle müzaheret edecektir.

Kral bir işçi liderini kabul etti

Londra 27 — Muhalefet liderleriyle tanışmak isteyen kral, bugün de işçi partilerinden me'bus Greenwood'u kabul etmiştir. Kral, bilâhare başvekil Çemberlaini de kabul etmiştir.

Yeni İran Kabinesi

Tahran 27 (A.A.) — «Royter» Şah, dün millî meclisi içtima davet etmiş ve kabine mutad olduğu vechile çekilmiştir.

Başvekil Adliye nazırı Daftari ve onun yerine de şimdiki başvekil Cam geçmiştir.

Almanlar Belçikanın hareketini bitarafilığa uygun bulmuyorlar

Londra 27 (A.A.) — Berlinde çıkan «Nachtausgabe» gazetesi, Almanyanın Belçika tarafından itihaz edilen hatı hareketin bitarafilığa uygun olup olmadığını tetkik etmesi lâzım geldiğini yazmaktadır.

Alman radyosunun bildirdiğine göre, Belçika gazetelerinin Almanya aleyhinde propaganda yapmaları bu ihtar sebebiyet vermiştir.

Belçika Başvekilinin nutku

Brüksel 27 (A.A.) — Başvekil Spaak bugün radyoda bir nutuk söyleyerek bütün vatandaşları Belçikanın bitarafilığını tehlikeye düşürebilecek hâdise-lerden içtinabe davet etmiştir.

Nafia nazırı van der Porten de flamanca aynı mealde bir nutuk söylemiştir.

Almanların ceb kruvazörleri faaliyete geçiyorlar

Londra 27 (A.A.) — İyi malûmat alan mahfellerde, Deutschland'la diğer bir Alman ceb kruvazörünün Atlas denizinde faaliyete geçmek üzere olduğuna şimdî muhakkak gözü ile bakılmaktadır.

Bir İngiliz - İtalyan ticaret anlaşması

Roma 27 (A.A.) — «Reuter»: İngiltere ile İtalya arasındaki ticaret meseleleri için daimi muhtelit komisyon ihdası hakkında bir anlaşmanın bugün Romada imza edildiği resmen bildirilmektedir.

Anlaşma, İngiliz sefiri Sir Persi Loren ile hariciye ticaret işleri umumî müdürü Amadeo Giamini tarafından imza edilmiştir.

Alman iktisad heyeti Moskovadan memnun olarak dönmüş

Londra 27 (A.A.) — «Havas»: Berlindeki bitaraf diplomatlara göre, Alman ekonomik heyeti Moskovada Sovyet teslimatı bahsinde memnun olarak dönmüştür.

Önümüzdeki aylar zarfında bir milyon ton hububat sevki ümidinin suya düşüğü anlaşılıyor.

Slovak kabinesi İstifa etti

Bern 27 (A.A.) — Berlinde bildiriliyor:

Alman istihbarat bürosunun bildirdiğine göre Slovak nazırlar meclisi dün Bratislavada toplanarak kabineinin istifasına karar vermiştir. Devlet reisi bu istifayı kabul etmiştir.

Tuka muvakkaten başvekillette kalcak ve istifa eden nazırlar cari işlere bakacaklardır.

Fon Papan Cümhuriyet bayrımında bulunamıyor

Ankara 27 (Hususî) — Alman sefaret mehafilinde söyliendiğine göre, büyük elçi fon Papan, Cümhuriyet bayramı merasiminde Ankarada hazır bulunamayacaktır.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

Bir Fransız gözüle Ankara muahedesi

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Türkiye - İngiltere - Fransa arasında aktolunan muahedenin büyük memnuniyetsizliği uyandırdığı merkezlerden biri Berlin ise diğerinin de Roma olduğunda şüphe yoktur. Berlinin memnuniyetsizliğini anlamak kolay değildir. Çünkü bumuahede, Türkiye bakımından sadece tedafü bir diplomatik vesikadır ve Almanyaya müteveccih bir tarafı yoktur. Bir tecavüz mevzuubahs olmadığı müddetçe. İtalyaya gelince; Balkanları kendi kendisine bir menfaat ve nüfus sahası olarak peşkeş çekmek ister görünür bu devlet te, Türkiye'nin, ötedenberi bu muntakada ifa edemediği sulhpervet rolü anlaşlan çekemiyor. Bundan memnun olmuyor. Halbuki Türkiye'nin ötedenberi müdafaa edemediği prensip, kollektif emniyet çerçevesi içinde bir Balkanlı ahenği ve bir Balkan tesañüdü yaratmaktan ibarettir.

İtalyanın kuşkusuna, şayed Balkanlarda bir takım yayılma emellerinin Türkiyeyi engel görmekten mütevellid asabi tezahürü ise, şunu söyliyelim ki, Arnavudluğu Adriyatığın ileri müdafaa mevzii sayan İtalya için Balkanlarda yerleşmek ne derece ehemmiyetli görülürse Balkanların emniyeti bakımından bu galat mantık bütün Balkan yarımadası için o derece merdud addedilebilir. Bu münasebetle İtalyada hâsıl olan haleti ruhiyeyi Parisli «Tan» gazetesinin Roma muhabiri ezümle şu satırlarla ifade ediyor:

«Balkanlarda çıkabilecek bir harb Yakınşarkta ve Doğu Akdenizde bir harb çıkması demektir ki Roma, binnetice, imparatorluğu için çok nazik bir vaziyete girebilir. Her ne olursa olsun, Ankara misakı, Romada, yeni yeni kuşuklar tevliid etmiştir. İngiltere ile Fransanın, Balkanlarda bir himaye ve tavassut vazifesi oynamasını Türkiye'den iltimas etmelerinden ihtiraz olunmakta ve binnetice, bu faaliyet sayesinde bir kısım Balkanlıların demokratik devletlere tevuccüh eylemelerinden korkulmaktadır. Faşist İtalya, Ankara misakının hakiki maksad ve şümülünü araştırıyor. Bu vesika, İtalyanın Balkanlardaki mevki için bir tehlike olabir mi? Nüfus ve yayılma meylini tehdid eder mi? Balkanlarda oynamak istediği rolü tehdid edecek midir? Roma için bu muntakada hâlâ umumî bir teşriki mesai tasavvur edebilmek kabil midir?

Bu suallere verilebilecek cevablar kolaydır. Çünkü: İtalya muharebe haricinde kaldığı müddetçe Ankara misakının Balkanlarda hususî bir tesiri olmayacaktır. İngiltere ile Fransanın maksadları bir taraftan dünyanın bu köşesini yabancı hülûl ve tesirlerden vikaye, diğer taraftan da Boğazların serbestisini ve onunla beraber Yakınşark, Suriye, Irak, Filistin vesairenin emniyetini temindir. İtalya, bu tarife göre, bu kadornun haricindedir.»

İngiliz ve Fransız noktai nazarını 25 Birincitegrin tarihli «Tan» da bu suretle telhis eden bu gazetesin Roma muhabiri, bu izahatle aynı zamanda mezkûr vesikanın tedafü mahiyetini bir defa daha tebarüz ettirmiş oluyor. Bu kadar açık bir maksada karşı duyulacak kuşku nedir? Anlaşılamaz. Onun için yararı olmayanın gocunmaması lâzım geldiği gibi hususî maksadı olmayanın da bu muahededen korkmasına mahal yoktur.

Selim Rağıp Emeç

1321 roman

Fransaya gelen İngiliz askerlerini meşgul etmek için İngiliz erkânharbiyesi kitab göndermeğe karar vermiş ve bu kitabı seçmek vazifesini de bir İngiliz romancısına havale etmiş. İngiliz meslekdaşının askerlerin okuyup istifade edecekleri romanların listesini hazırlamış. Bu listede (1321) roman ismi vardır.

Kültür kuvvetini anlatan bu haberde herkesi düşündürülecek iki mühim nokta var. Biri harbetmek için cepheye giden askerî yiyeceği, içeceği, istirahatle beraber mütalea ihtiyacının da takdir edilmesi. İkinci nokta bu mütalea zevkini tatıracak 1321 romanın mevcut olması. Hemen hâve etmek lâzım ki bu yekün İngiliz nesriyatının yalnız askerlik hayatını âlakadar eden bir parçasını gösteriyor.

Harb ederken cephe gerisindeki hakun sükûm ve istirahatini düşündüğü kadar cephe ilerisindeki askerinin mütalea ihtiyacını da düşünen İngiliz zihniyeti insan olarak ferde ne kadar kıymet verdiğini de anlatmış oluyor. Tabiatın basit nimetlerinden olduğu kadar maddi ve manevi kıymetlerinden de istifade etmesi icab eden insana karşı gösterilen bu alakayı takdir etmemek kabil midir?

Büyük çapta insan kümelerinin hayatına hâkim olan zihniyet bu kuratta olursa onları istenilen şekilde sevk ve idare etmekte güçlük çekilmez. Ferde kıymet veren bir zihniyet ondan her fedakârlığı isteyebilir. Ruhları zapt ve teşhir etmek için cemiyetin benliğini tanımak ve onun maddi ihtiyaçları kadar itiyadlarına da kıymet vermek lâzımdır. Kahvaltısı ile birası, gazetesi ve romanı da ayağına gelen insan itiyadlarından, hattâ hürriyetinden bile çok şey kaybetmediğini görüldükten sonra kendisinden beklenen feragati fazlasıyla göstermekten çekinmez. Cephe gerisinde kileri, mutfakı kontrol altında bulunan bir cemiyette cephe ilerisinde okuyacağı romana kadar her ihtiyacı temin edilmiş bir cemiyetten hâsinin harbden daha az müteessir olacağını tahmin etmek güç değildir.

Buahan Cahid

Bir haftalık radyo programı

Cumhuriyet Bayramına mahsus radyo programı

28-X-1939 CUMARTESİ

12.30 İstasyonun açılışı (cecebi dillerle anons), İstiklâl marşı, bayrama aid haberler ve tafsilât. 13 Sayın Başvekil ve C. H. Partisi Genel Başkan vekili Dr. Refik Saydam'ın nutukları. 13.20 Ulus meydanındaki mera-sim. 14 Müzik (Riyaseticümhur bandosu tarafından - marşlar). 14.45 Ajans haberleri. 15.15 - 15.30 Müzik (küçük orkestra). 17 A-çılış (muhtelif dillerde anons) İstiklâl marşı. 17.10 Müzik (dans ve neş'eli müzik-plâk). 17.30 Cumhuriyet devrinde millî bankacılı-ğın inkişafı, tasarruf hareketleri ve para politikamız mevzulu konuşma (Merkez Ban-kası müdürlerinden Sanevber Tanyeri tarafından). 17.45 Müzik (küçük orkestra). 18.10 Ajans haberleri. 18.30 Türk müziği. 19.15 Cumhuriyet adliyesi mevzulu konuşma (Tem yiz mahkemesi birinci hukuk dairesi reisi Fuad Hulûsi Demirelli tarafından). 19.30 Müzik (radyo caz orkestrası). 20 Zabitanın umumî durumu mevzulu konuşma (Emni-yet umumîye arşiv müdürü İhsan Çağlıyan-ğı tarafından). 20.15 Türk müziği. 21.15 Kı-zılay Kurumu mevzulu konuşma (Kızılay Ce-miyeti umumî merkezi reisi ve Ağrı mebu's-u Dr. Hüsamettin Kural tarafından). 21.30 Müzik (dans müziği - plâk). 22 Saat ayarı, ajans haberleri, v.s. 22.20 Müzik (dans ve neş'eli müzik - plâk). 23.30 Kapanış ve İstiklâl marşı.

★

29-X-1939 PAZAR

7.30 İstasyonun açılışı (muhtelif dillerde) İstiklâl marşı. 7.35 Müzik (sabah müziği - neş'eli plâk). 8 Ajans haberleri v.s. 8.15 Bay-rama ve merasime aid haberler. 8.30 Müzik (plâk). 9 Son. 12.30 İstasyonun açılışı (cece-bi dillerle) İstiklâl marşı. 12.40 Ajans ve me-teoroloji haberleri. 13 Müzik (küçük orkes-tra). 13.45 Cumhuriyet maliyesine umumî bir bakış mevzulu konuşma. (Maliye Vekâleti neşriyat müdürü Hamdi Özgürel tarafın-dan). 14 Büyük Millet Meclisinden naklen neşriyat. 15 Hipodrom sahasından naklen neşriyat. 17 Açılış (cecebi dillerle) İstiklâl marşı. 17.10 İktisad Vekâletini alâkadar e-den devlet hizmetleri mevzulokonuşma (sa-nayi tekkik heyeti reisi Süreyya Aydemir). 17.25 Müzik (plâk marşlar). 17.45 Cümhu-riyet devrinde kültür inkişafı mevzulu konuş-ma (Maarif Vekâleti müstesarı İhsan Subgu tarafından). 18 Ajans haberleri v.s. 18.20 Mü-zik (Radyo cazı). 18.50 Cumhuriyetin XVI. yıldönümünde sihlî ve içtimal yardım iş-leri mevzulu konuşma (S. İ. M. V. sağlık pro-pagandası umum müdürü Dr. Zeki Nasır Barker tarafından). 19.05 Türk müziği. 20.15 Müzik (plâk). 20.20 Türk müziği. 21 Cümhu-riyette münakalât işleri (D. D. Umum mü-dürü Cemal Hidayet Sertel tarafından). 21.15 21.15 Müzik (plâk). 21.45 Cumhuriyet devrin de nafta işleri mevzulu konuşma (Nafta Ve-kâletleri su işleri reisi Salâhattin Biçe ta-rafından). 22 Saat ayarı, ajans haberleri v.s. 22.20 Müzik (cazband - plâk). 23.30 Son ve İstiklâl marşı.

★

30-X-1939 PAZARTESİ

7.30 İstasyonun açılışı (muhtelif dillerde) İstiklâl marşı. 7.35 Müzik (Sabah müziği - Neş'eli plân). 8 Saat ayarı ve ajans haber-leri. 8.20 Müzik (plâk). 8.45 Müterakki mem-leketlerde cemiyetler ve Türkiye Çocuk E-sirgeme kurumu mevzulu konuşma (Türk Çocuk Esirgeme Kurumu umumî merkez re-

isi ve Kırklareli mebu'su Dr. Fuad Umay ta-rafından. 9 Son. 12.30 İstasyonun açılışı (muhtelif dillerle) İstiklâl marşı. 12.40 A-jans haberleri. 13 Türk müziği. 13.45 Cümhu-riyet gümrükçülüğü ve İhissarlar İdaresinin karakteri mevzulu konuşma (G. ve İ. V. eko-nomik işleri müdürü Celâdet Barbarosoğlu tarafından). 14 Müzik (plâk). 14.30 Milli İktisad ve tasarruf mevzulu konferans (Mar-din mebu'su Rıza Erten tarafından). 14.45 Müzik (plâk). 15 Belediye ve köy kalkınması mevzulu konferans (Dahiliye Vekâleti ma-hallî idareler şube müdürlerinden Baha Koldaş). 15.15 Son ve İstiklâl marşı. 17 İst-asyonun açılışı (muhtelif dillerle) İstiklâl marşı. 17.10 Müzik (Riyaseticümhur bandosu marşlar). 18 Ajans haberleri v.s. 18.20 Cüm-huriyet devrinde ziraat çalışmaları ve fe-yizli eserleri mevzulu konuşma (Ziraat V. mütehasşısı müşaviri Rahmi Öke tarafın-dan). 18.35 Türk müziği (Tuna boyu, köçek ve millî havalar). 19.35 Türk Hava Kuru-munun 14 yıllık çalışması mevzulu konuş-ma (Türk Hava Kurumu umumî merkezi reisi ve rzurun mebu'su Şükrü Koçak tara-fından). 19.50 Türk müziği. 20.45 Cümhu-riyet devrinde ticaretin karakteri mevzulu konuşma (İhracatı teşkilâtlandırma müdürü Servet Berkin tarafından). 21 Müzik (küçük orkestra). 22 Ajans haberleri v. s. 22.20 Mü-zik (cazband - plâk). 23.30 Son ve İstiklâl marşı.

Not:

29-X-1939 gecesi saat tam 20.30 da atılan topların sesleri mikrofonda verilecek.

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

Hergün yalnız kısa dalga 31,7 m. 9465 kc/s postamızla neşredilmekte olan Yabancı Dil -lerde haberler saatleri aşağıda gösterilmiştir: İrancı saat 13,00 ve 18,45 de Arapça saat 13,15 ve 18,45 de Fransızca saat 13,45 ve 20,15 de

★

SALI 31/10/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Reşad Ezer. Okuyan: Muzaf-fer İlkar. 1 - Tatyosun Suzinâk peşrevi. 2 - Udi Cemil - Suzinâk şarkı: (Göz ağlar eski eyyamı sefaya.) 3 - Osman Nihat - Suzinâk şarkı: (Ne müşkülümüş seni sevmek.) 4 - Sedat Öztoprak - Suzinâk şarkı: (Ne çok çek-tim hasretini.) 5 - Vecihe: Kanun taksimi. 6 - Rahmi Bey - Suzinâk şarkı: (Bir esiri hasret ettin.) 7 - Faiz Kapancı - Suzinâk şarkı: (Yatağımı gülden yapsam.) 8 - Faiz kapancı - Suzinâk şarkı: (Unutma a canım ilkbahar olunca.) 9 - Suzinâk saz semaisi. 13.30 - 14: Müzik (Karışık hafif müzik-Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı; a-jans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Cazband - Pl.) 18.55: Konuşma (Ulusal art-

tırma ve ekonomi kurumu tarafından.) 19.10: Türk müziği. Çalanlar: Cevdet Çağla, Şerif İçli, Hasan Gür. 1 - Okuyan: Radife Ney-dik. 1 - Hüzzam peşrevi. 2 - Yesari Asım - Hüzzam şarkı: (Sevdalı elâ gözlerinin.) 3 - Sel. Pınar - Hüzzam şarkı: (Ümidini kırık-lerine.) 4 - Sadettin Kaynak - Kürdilli-hcazkar şarkı: (Bir gün yaşadık.) 5 - Salâ-hattin Pınar - Kürdillihcazkar şarkı: (Bir gizli yalan söyle de.) 6 - Kürdillihcazkar saz semaisi. 2 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Hikmet Bey - Şevkefza şarkı: (Ben esiri han-denim.) 2 - Nikoş - Şevkefza şarkı: (Ge-çip de karşına.) 3 - Hasan Gür: Kanun taksimi. 4 - - Evic şarkı: (Bir sebeble gücümün.) 5 - - Evic türkû: (Atladım bahçene girdim.) 19.50: Konuşma (Alle ziraati - tavukçuluk.) 20.05: Türk mü-züğü: Halk musikisine aid örnekler - Sadi Ya-ver Ataman. 20.15: Türk müziği: Saz esere-ri ve yeni şarkılar. Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 21: Konser takdimi: Halli Bedil Yönetken. 21.15: Müzik (Radyo Orkestrası - Şef: Dr. Praetorius.) 1 - Glück - Motti: Balet süiti. 2 - Weber: Preziosa uvertürü. 3 - Rimsky-Korsakov: Altın Horoz operasından sult. 4 - Maillart: Les Dragons de Villars uver-türü. 22: Memleket saat ayarı, ajans haber-leri, ziraat, esham-tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiat.) 22.20: Serbest saat. 22.30: Mü-zik (Opera aryaları - Pl.) 22.55: Müzik (Caz-band - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

ÇARŞAMBA 1/11/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Bece: Se-renad. 2 - J. Strauss: Bahar sesleri. 3 - He-inz Munkel: Kara orman polkası. 4 - Zieh-ner: Aşık (Romans.) 18: Program. 18.05: Mem-leket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haber-leri. 18.25: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 19.25: Konuşma (Dış politika hâdiseleri.) 19.40: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahre Fer-san, Refik Fersan, Cevdet Çağla. 1 - Oku-yan: Melek Tokgöz. 1 - Kürdillihcazkar peşrevi. 2 - Cevdet Çağla - Kürdillihcazkar şarkı: (O yar bir gece geldi.) 3 - Bedriye - Kürdillihcazkar şarkı: (Midrupta m.) 4 - Boğos - Kürdillihcazkar şarkı: (Güller aç-muş.) 5 - Sadettin Kaynak - Bayatıraban şarkı: (Dağları hep kar aldı.) 6 - Cevdet Çağla: Keman taksimi. 2 - Okuyan: Mefha-ret Sağnak. 1 - Ali Rifat Bey - Suzinâk şar-ki: (Kâr etmedi za'im.) 2 - Lâtif ağa - Hl-cazkar şarkı: (Yoktur zaman gel.) 3 - Cev-riye - Muhayyer şarkı: (Bahara bak gönül gibi.) 4 - Halk türküsü: (Ay doğdu batmadı mı?) 20.20: Temsil. 20.50: Konuşma (Hafta-lık posta kutusu.) 21.10: Müzik (Riyaseti - cümhur Bandosu - Şef: İhsan Küncer.) 1 - Beethoven: Marche Turque. 2 - E. Gillet: Loin du Bal (Vals.) 3 - F. Liszt: Tasso, La-mento e Triunfo, Symphonische. Dichtung No. 2. 4 - H. Klose: Helena (Klarinet için Melodi.) 5 - Carl Goldmark: Aus der Oper: (Devamı 11 inci sayfada)

Doktor. I. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayeneha-nesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

TAKSİM

Sinemasında Telefon: 43191

Kahramanların Zafer destanı, Filim dünyası ve edebiyat alemi-nin en yüksek eseri

HARB!

Charles Boyer
Anna Bella

Tamamen TÜRKÇE

Şimdiye kadar hiçbir filme mü-yesser olmyan rağbeti kazanıyor. Ayrıca:

EKLER JURNAL

Bugün saat 1 ve 2.30 da ucuz matinelere

Seanslar 1-2.30-4.30-6.30-9

HARRY BAUR'un Zafer kazandığı Film...

SAKARYANIN Zafer kazanacağı Film...

AŞK ve ŞÖHRET

Super Filminde büyük bir Roman

YILDIZ Sinemasında

2 büyük film birden

ALICE FAY ve GEORGES MURPHY'nin en güzel filmi

Milyonerler Revüsü

Zevk ve neş'e ile geçecek saatler temin eden bir şaheser

Ayrıca: BASKIN

VICTOR Mc. LAĞLENİN en güzel filmi

BUGÜN

MİLLÎ ve ALEMDAR MİSTER MOTONUN SON KOZU

On binlerce kişi tarafından seyredilen ve daha kalabalık halk kütlesi tarafından görülmek istenilen bir şaheser.

KANATLI İNSANLAR

Bugünkü harbin en kuvvetli silâhını temsil eden dehşet ve heyecan içersinde seyrolunacak bir film.

Türk Artisti - Rejisör - Teknisyen - Musikînas ve Muharrirlerinin yarattığı senenin ilk büyük filmi

ALLAHIN CENNETİ

Baş Rollerde:

MÜNİR NUREDDİN - HAZIM - FERİHA TEVFIK - BEHZAD - HALİDE - SAİD - MUAMMER - SU-AVİ - GÜLSEREN Musiki ve şarkılar: Bestekâr SADETTİN KAYNAK - MUHLİS SABAHADDİN
Bugün İPEK ve SARAY Sinemalarında birden

Seanslar 12 - 2 - (Tenzilâtlı) 4,15 - 6,30 ve 9 da

Fevkalâde muvaffaki-yetler kazanan Tepebaşı

ASRÎ SINEMADA

Z E Y N E B İ M

Şimdiye kadar görülen Şark filmlerinin en fevkalâdesi TÜRKÇE SÖZLÜ ŞARKI ve RAKISLI nefis film. Bestekâr ARTAKİNİN'in idaresinde Sahibinin Sesi saz hey'eti: GAZELHAN: NUMAN İÇLİSES, MUĞANNI: NADİR NAMAÇ-LAR, MUĞANNI: HAMİT DİKSES, MUĞANNI: MUHİDDİN BEYRUTLU ve MUĞANNIYE: SUZAN GÜVEN ve Meşhur rakkase

Kemani ALİ DEMİR ÇİMEN, Udi YORGİ, Kemani İSMAIL ŞEN ÇALAR, Çönbüş İHSAN DIRAMA, Klarinet: ŞÜKRÜ TUNAŞ, Darbuka HASAN TAHSİN TARSADAN, Sureti mahsusada bu Film için bestelenen nefis gazel-ler, şarkılar. Biletlerinizi evvelden tedarik ediniz. Telefon: 49369

BUGÜN
MELEK
Sinemasında

Unutuılmaz "GÜNAKAR KIZLAR,, filmi yaratan
CORINNE LUCHAIRE
ve ANNIE DUCAUX

Senenin en güzel ve en NEFİS Fransız Şaheserinde

ÇIKMAZ SOKAK

Programa ilâveten: TÜRK - FRANSIZ - İNGİLİZ Anlaşmasının imzası

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere

Bütün Gençler... Bütün genç kızlar... Bütün sevenler... Velhasıl bütün şehir halkı...

Bu Hafta SÜMER Sinemasına

Koşuyor ve Şen,
Şuh Yıldız

DEANNA DURBİN'in

10.000lerce aşkın kalbini teshir ettiği

İLK UYANIŞ

Fransızca sözlü ve en mükemmel filmi takdir nazarlarıyla seyrederek candan alkışlıyor.

MUSKİ... AŞK... ZARAFET... ve NEŞ'E KAYNAĞI

İlâveten: EKLER JURNAL En son dünya ve Harp haberleri, Suareler için yerlerinizi evvelden temin ediniz. Telefon: 42850

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere

Bugün
SAKARYA
Sinemasında

RACANIN HAZİNESİ

Baş rolde
RAMON
NOVARRO

İlâveten: 500 metrelik Fevkalâde bir RENKLİ MİKİ

BUGÜN SAAT 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere

ŞEHİR HABERLERİ

Fırtınanın zararları

İki motör, iki yelkenli ve bir kayık battı, Savarona karaya sürüklendi ve bir kayık batarken kurtarıldı

Evvelki akşam geç vakit yağmurla birlikte başlayan şiddetli fırtına limanı altüst etmiş, demirli bulunan bazı gemileri yerlerinden sökmüş, birçok sandalları batırması, birçoklarını da açıklara sürüklemiştir.

İstanbul muntaka liman reisi fırtına ile beraber bütün vesaitile faaliyete geçerek, yardım isteyen meraa bin imdadına koşmuştur.

Muntaka liman reisiğinin dün saat 18,30 a kadar tesbit ettiği kazalar şunlardır:

Savarona karaya oturdu

Bebekte demirli bulunan Savarona ya evvelki gece saat 23 de fırtına dolayısıyla demirini taramış, sahile doğru sürüklenmeye başlamıştır. Bu sırada derhal keyfiyetten haberdar edilen liman reisiğ'i vak'a mahalline birkaç motör ve romorkör göndermiştir. Romorkörler yolda iken her türlü tertibat rağmen kendini tutamayan Savarona Sezai Koça aid bir kotrayı ağır surette hasara uğratmıştır.

Nihayet vak'a mahalline gelen romorkörler Savarona'yı tekrar eski yerine götürmüşlerdir.

Kotra sahibi liman riyasetine müracaat ederek tazminat istediğini bildirmiştir.

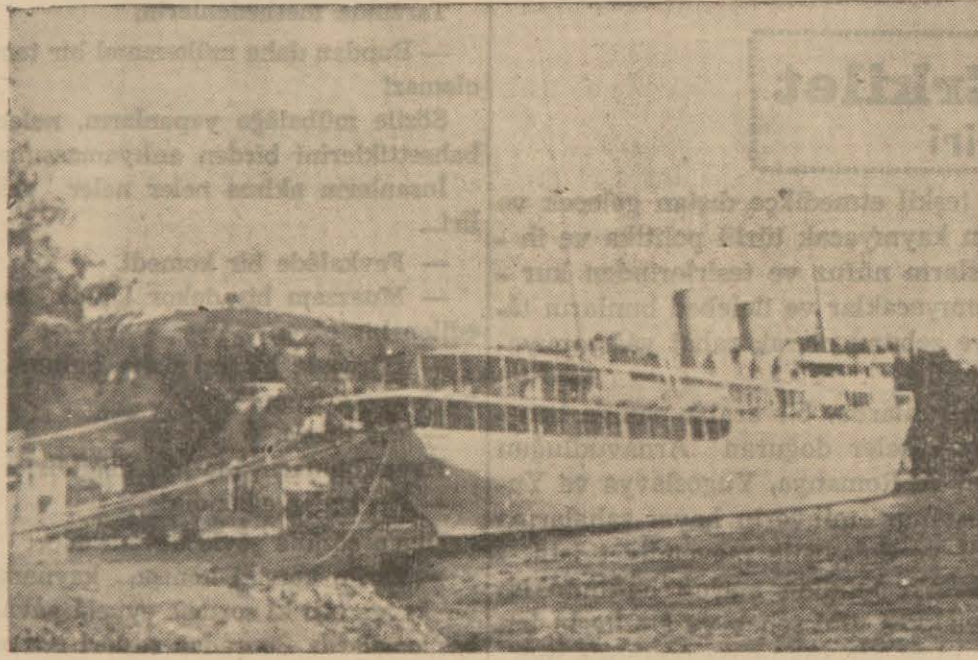
Kadıköy iskelesi önünde bir yelkenli battı

Fındıklıda boş olarak demirli bulunan 35 tonluk Ömer reis in idaresindeki Hüddaverdi yelkenli gemisi Köprü'nün Kadıköy iskelesi yanında batmıştır.

Fırtına başladığı sırada Hüddaverdi yelkenli gemisi mürettebatı demirli bulduğunda Fındıklı sahilinde her türlü tertibatı almış, fakat gittikçe şiddetini arttıran fırtına gemiyi yerinden sürüklemiş, karaya doğru atmağa başlamıştır. Kaptan, geminin karaya çarparak parçalanacağını anlayınca derhal yardım istemiştir.

Liman reisiğ'i tarafından vak'a mahalline gönderilen motörler faaliyete geçmiş, gemiyi karaya çarparak parçalamaktan kurtardıktan sonra 15 numaralı romorkörün yedeğine bırakarak diğer merakibin yardımına koşmuşlardır.

15 numaralı romorkör gemiyi Halice götürmek üzere Kadıköy iskelesi önleri-



Fırtına esnasında demirini tırtıyan Savarona yatı tekrar yerine iade edildikten sonra

ne geldiği sırada geminin bocalamağa ve bazı yerlerinden su almağa başladığı görülmüştür. Gemi birkaç dakika sonra büsbütün ağırlaşarak sulara iyice gömülmüş ve batmıştır.

Nüfusca hiç bir zayıt olmamıştır. Gemi daha fazla batmaması ve harab olmaması için iki tarafından halatlarla sahile bağlanmıştır.

Kumkapıda da bir motör battı

17 tonluk Selâmet motörü de bağlı bulunduğu yerden fırtınanın şiddetile kurtulmuş, bir müddet rüzgârları sürüklediği tarafa gitmiş, nihayet Kumkapı önlerine gelip orada sahile yakın bir yerde batmıştır.

Meyva yüklü bir sandal battı

Gemlik limanına bağlı Mustafanın idaresindeki iki tonluk Şahmeran kayığı meyva ve zeytin yüklü olduğu halde Kumkapı mendireği haricinde demirli olarak dururken dalgaların tesirile ve bütün hamulesile beraber batmıştır.

Balık yüklü bir sandal, batarken kurtarıldı

Limanımızda şamandıraya bağlı bulunan İtalyan bandıralı Vesta vapuruna

balık vermek üzere yananmış olan bir kayık, fırtına çıktığı esnada bir iki defa yerinden oynadıktan sonra sular arasına karışmış ise de, bu sırada gemi kaptanının müdahalesi üzerine kayık derhal asıya alınmış ve batmaktan kurtarılmıştır.

Sandalda bulunan tuzlu balıklar, denize dökülmüştür.

Bir duba ve bir yelkenli daha battı

Bundan başka Beşiktaş önünde Gazhaneve aid kömür yüklü büyük bir duba ile, Çatladıkapıda inhisarlar idaresine aid bir yelkenli kayık bütün yükile beraber batmıştır.

Eir motör kayalara çarparak parçalandı

Ahırkapı açıklarında demirli bulunan İzmir limanına kayıdı ve Mustafa kaptanın idaresindeki İhsan Hüda motörü de fırtınanın tesirile demirini tırtıyarak sahile doğru sürüklenmeye başlamıştır. Bütün tahliye tedbirlerine rağmen motörü kurtarmak kabil olamamış ve İhsan Hüda Ahırkapı kayalıklarına çarparak parçalanmıştır. Mürettebatı tahliye romorkörleri tarafından kurtarılmıştır.

Bir adam testere ile karısının parmaklarını kesti

Dün Kasımpaşada Kulaksızda bir yaralama hâdisesi olmuş, bir adam kışkıklık yüzünden testere ile karısının parmaklarını kesmiştir.

Dutdibi sokağında oturan Fethi, bir müddet evvel karısı Hikmetle geçimsizlik yüzünden darılmış, kadın evini terk ederek başka bir yere gitmiştir.

Fethi dün karısının gittiği evi arayıp bulmuş ve karısına evlerine dönmelerini söylemiştir. Hikmet, kocasının bu teklifini reddederek gelmemekte ısrar edince, Fethi bundan müteessir olmuş, karısının üzerine saldırmış ve testere ile kadının parmaklarını kesmeğe başlamıştır.

Hikmetin feryadı üzerine vak'a mahalline yetişen zabıta memurları Fethiyi yakalamışlardır. Yaraları ağır olan kadını Beyoğlu hastanesine kaldırmışlardır.

EVLENME

Bursa Orhanlı Millis Taburu Kumandanı şehid Mehmed Ali Beyin oğlu Hozat 11 nci bölük komutanı üstteğmen Turan Ergünör ile sabık Mardin hukuk hâkimi Bay Emin Güvenin kızı Naimenin akidelerinin 26 Teşrinievvel 1939 tarihinde numalileyh Emin Güvenin Antalya'daki ikametgâhında icra kılınmış olduğu haber alınmıştır.

Genç evlilere refah ve saadet içinde uzun ömürler dileriz.

İş Bankası ve Millî Bayram

Türkiye İş Bankası A. S. den: Cumhuriyet Bayramı münasebetile müessesemizin İstanbul, Beyoğlu, Galata, Beyazid, Kadıköy, Üsküdar şube ve ajansları 28 Teşrinievvel Cumartesi günü öğleden sonra, 29 Teşrinievvel Pazar ve 30 Pazartesi günleri kapalı bulunacağını muhterem müşterilerimize bildiririz.

İş Bankasında mesai saatleri

Türkiye İş Bankası A. S. tinden: Müessesemiz İstanbul, Galata, Beyoğlu, Kadıköy, Beyazid, Üsküdar şube ve ajanslarının gınelerini 1 İnciteşin 1939 tarihinden itibaren sabah 9,30 dan 14,30 a kadar muhterem müşterilerine açık bulunduracağını bildiririz.

Dün otomobil altında iki çocuk öldü

Dün şehrimizde iki çocuğun ölümüne neticelenen iki vesaiti nakliye kazası olmuştur.

Karagömrükte Beyceğiz mahallesinde oturan Kenan'ın 4 yaşındaki oğlu Şeref dün sabah evlerinin önündeki caddede oynamakta iken Edirnekapi istikametinden gelen şoför Hasanın idaresindeki otomobilin çarpmasıyla başından tehlikeli surette yaralanmış ve bir müdde sonra da tedavi edilmek üzere kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde aldığı yaraların tesirile ölmüştür.

Kazayı müteakib kaçan şoför yakalanmıştır.

İkinci kaza da dün akşam saat 17,30 da Şişhane yokuşunda olmuştur.

Samatyada oturan ve şoför Ardaşın idaresindeki 2425 sayılı kamyon taş yüklü olduğu halde hızla Tozkoparan istikametinden Şişhane yokuşuna doğru inmekte iken, Filibe sokağında Sisa apartmanında 4 numarada komisyoncu Şayatin oğlu 7 yaşında Alekoya çarpmış ve çocuğu tekerleklerinin altına almıştır.

Bir müddet kamyonun altında sürüklenen çocuk feci bir şekilde ezildiğinden derhal ölmüştür. Kazaya sebep olan şoför yakalanmıştır. Her iki kaza tahkikatile müddeiumumi muavinlerinden Hicabi meşgul olmuştur. Suçu şoförler tevki edilmektedir.

Sehrl işleri:

Otobüs, süt ve ekme işlerinin tanzimi geri kalı

Belediyeler Bankasından istikraz edilecek beş milyon liranın üç milyon lirası istimlak işlerine harcanacaktır.

Bir milyon lirası ile de şehrimizdeki otobüs servisleri belediye tarafından tanzim edilecektir. Siyasi hâdiseler dolayısıyla belediye Avrupadan otobüs getirmekten sarfi nazar etmiş bulunmaktadırlar.

Süt ve ekme fabrikalarının inşası da aynı maksadla geri bırakılmıştır.

Belediye Avrupadan otobüs getireceğinden sefer halinde bulunan otobüslerin kontrolüne, süt ve ekme fabrikaları yapacağından dolayı da süt ve ekme işlerinin tanzimine ziyadesile ehemmiyet vermiyordu. Bundan sonra bilhassa kontrol işlerine büyük ehemmiyet verilecektir.

Meçul cesedin hüviyeti anlaşıldı, katil bulunamadı

Evvelki gece saat 21 de Bankalar caddesinde muhtelif yerlerinden yaranılmak suretile öldürülmüş bir gencin cesedi bulunduğunu, katil ve maktülün hüviyeti nin tesbit edilemediğini yazmıştık.

Dün maktülün hüviyeti tesbit edilmiş, Tophanede Dikimevinde çalışan Rizeli Mustafa oğlu Ali adında 19 yaşında genç bir işçi olduğu anlaşılmıştır.

Alinin bir kadın yüzünden bu cinayete kurban gittiği tahmin edilmektedir.

Katil zabıta tarafından aranmaktadır.

Acı bir ölüm

Başmuhâsib Hacı Ali Rıza refikası ve Vergi İtiraz Tetkik Komisyonu aszasından Hulusi Kayaalp'in kayınvalidesi Bayan Nafiamın muztarib olduğu rahatsızlıktan kurtulamyarak 22-23/T. evvel gecesi saat iki buçukta Ankarada vefat etmiştir. Merhumenin cenazesi 23 T. evvelde öğle namazı Zeyrek camiinde eda edildikten sonra büyük bir kalabalıkla huzurle Cebeceideki aile kabristanına defnedilmiştir. Kederli aile ve akrabalarına sabır, metanet dileriz.

Bu cenaze merasimine iştirak eden himm, akraba ve tanışlarımıza derin teşekkür ederiz.

Hulusi Kayaalp

İLÂN

OSMANLI BANKASINDAN: Cumhuriyet Bayramı münasebetile Osmanlı Bankasının Galata Merkezile Yeniceami ve Beyoğlu Şubeleri 30 İkteşin 939 Pazartesi günü kapalı bulunacaktır.

★

Osmanlı Bankası ve mesai saatleri Osmanlı Bankası Galata idare merkezile Yeniceami, Beyoğlu şubeleri veznelerile kira-kasa dairesleri, 1 Sontesin 939, Çarşamba gününden itibaren diğer bir iş'ara kadar aşağıda yazılı saatlerde açık bulunacaktır.

Vezne saatleri

Saat 9,30 dan saat 15 e kadar adı günler Saat 9,30 dan saat 11,30 a kadar Cumartesi günleri.

Kira-kasa dairesi saatleri

Saat 9 dan saat 16,30 a kadar adı günler. Saat 9 dan saat 12,45 e kadar Cumartesi günleri.

Doğru Değil mi?

Nişantaşındaki çocuk bahçesi ve bir lâğım meselesi

Nişantaşında Valikonağı caddesinde yapılmakta olan çocuk bahçesi şimdiden anlaşılıyor ki belediyenin muvaffak bir eseri olacaktır. Ön tarafının demir parmaklıkları takılmıştır. Bir kenarının duvarı yapılmıştır. Mukabli duvarının yapılmasına da bugünlerde başlanacaktır. Yalnız inşaat esnasında ortaya çıkveren bir pürüz var ki nasıl halledilebileceği henüz belli değildir:

Çocuk bahçesi Yedek Sübay okulunun mutfağına bitişiktir. Mutfağın bulaşık suyu vesalesi de o havâlde muntazam lâğım olmadığı için şimdi çocuk bahçesine tahsis edilen sahanın kenarında açığa olarak bostanlara akar, bir sinek, sıvrısinek, koku kaynağıdır.

Çocuk bahçesi tanzim ve tesviye edilirken üzerine dökülen toprak bu mutfağın su yollarını kapamaya başlamıştır. Ameliye devam edince yol büsbütün kapanacaktır. Bir lâğım yapılarak hiç değilse biraz aşağıda, dere içinde Bizans zamanından kalma ana lâğıma kadar indirilmesi lâzımdır. Belediye çocuk bahçesinin inşaatına devam etmekte beraber bir taraftan da bu müşkül noktanın ne suretle halledilebileceğini düşünmektedir.

Harbiye mutfağının muntazam lâğımı olmadığı gibi o semtin ana lâğımları da yoktur, bostanlarda çukur veya muvakkat lâğım kullanılır. Bostanlara ekilen sebze de bu şerait dahilinde yetişir, sıhhat bakımından ne kadar mahzur bir vaziyet olduğu meydandadır.

Belediyenin bu noktayı gözönüne alarak ortaya çıkan pürüzü hiç değilse Bizans lâğımlarına kadar yapılacak 500, 600 metrelik esaslı bir lâğımla halletmesi şehir namına temenni edilecek bir hal şeklindedir, diyoruz.

Doğru değil mi?

Fenerbahçenin imar projesi hazırlandı

Bir müddettenberi şehir plânı üzerinde çalışan şehircilik mütehassısı Prost, mukavele mucibince iki ay şehrimizde kalacaktır. Prostun ilkbahara kadar İstanbulda kalması kararlaştırılmıştır.

Prost, Fenerbahçenin imar projesini hazırlamış bulunmaktadır. Yakında tafsilâtı, plânları da ikmal edilmiş olacaktır. Kalamıştan Fenere kadar 25 metrelik bir cadde açılacak, Belvü gazinosundan itibaren sahile rıhtım yapılacak, mender vücutte getirilecektir.

Piyasa cedvelleri satışlara esas tutılmıyacak

Fazla fiatla mal sattıkları için men'i ihtikâr komisyonuna verilen tüccarlar, dan bir kısmı Ticaret odasının piyasa cedvellerini esas tutarak satış yaptıklarını ileri sürmüştür.

Bu sebeble dün Ticaret ve Sanayi odası reisiğ'i tarafından bütün tüccarlara şu mealde bir tebliğle bulunulmuştur:

«Piyasa cedvelimizde bazı fiatların intişarı bunların ihtikârle mücadele komisyonunca kabul ve tasvib edilmiş olduğuna delâlet etmez. Tüccarımıza ceza müstelzim olacak hatalardan korumak için tebliğ olunur.»

Atatürk köprüsü yarın açılıyor



Köprü'nün dünkü manzarası

Atatürk köprüsü yarın 16 da vali tarafından merasimle açılacaktır. Bu husustaki hazırlıklar ilerlemiştir. Köprü, iki başta eksik kalan tarafların ikmali için kıışad merasiminden sonra bir müddet

Adliyede

Dün garib bir dolandırıcılık davasına bakıldı

2 nci Ağırceza mahkemesi dün bir gasb, davasının duruşmasına bakmıştır. Hâdisenin kahramanı sabıkalılardan Halid isminde biridir. Halid, iddia edildiğine göre, bir gece Beyoğlunda Bernatin umumî evine giderek:

« Ben, polis komiseriyim» demiş, böylece evde kalmış.

İşin garib tarafı, ertesi günü evden çıkarken Bernattan üstte de 5 lira istemiş - tir. Bu arada birkaç yere telefon ederek, kendisini komiser gibi tanıtmakta ısrar etmiştir. Nihayet, münakaşa büyümüş ve işe zabıta müdahale edince, suçlunun o - yunu da meydana çıkarılmıştır.

Tahkikat sırasında, Halidin bu şekilde Alis isminde bir kadının da 70 lira ve eşyasını dolandırdığı tesbit edilmiştir.

Maznun, mahkemede sorgusunda bütün bu iddiaları reddederek, şunları söylemiştir:

« Bernatin evindeki kızlardan Safiye tövbekâr olacaktı. Ben de, kendisini basına götürcektim. O gece, eve bu maksadla gitmişim. Fakat, bu işe delâlet ettiğinden dolayı, bana muğber oldular. Bu iddiaları ileri sürdüler.

Muhakeme, şahidlerin celbi için, tali edilmiştir.

Bir ölümüne sebebiyet davası neticelendi

1933 senesi Ağustosunda Maslak yolunda idare etmekte olduğu otomobile bir kaza yaparak, Hasan Hüseyin isminde bir jandarmanın ölümüne sebebiyet veren klişeci Alâettin hakkında asliye 3 üncü ceza mahkemesinde devam eden duruşma neticeye varmıştır.

Vak'a şöyle olmuştu: Jandarma Hasan bir meseleden dolayı Alâettini karakola götürmek istemiş, bu maksadla otomobilin basamağına atlamıştı. Alâettin de otomobili süratle sürünce, jandarmanın tüfeği yoldaki ağaçlardan birine takılarak, kaza bu suretle vukua gelmiş ve Hasan Hüseyinin ölümüne neticelenmiştir.

Mahkeme, dünkü kararile Alâettinin 8 ay müddetle hapsine, 20 lira ağır para cezasile tecziyesine karar vermiştir.

Ticaret işleri:

El dokuma tezgâhları nizamnamesi hazırlandı

Memleketimizde büyük bir inkişafa mazhar olan ve adedleri o bine yakla - şan el tezgâhlarında yapılan pamuklu dokumaların son zamanlarda kalitelerinin bozulduğu hakkında birçok şikâyetler yapılmakta idi.

Bunun üzerine yapılan tetkiklerde filhakika mevaddi iptidaiyeden tasarruf maksadile dokumaların haiz olmaları lâzım gelen genişlikten noksan yapıldığı ve nesci seyrektirmemek için tarak dişlerinin azaltıldığı görülmüştür.

Bundan başka sağlam hissini vermek için atkı ipiklerine fazla haşıl yapılmakta olduğu anlaşılmıştır.

Bu vaziyetin halkın pek ziyade zararını mucib olduğu ve dokuma sanayinin de inhitatına sebebiyet verdiği nazarı dik kate alınarak el dokuma tezgâhlarında istihsal edilen dokumaların evsafını tayin için bir nizamname projesi hazırlanmıştır.

Dün toplanan Ticaret odası idare heyetinde proje tetkik ve kabul edilmiştir. Proje ilk toplanacak oda meclisince de tasdik edilecek ve bir ay sonra mer'iyet mevkiine girecektir.

Tam bir Balkan ittifadı imkânları karşısında bazı düşünceler

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta"nın askerî muharriri

Bir Balkan sorunu: Balkanların en tehlikeli zâfi ve en büyük derdi nedir? O size hemen en doğru cevabı verecektir: Birbirini çekmemek ve dolayısıyla birleşmemek! E- vet Balkanların teşhis edilmiş ezeli has talığı budur: İttihadsızlık.

Bu Balkan hastalığının başlıca iki sebebi vardır: Birincisi maalesef, Balkanların ve Balkanlıların daima içinden kaynayan komşusunun hesab ve zararına büyüme ve genişleme hırsı. İkincisi de dışarıdan gelen büyük devletlerin Balkanlara hükmetmek politikasının bu yerlerde daima müsaide bir zemin bulabilmesidir. Balkanlara, en eski tarihlerdenberi, rahat yüzü göstermiyen ve buralarını daima bir geçimsizlik ve mücadele yurdu haline sokan sebepler işte bunlardır.

Kâh Atina Balkanlara hükmetmek istemiş, kâh Roma Balkanları baştanbaşa istilâ etmişti. Nihayet tarihin sahnesinde Bizans görürüz. Bunun zâfi Sırblarla Bulgarları, devir devir, bir Balkan imparatorluğu kurmak ihtiraslarına kadar sevk etmiş ve nihayet Osmanlıların Bizans, Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistanı tedmir etmeleriyle Balkanlarda dört asırlık bir sükûn tessüs edebilmişti. Fakat Osmanlı devletinin zâfi ve izmihlâle yüz tutması yabancı nüfuzların Balkanlarda işlemesine müsaade ettiği için buraları yeni den karışarak son bir buçuk asırlık bir zamanda dahil ve haric müteaddid ve kanlı ihtilâl, isyan müdahale ve muharebelere zemin oldu.

Bütün bunların ve Büyük Harbin neticesinde Osmanlı İmparatorluğu yıkılarak müstakil Balkan hükümetleri etnoğrafik son hududlarını almakla beraber Türk İstiklâl Harbi sonunda Balkanlarda ve Anadolu'da yepyeni esaslar ve etnoğrafik hududlar içinde yepyeni bir Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştu ki bu hâdiselerin, haddizatında, Balkanlarda yeni bir ittifak ve dolayısıyla bir sükûn, refah ve terakki devresinin açılmasına hizmet etmeleri gerektili.

Gerçi bu hususta ilk adımı Türkiye ile Yunanistan atarak barışp uzlaşmalar ve bir Balkan ittifak ve ittifadına temel olabilecek bir ittifak akdettiler.

Nitekim Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya arasında Atina muahedesi akdi gecikmemiştir. Gerçi bu, tamam bir Balkan ittifakı değildi, çünkü Bulgaristan ve Arnavudluk bunun içinde yoklardı. Bulgaristan bu işe maalesef, yanaşmamış ve Arnavudluk da İtalya ile yakından alakalı olmak dolayısıyla ittifaka katılamamıştı.

Ancak âşikâr mühim eksikliklerle beraber, bazı şartlara da bağlı olan bu Balkan muahedesinin nihayet bir gün tam bir Balkan ittifakı ve hattâ bir Balkan federasyonu mukavelesi halinde tamamlanacağı ümid olunuyordu. Fakat iki üç senedir, bilhassa Orta Avrupada türeyen ve sonra mihver şeklinde teressüm eden hâdise ve politikalar yüzünden tam bir Balkan ittifakı veya ittifakı plânı yalnız yüzüstü kalmak şöyle dursun dört Balkan devleti arasında bunca emeklerle vücud bulmuş olan Atina muahedesi esaslarının bile icabında tamamilen mer'î olup olamayacağı keyfiyeti de sorulmağa başlanmıştır.

Halbuki bu andığımız tehlikeli günlerde, en çok Balkanlıların müttehid olmaları ve bir görünmeleri lâzımdır. Müttehid bir Balkan Avrupanın cenub doğusunda 60 - 70 milyonluk öyle büyük bir devlet yapar ki, aynı zamanda doğu Avrupa ve doğu Akdenizde büyük bir müvazene ve sülh ve sükûn unsuru olmaktan geri durmaz.

İşte Türkiye ve Yunanistanın daima tahayyül edip istedikleri ve çalıştıkları bu emelin tahakkukuna bugün de, yarın da, bütün Balkan devletleri yürekten bir anlayış ve azimle karar verdikleri gün muvaffak olacaklarına şüphe yoktur. Elverir ki Balkan hükümet ve milletleri kendi menfaatlerini sırf kendi hesab ve hududları içine münhasır görmesinler, kendi münferid ve selâmetlerinin diğer Balkan devlet ve milletlerinin müctemian selâmetlerine bağlı bulunduğu fikri bir akide olarak bütün Balkanlıların ruh ve dimağlarına yerleşsinsin.

Filhakika Balkanlar coğrafya bakımından bir küldür. Ve bunun içinde yaşayan milletler bu coğrafi külcinde toplu ve müttehid bir mevcud-

yet teşkil etmedikçe dıştan gelecek ve içten kaynıyacak türlü politika ve ihtirasların nüfuz ve tesirlerinden kurtulamayacaklar ve ilelebed bunların tâbi ve zebunu olarak rahat yaşayamayacaklardır.

Balkanlarda, bir aralık paniğe benzer endişeler doğuran Arnavudluğun işgali ve Romanya, Yugoslavya ve Yunanistanın mihverin hayat sahalarına dahil ve dolayısıyla mevcudiyet istiklallerinin tehdiide maruz buldukları telâkkisi gibi sebeb ve âmillerin bugün nisbî bir sükûn ve temkinle müvazene olunabilecekleri bir zamandayız. Evvelâ Sovyet Rusyanın Almanların herhangi muhtemel bir cenub doğu Avrupa akımının önüne geçmek için Romanya'nın şimalinden Macaristan hududlarına kadar uzanmasıyla Orta Avrupada Balkanlar bakımından bir müvazene yarattığını görürüz. Bundan sonra, İtalya, Macaristanı bir taraftan Yugoslavya ve diğer cihetten Romanya ile uzlaştırmakla, muvakkat dahi olsa, burada ikinci bir sed daha vücade getirmiştir. Fakat bunu da kâfi görmiyerek onun cenub doğu Avrupa ile Balkanlarda tam bir sükûn, istikrar ve emniyet tesisine çalıştığı ve bunun için de bir Balkan ittifakı vücade getirmek istediği âşikâr görülmüyor. Çünkü bugünkü vaziyette Avrupanın bu semtlerinden vukua gelebilecek her bir tahavvül ve tebeddülün dolayısıyla İtalyayı zarar ve tehlikeye sokacağı muhakkaktır.

Fakat Balkan ittifak ve ittifadının her şeyden evvel bizzat Balkanlıların kendi teşebbüs ve niyetlerinden mülahem olması lâzımdır. Çünkü ancak o zaman onun bütün politika tesir ve tahavvüllerine cevap vererek her hale karşı metanetle payidar olacağına hükümlenabilir. Kezâlfik sabit olmuştur ki Bulgaristansız bir Balkan ittifak ve ittifakı ancak bir yarım iştir. Bugün gerek Orta Avrupada ve gerek Balkanlarda geçen seneye nazaran vaziyet hayli değişmiştir. Elbette Bulgaristan da, nihayet Balkanlarda bu ittifadsızlığın devamından bizzat kendisinin tehlike olduğunu anlamıştır ve anlıyacaktır.

H. E. Erkilet

Hâdiseler Karşısında

EĞLENCELERİMİZ

— Ne kadar eğlendik. Diyenlerin,
— Aman kaçırmayın siz de gidip görün.
Tavsiyesinde bulunanların,
— Harika azizim, hiç görülmemiş bir şey..
Tarzında methedenlerin,
— Bundan daha mükemmel bir temaşa olamaz!
Sözle mübalâğa yapanların, nelerden bahsettiklerini birden anıyamazsınız..
İnsanların aklına neler neler gelebilir!..
— Fevkalâde bir komedi.
— Muazzam bir dekor içinde temsil edilen bir piyes.
— Dünyada bir eşi daha bulunmıyan bir varyete trupu.
— Bir opera.
Hayır bunların hiç biri değildir:
— Ne kadar eğlendik!
Diyen sözüne şöyle devam eder:
— Bizim karşıki komşu, kaynanasile bir kavga etti ki sorma.. evvelâ yavaştan başlamışlardı. Sonradan sesleri artıverdi. Derken saç saça, başbaşa geldiler, bir çığlık, bir kıyamet sorma gitsin.
— Aman kaçırmayın, siz de gidip görün!
Tavsiyesinde bulunan, neyi tavsiye ettiğini anlatır:
— Ayasofyanın biraz ötesinde adamın

biri sokakta yürürken füc'eten ölüvermiş, cesedi henüz kaldırılmamış. Yerde yatıyor. Doğrusu görülecek şey.
— Harika azizim, hiç görülmemiş bir şey..
Tarzında metheden, methettiğinin methede değer olduğunu isbata kalkar:
— Kadın güzel mi güzel, erkek te çirkinin çirkin, balkonda karşı karşıya saatlerce oturmuyorlar mı, mahalleli seyirlerine bakıyoruz. Hele beraber sokağa çıktıkları zaman bütün pencereler açılıyor, başlar uzanıyor.. böylesi görülmemiş şey..
— Bundan daha mükemmel bir temaşa olamaz!
Sözle mübalâğa yapan, pek te mübalâğa yapmış hissini vermeme için, mükemmel temaşanın ne olduğunu söyler!
— Evvelki geceki fırtınada koskoca bir yelkenli köprü başında batmış, yalnız direkleri görünüyor. Herkes toplanmış bakıyorlar.. ben de gittim baktım. Sonradan karımı, çocuğumu götürdüm. Onlar da baktılar.

— Bunlar görülecek, seyredilecek, şeyler mi?
Diyeceksiniz.. haklısınız amma, koskoca şehirde başka eğlence, başka seyir var mı ki!..

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Limon ağacı senede üç defa meyva verir

Dünyada, verimile tanınmış ağaçların başında limon ağacı gelir. Limon ağaçları senede üç defa limon verirler, bir yandan çiçek açarlarken bir yandan da limonlar olgun hale gelmiş olduğundan toplanır.

Bethçven'in hocası

Meşhur beste-kâr Bethoven 1792 senesinde Viyana'da profesör Haydn'dan ders alırdı. Bethovenin ders başına Haydn'a verdiği para bizim paramızla beş kuruştan az bir miktarda idi.

Balık avı köpeği

Floridada bir balık meraklısının, balık avına çıkan bir köpeği vardır. Bu köpek av köpekleri nasıl av kovalar, tutarlarsa, bu köpek te denize atlar, dalar ve balık tutup sahibine getirir.

Senelerden sonra yaralayan kurşun

1774 - 1776 Amerika ihtilâli senelerinde atılmış kurşun 1905 senesinde bir Amerikalıyı yaralamıştır. Kurşun o zaman bir ağaca saplanmıştı. Senelerden sonra Amerikalı bu ağacı rendelerken kurşun bulunduğu yerden sıçradı ve adamın hafifçe yaralanmasına sebep oldu.

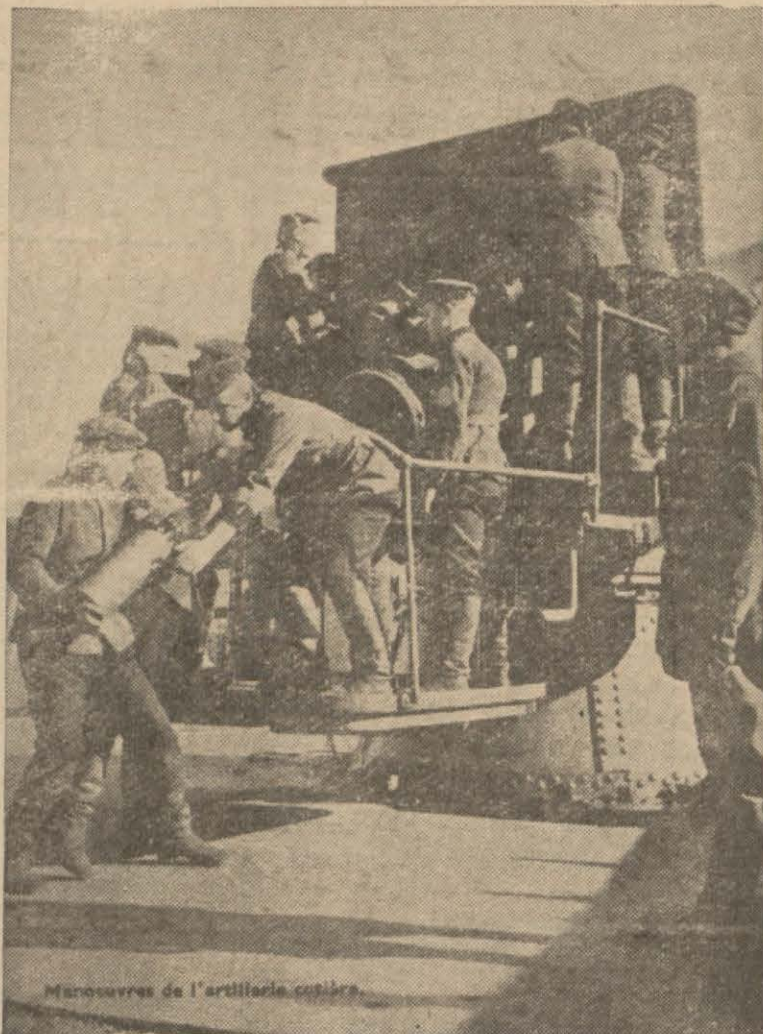
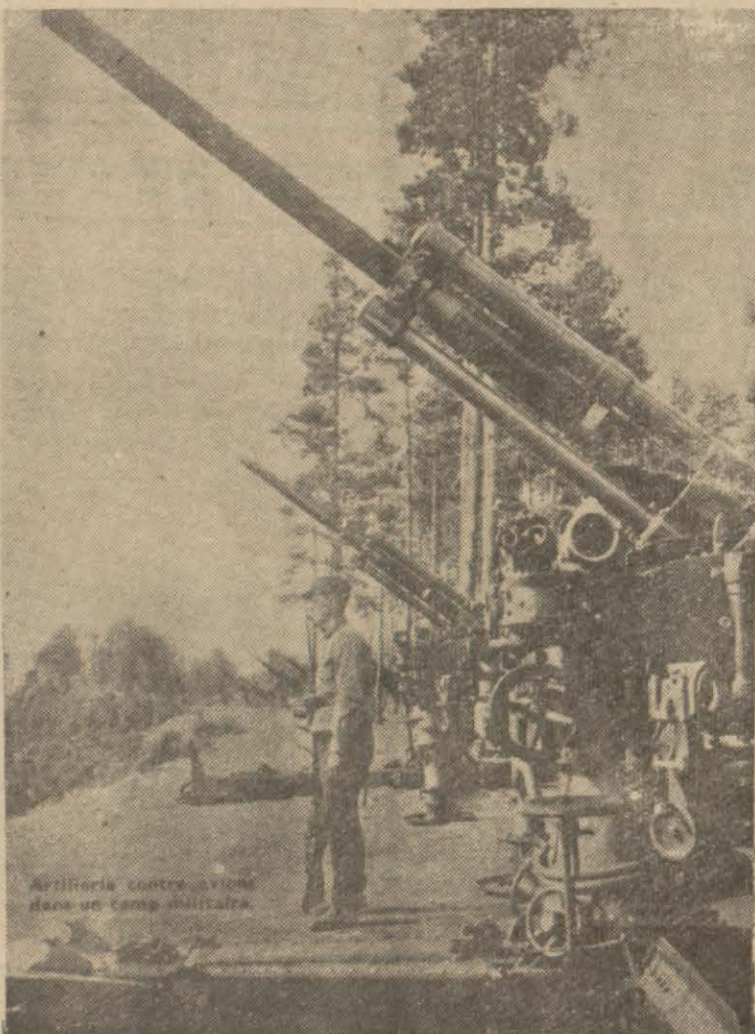
Köpek mi, dana mı?

Teksa'da, Davis Hoyt isminde birinin buldok köpeği bir köpekten ziyade bir danaya benzemektedir. Köpek sahibi bu köpekten üretmek istemisse de muvaffak olamamıştır.

İki buçuk gün camisi

Hindistanda «iki buçuk gün» adile tanınan bir cami vardır. Caminin iki buçuk gün içinde yapılmış olması sebebiyle bu ad verildiği söylenilmektedir.

Finlandiyanın askerî hazırlıkları



Sovyet Rusya ile Finlandiya daha uzlaşamachlar. İki devlet birbirlerine mütakabil tekliflerde bulunmaktadırlar. Buna rağmen, Finlandiya, ihtiyat tedbirlerini ihmal etmemekte, askerî hazırlıklarını hızlandırmış bulunmaktadırlar. Resimlerimiz Finlandiyanın bir kısım topçu kuvvetlerini göstermektedir.

GÖNÜLİŞLERİ

Okuyucularıma Cevablarım

Samsunda «T.» ye:

Meşhur bir darbümeseldir, «Atı alan Üsküdarı aşmış» derler. Bu iş de böyle olmuş. Şimdiden sonra ne ondan bir haber bekle; ne de ona bir haber göndermek teşebbüsünde bulun. Onu bog yere üzme, yapılmış bir yuvada tatsızlık husule getirmek hiç iyi bir şey değildir. Senin üzülmene de lüzum yok, çünkü esasen evvelden pek fazla üzerine düşmemiştin. Şimdi de tamamiyle rahat bırak, ve kendine başka bir saadet yolu ara.

Gene Samsunlu bir okuyucumdan bir mektub aldım.

Bir genç kızın ve bir genç erkeğin isimlerini bu mektuba yazmış, bunların seviştiklerinden, kendilerini gözlerle gördüğünden bahsediyor.

Ve diyor ki:

«Genç kız sahibî olan babalar, anne-

ter, kızlarının böyle şeyler yapmalarına müsaade etmemelidirler. Kızların iyi bir aile terbiyesi verilerek yetiştirilmesini tavsiye ederim.»

Okuyucumun tavsiyesini aynen yazdığım gibi şimdî ben de ona bir tavsiyede bulunacağım.

Bir insan, şunun bunun sevişmelerine alâkadar olmamalıdır. Genç erkekleri, genç kızların adım adım takip etmek, onların hareketlerini kontrol altına almak, doğru bir hareket değildir ve bilhassa bir genç kızla bir genç erkeği takip edip, birbirlerine yakın ortduklarını seyrettikten sonra, olan biteni bana isimlerle haber vermek dürüstlükle kabili telif olmayan bir iştir. Bir daha böyle bir şey yapmasın!

Okuyucum, acaba ne istiyor? Burada kızın ve erkeğin isimlerini mi zikredeyim? Bu kız ve bu erkek bütün bir memleket halkına rezil mi olurlar? Okuyucumun benim böyle bir şey yapmayacağına bilmesi lâzımdır.

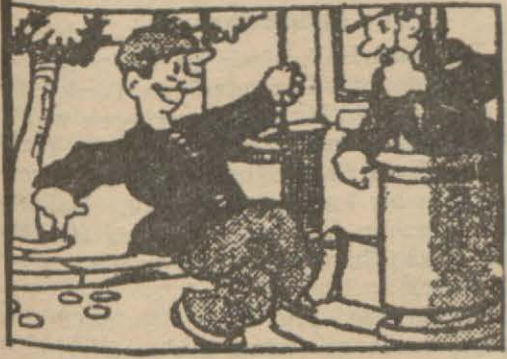
TEYZE

ÇOCUK

Yakalanan yankesici

Tatan gençdi, gücü kuvveti yerinde idi. Fakat ahlâkı sağlam değildi. Her kes gibi çalışarak hayatını kazanmak ona güç geliyordu. Bu yüzden bir işe sahip olmamış, yankesicilikle, ötekının berikinin cebinden, çantasından parasını, saatini aşırarak geçiniyordu.

Tatan bir sabah erkenden evinden çıkmıştı. Bir hafta evvel şişman birinin cebinden aşırıldığı cüzdandaki parayı yemiş, bitirmiş olduğu için beş parasızdı. Kendine yeni bir av arıyordu. Sağa sola bakınırken bir otobüsün geçtiğini gördü. Otobüsün arka sahanlı-



ğında tek başına bir adam duruyordu. Tatan onu gözüne kestirmişti. Yürüyerek otobüse atladı. Sahanlıkta duran adam onun çevik bir hareketle otobüse atlayışını beğenmiş gibi bir tavır almıştı. Tatan bundan istifade etti:

— Otobüse, tramvaya çok iyi atlarım, dedi.

Böylece söze başladıktan sonra bir daha hiç susmadı. Başka başka mevzulara geçti:

— Yeni bir radyo icad edilmiş, bir mağazada varmış, görmeğe gidiyorum. Radyo gayet küçükmüş, adeta bir ceb saati gibi.

Bunu söylemekten maksadı, adamın saatini görmektir.

Bir insanın yanında saatten bahsedilse, o insanın gayri ihtiyarı saatini cebinden çıkarıp bakması çok sık görülen bir hâdisedir. Tatanla birlikte otobüs sahanlığında bulunan adam da saatini çıkarmış bakmıştı.

Tatan saati görmüştü. Bu saat altındı. En aşağı elli lira ederdi. Artık Tatanın işi ışı. Saati aşırıp sattı mı, en aşağı on beş gün rahat yaşayabilirdi.

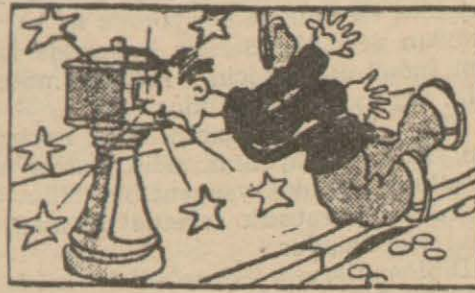
Tatan bahsi kesmedi:

— Bu bahsettiğim radyolar insan cebine koyup taşır. İstedığı yerde cebinden çıkarıp ayar edince radyo çalışır. Sesi de hiç az değilmiş. Bir odada mükemmel dinleniyormuş. Sonra elektrikle ihtiyacı yokmuş.

Adam, Tatanı dinlemeye dalmıştı.

Tatan da fırsattan istifade elini adamın cebine sokup saatini aşırmıştı. Otobüste daha fazla kalması doğru olmayacaktı. Hemen aşağı atlayıvermişti.

Adam arkasından bakakalmıştı. Ceb saati kadar radyoların nerede satıldığını öğrenmeyi çok istedi. Ceb saati aklına gelmişti. Saatini çıkarıp bakmak için elini cebine sokmuştu. Saati cebinde yoktu. O zaman işi anlamıştı ama iş işden geçmişti.



Otobüsten atlayan Tatan taksi otomobilleri arasında yaya kaldırımına doğru koşuyordu. Tam yaya kaldırımına yaklaştığı sırada bir otomobil de hızla ona doğru geliyordu. Tatan bir an evvel kendini yaya kaldırımına atmak için zıplamıştı. Yaya kaldırımının kenarında dikili duran «İtfaiyeye haber verme» sütununu göremedi. Bornu sütunun üzerindeki «yangın vukuunda camı kırınız» yazılı cama çarptı. Cam kırıldı. Tatanın burmu ve başı çok acıydı. Yarı baygın bir halde yere düştü.

Üç dakika sonra itfaiye otomobilleri oraya gelmişlerdi. Yangın görünmüyordu. İtfaiyeye haber verme sütununun altında yarı baygın oturan Tatanı gördüler. Camı kıran, itfaiyeyi telâşa düşüren herhalde o olacaktı. İtfaiye çavuşu, hortumu ondan tarafa çevirdi. Üzerine biraz su sıkılınca Tatan kendine gelir gibi olmuştu. Adeta sayıklar gibi konuşmaya başladı:

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

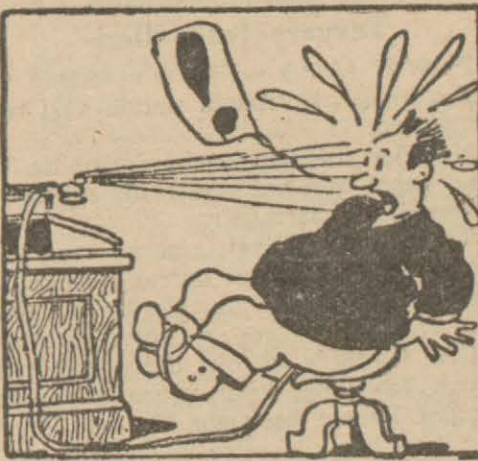
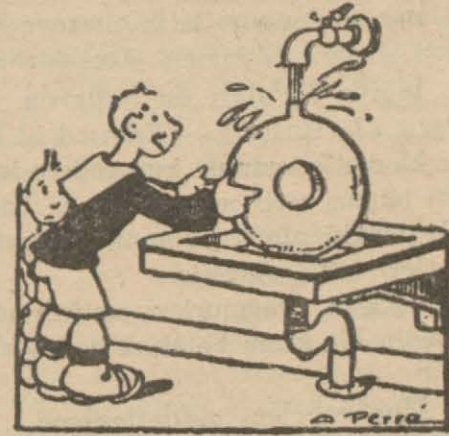
İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:



Yazısız hikâye

ye başladı:

— Saat işte bu!

Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

Saat sahibi bulunarak iade edildi. Ve Tatan hapiste cezasını çekti ve bir daha yankesicilik yapmayacağına, çalışıp kazanacağına yemin etti.

— Saati çalan benim. Saati çalan benim!

İtfaiye çavuşu şüphelenmişti. Yakında bulunan polise işaret etti. Tatan polisi görür görmez korkudan titremeye başladı:

— Saat işte bu! Diyerek biraz evvel aşırıldığı saati uzattı.

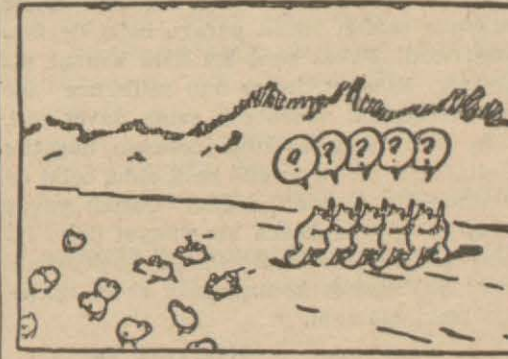
Civcivle Kediler



Bay Tezer beş tane kedisini beraber almış dolaşıyordu. Kedilerin karınları çok acıkmıştı.

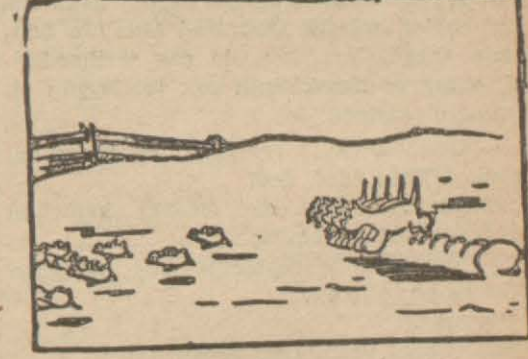


On tane kadar civciv gördüler, kediler için gün doğmuştu. Bu civcivleri yakalar, yerlerdi.

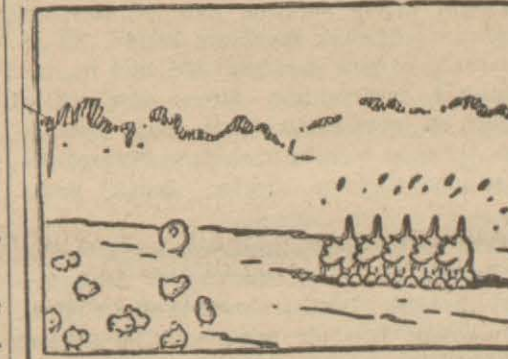


Kediler şöyle düşünüyorlardı:

— Onların ayakları ikişer tane, bizimkiler ise dörder, onlar ne olsa bizden kaçamayacaklardır.



Kediler bu düşünceyle civcivlerin peşlerine düştüler. Civcivler koştu, onlar koştu, tam civcivlere yetişecekleri sırada.



Civcivler, anneleri tavuğu görmüşlerdi. Koştular, onun kanadları altına saklandılar.



Tavuk anne civcivlerinin kediler tarafından kovalandığını anlamıştı. Kedilere çok kızdı, onlara doğru koştu.



Kediler korkmuşlardı, kaçıyorlardı. Fakat tavuk ta peşlerini bırakmıyordu. Kediler de civcivler gibi yaptılar. Onlar da kaçıyorlardı. Tavuk ta onların peşinde idi.



Anneleri yoktu ama, onlar Bay Tezerin kedileri idi. Koşa koşa onun yanına gittiler, civcivler nasıl annelerinin kanadları altına saklandılarsa onlar da Bay Tezerin paltosunun etekleri altına saklanıp kurtuldular.

lar, diğer elli kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz. Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gün-

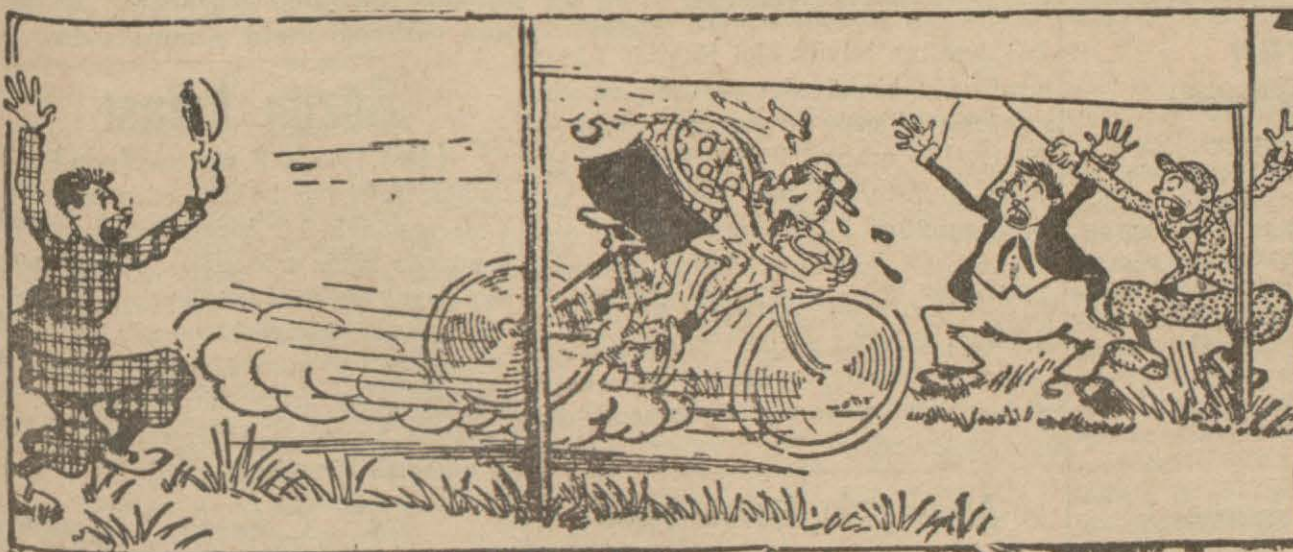
dür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğini zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetedeki çıktığı tarihi yazınız

Yeni Bilmecemiz



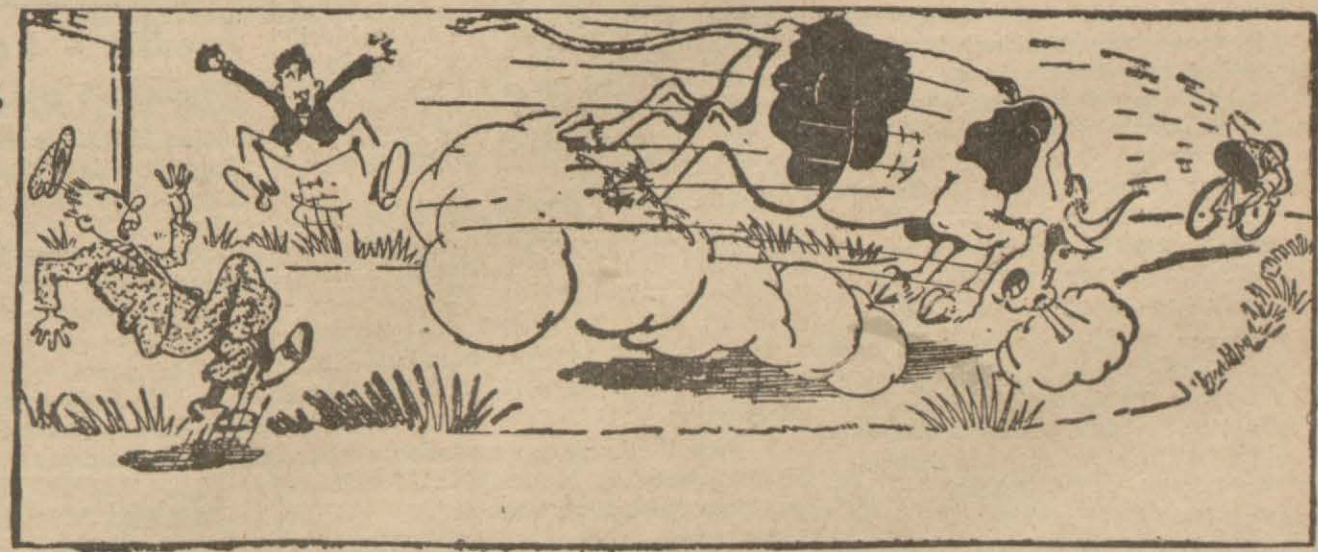
Köylülerden biri ineğini satılığa çıkarıyordu. Komşusu da bir inek alacaktı. Satılığa çıkarılan ineği gördü, beğendi. Sahibine konuşmak istedi. fakat sahibi ortada yoktu. Acaba nerede? Küçük oku-

yucular, siz onu arayıp bulun ve olduğu yere bir işaret koyduktan sonra resmi gazeteden kesip bize gönderin, doğru bilenlerden bir kişiye bir futbol topu, bir kişiye üç lira kıymetinde muhtelif kitap-



Bay Tekin daha yeni bisiklete binmeyi öğrenmişti. Fakat spor meraklısıydı. Her yarışa girmek, her yarışta birinci olmak isterdi. Bisiklete binmeyi öğrenir öğrenmez de bisiklet yarışına girmişti. Yarış yapılan yolda bulunanlar onun çok süratle ilerlediğine hayret etmişlerdi.

Bay Tekin yarışın bittiği çizgiye geldiği zaman orada bekleyenlerin hayretleri daha büyük olmuştu. O zamana kadar yapılan yarışlarda, yarışa girenlerden feci biri bu kadar az zamanda yarışa tekmiilmesi değildi. Bay Tekin görülmemiş bir bisiklet binicisi olsa gerekti.



Az sonra iş anlaşıldı. Fakat Bay Tekin de bir kere yarışa kazanmış oldu, Bay Tekin bisikletle yavaş yavaş ilerlerken peşine bir boğa takılmıştı. Bay Tekin boğadan çok korkardı. Görür görmez korkuyla bisikletin pedallarını hızla çevirmeye başlamıştı. O kadar hızlı çeviriyordu ki o ana kadar hiçbir bisiklet binicisi o kadar süratle pedal çevirememişti. İşte Bay Tekin bu yüzden bisiklet yarışını kazanmıştı.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 30



KAÇAN ÖLÜ

Nakleden: Hatice Hatib

Bankadaki hırsızlık

Geo, Lelette ve Gaston da biraz evvel gelmişlerdi. Gomar yavaş sesle Gastonla konuşuyordu.

Gaston ona banka kapıcısı ile olan konuşmasını anlatıyordu. O hakikaten bir tiyatro artisti gibi hareket etmişti, kapıcının önünde ağlamış, onu haline acıdırmış, teyzesinin kayboluşundan ne kadar merakta bulunduğunu anlatmıştı. Kapıcı bütün bunlara inanmıştı. O da birkaç gündür genç kızın gözükmediğini söyledi. Fakat onu teselli etmek için ortada fazla merak edecek bir şey olmadığını, herhalde «aşıkane bir gezinti» yapmak için ortadan kaybolduğunu, herhalde yakında gene meydana çıkacağını da ilâve etti.

Fakat Gaston kendini acıdırmakta devam ediyordu, teyzesinin çok garib tavırlı bir kadın olduğunu, onun ne yaptığına, ne işle meşgul olduğunu kimsenin bilmediğini söyledi. Kapıcı da bu kadın hakkında bazı şeyler anlattı. Matmazel Mimmin banka arkadaşları arasında çok sevildiğini, etvar ve hareketinin pek te düzgün olduğunu söyledi.

— Onun bir sürü sevgilileri vardır ve bunları iftihar eder, dedi.

Fırsattan istifade eden Gaston kapıcının ağzından lâf kapabilmek için:

— Patronun himayesi altında olduğunu bilir de onun için...

Demişti.

Bu tuzağa yakalanan kapıcı da:

— Doğru, demişti. Bundan bahsedildiğini duydum. Bilhassa Brunet hapse girdikten sonra... Söz aramızda bankada hiç kimse onun suçlu olduğunu zannetmiyor. Matmazel Brunet bu işin yegâne şahidi idi. Ben hakimlerin yerinde olsaydım evvelâ bu kadının vaziyetini tetkik ederdim.

Kapıcı bir şey söylememişti amma bu parayı matmazel Mimiden başka kimsenin çalamayacağı kanaatinde olduğu anlaşılıyordu.

Gomar:

— Belki de parayı çalan başka biridir.

Gaston hayretle sordu:

— Kim olabilir?

Gaston manalı bir şekilde gözünü kırpmakla iktifa etti:

— Bu anda bunu kim bilebilir?

Bunun matmazel Mimi ile yakından münasebeti olan biri olabileceğini tahmin ediyorum. Bu belki de Mimmin sevgilisiydi ve eğer bu başka biri değilse, doğrudan doğruya banker olabilir. Elbette aziz avukatım bunun kim olduğunu anlamak istersiniz. Fakat maalesef bugün için size cevap verebilecek vaziyette değilim. Fakat henüz katilin ismini bilmemekle beraber cinayetin aşağı yukarı bütün tetkikatını öğrenmiş bulunuyorum. Katil muhakkak ki vasat ehemmiyette bir adam değildir, bilâkis bu adam herkes tarafından çok sevilen, hürmet edilen büyük bir adamdır...

Burly:

— Zanette mi? diye bağırdı.

Doğrudan doğruya cevap vermek istemiyen Gomar:

— Ne bileyim? diye cevap vermişti. Bu adam herhalde gazetecilerin tabirince «her türlü şüphenin fevkinde» şayanı itimad bir zattır. Parası olmadığı zaman çalar, eğer sızden şüphelenilmiyorsa her şeyi yapabilir. Bu sabah Latullière bankasının önünden geçiyordum. İceriyi girdim. Banka kapılarına kapıya idil. Veznenin etrafına parmak çekilmişti. Brunetten evvel kasadarlık etmiş ve onun tevkifi üzerine tekrar eski vazifesine dönmüş olan ihtiyar kasadar çekmecelerini dikkatle kapatıyordu. Bu adama dünyada kimseye emniyet edilemeyeceğine kanaat getirmiş ihtiyar bir kurdu. Fakat zavallı Brunet daha acemi idi. Onun akına fenalık gelmezdi. Arkadaşlarına itimadı vardı, odanın her çıkışında odanın kapısını kilidler, fakat parayı masanın üzerinde bırakırdı.

Kimsenin kendisile meşgul olmadığı sırada elindeki uzunca bir cisimle parayı çekmek için hırsız için pek kolay olmuştu. Yalnız bu işi yapan insan hiç kimse tarafından görülmediğini zannetmekle hata ediyordu. Kasadar hesab verildi ve Zanette'in hırsızlığın farkına vararak feryada başladığı zaman birisi ortaya çıktı ve Brunet'in çalınan parayı cebine yerleştirdiğini gözlerle görmüş olduğunu söyledi.

Bu şahadet, yapılan şahadetlerin en mühimmi idi, değil mi bay avukat?

Burly başle bir tasdik işaretini yaptı.

— Kapıcının Gastona söylediği gibi bankada hiç kimse bu şahadetin samimi olduğunu inanmadı. Fakat patronlarından korkan memurlar, edebisiz herifler - mahkeme huzurunda fikirlerini ve bu kadın hakkında ne düşündüklerini açıkça söylemeye cesaret edemediler. Bu sebeble mahkeme de bu kadının anlattıklarını bir hakikat olarak kabul etmek mecburiyetine kaldı.

— Ben de onun yalan söylediğini zannetmemistim. Ne için yalan söylüyordu?

— Çünkü bunda menfaati vardı. Hırsızlığına çalınan paranın tahsis edilmesini istedi. Bu hiç te işine gelmediği halde hırsızlığına Fabül etmeye mecburdu. Sonra, Zanette'i çağırdı. Polisler bankaaki bütün

memurların üstlerini aramışlardı. Eğer kadının bildiklerini söylese idi hırsızın da üstü aranacak ve çalınan para üzerinde çıkacaktı.

Bu suretle hırsız çaldığı paranın ancak yarısını alabildi. Ahlâksızca bu kadarı bile çok...

Burly alay etmek için:

— Fakat, Gomar, dedi, bir meslektaş hakkında nasıl böyle konuşabiliyorsun.

— Ben de hırsızım, yahud da daha doğrusu hırsızdım. Fakat ben ömrümdede böyle namussuzluk yapmadım. Bizler yaptığımız için bütün mes'uliyetini tamamıyla üzerimize alırsız. Tehlikeli başkası üzerine attığımız vakti değildir.

Gomar devam etti:

— Fakat, bizim hırsız bu sefer belâyaya çıkmıştı. Çünkü Mimette bu parayı da kâfi görmüyordu. O daima fazlasını, daha fazlasını istiyordu. Bu suretle hırsız, her şeyi söyler korkusile çaldığı bütün parayı, belki de fazlasını verdi. Fakat genç kız hâlâ kanaat etmiyordu. Nihayet, hırsız onu mühimce bir para vereceğini vadederek evine davet etti. O da gitti ve aptallığın cezasını hayatıyla ödedi. Hırsız da bu suretle katil oldu, belki de bu onun ilk cinayeti değildi. Çünkü yavaş yavaş bu adamın başka bir cinayet daha işlemiş olabileceğini zannetmeğe başlıyoruz. Fakat bu hususta konuşmadan evvel tamamlamla emin olamam.

(Arkası var)

İhrakiye lisansları için talimatname

Ankara 27 (Hususi) — Mayı madeni mahrumat ve madeni yağlar hakkındaki kararın uygulanmasını tatbik suretine dair talimatname bugün nesredilerek mer'iyete kondu. Bu talimatnameye göre tarifinin 695 inci numarasında 1 pozisyonuna giren ağır madeni yağlar ve tortulardan deniz nakli vasıtalarına ihrakiye verilebilmek için Ticaret Vekâletinden ihrakiye lisansı almak lâzımdır.

Hava sefinelerine ihrakiye olarak verilecek benzin ve yağlar için Ticaret Vekâletinden ihrakiye lisansı almak lâzımdır. İhrakiye lisansı için bir talebname ile Ticaret Vekâleti dış ticaret dalresi reisliğine müracaat edilecektir. Ticaret Vekâletince kabul edilen talebler için ihrakiye lisansı tanzim edilir ve aslı gümrük idaresine, kopyası da müracaat sahibine gönderilir.

İhrakiye lisansları yalnız talebnameyi tanzim eden firmaya mahsustur. Bunlar başka bir firmaya devredilmeyecektir.

Madde 6 — İhrakiye lisansları, ihrakiyenin verileceği deniz nakli vasıtalarının veya hava sefinelerinin hareket tarihine kadar muteber olacaktır.

Amerika Ayanı silah ambargosunu kaldırdı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

hakkında verilecek kat'i kararın zemini hazırlanmıştır. Kat'i kararın yarınki toplantıda verileceği anlaşılmaktadır.

Silah ambargosu kaldırıldığı takdirde, İngiltere ve Fransa Amerikadan istedikleri kadar silah satın alabileceklerdir. Almanya da bu hakkı haiz olmakla beraber, tahakkuku imkanlarından mahrum bulunmaktadır.

Vaşington 27 (A.A.) — Ayan, silah ihracı ambargosunun kaldırılmasına karar vermiştir.

Son Dakika

Kanun 63 rey ile kabul edildi

Vaşington 28 (Hususi) — Ayan Meclisinde yapılmakta olan bitaraflik kanununun müzakereleri bu sabah sona ermiştir. Meclis, Ruzveltin teklif etmiş olduğu tadilatı 30 a karşı 63 rey ile kat'i olarak kabul etmiştir.

Kanun projesi şimdi Kongres'de (Mebusan Meclisi) müzakere edilecektir. Kongresin dahi projeyi tasdik edeceği muhakkak sayılmaktadır. Bundan sonradır ki, proje kanuniyet kesbedecektir.

Ayan Meclisi tarafından kabul edilen tadilat, bilhassa şu dört noktayı ihtiva etmektedir:

1 — Silah ihracatını meneden ambargo kaldırılmıştır. Muharibler Amerika'dan silah satın alabileceklerdir.

2 — Amerika gemilerinin silah taşımaları menedilmektedir. Muharibler kendi gemileriyle silah taşımak mecburiyetindedirler.

3 — Amerika gemileri, harb mintakasında bulunan limanlara gitmeyeceklerdir.

4 — Amerika, muhariblere hiçbir kredi açmayacaktır.

Tayyare ve denizaltı harbi şiddetleniyor

Londra 27 (Hususi) — Bir cenabi askeri membamın istihbaratına göre, Alman hava kuvvetleri, yakında, gündevası on defa olmak üzere İngiliz adalarına akmlar tertib edeceklerdir.

Bu akınlara müvazi olarak, tahletbahar harbi de şiddetlendirilecektir.

Almanlar, bu suretle İngiltereye karşı son kozlarını oynamış olacaktırlar.

İngiliz kıt'aları ön hatlarda

Paris 27 (Hususi) — Fransadaki İngiliz kuvvetleri umum kumandanı lord Gort, bugün garb cephesinde, ön hatlarda mevki almış bulunan İskogyalı askerleri teftiş etmiştir.

Son yağın yağmurlar neticesinde, cephenin bir kısmı bataklık halini almıştır.

Muharebeler şiddetleniyor

Paris 27 (A.A.) — Havas bildiriyor: Mevziler arasındaki keşif kolları mü saderneleri gitgide sıklaşmakta ve bunların neticesi olan muharebeler gitgide daha şiddetlenmektedir.

Fakat, harbe iştirak eden kuvvetlerin gitgide daha ehemmiyet kesbetmesinin rağmen, keşif kollarının yaptıkları bu hareket sırf mahallî bir mahiyeti muhafaza etmekte ve sadece tabiyevî bir alâka taşımaktadır. Her iki taraf birbirinin mevzilerini keşfe çalışmakta ve pek ufak dahi olsa, bütün haberler bu intizar devresinde bilhassa ehemmiyetle karşılanmaktadır.

Tayyare faaliyetleri

Paris 27 (A.A.) — Havas ajansının askerî vaziyet hakkındaki mutad yarı resmî raporu:

Nehirler yükselmekte berdevamdır. Ve Rhin nehri dün ani surette 57 santimetre yeniden kabarmıştır.

Tayyareler, faaliyetsiz geçen uzun günlerden sonra, havanın berraklığından istifade ederek tekrar uçuşa başlamışlardır. Fransız tayyareleri dördü düşman hatları üzerinde ve biri daha uzaklarda olmak üzere beş keşif uçuşu yapmıştır. Fransız hatları üzerinde bir tek Alman tayyaresi beş kilometre kadar ileri geçmiştir.

Almanların vaziyeti

Fransız kumandanlığına gelen malûmata göre, Alman kıtaatının umumî vaziyeti şudur:

Muharebe bölgesinde tahşid edilen kıtaattan başka İsviçreden Holandaya kadar bütün Rhin sahili boyunca kuvvetli kıtaat yerleştirilmiştir. Alman deniz mintakasında Polonyadan gelen kıtaatla diğer bir tahşidat yapılmıştır. Nihayet merkezî Almanya'da mühim bir ordu ihtiyat halinde bulunmaktadır. Bu son tertibden beri hüküm çıkarmak imkânsızdır. Zira, Polonyadan gelen kıtaat için bir istirahat mevzuabası olabileceği gibi bir veya birkaç yarma taarruzunu beslemeğe matuf ta olabılır.

İngiltereye karşı yeni bir hareket mi?

Londra 27 (A.A.) — Bir taraftan Holanda hududu civarındaki sahil mintakasında mühim Alman kıtaatı tahşid ederken, diğer taraftan da Bâle'in simarinde tahşidat kaydedildiği hakkındaki haberler İngiliz matbuatını ehemmiyetle meşgul etmektedir.

Gazeteler, Almanya ile bazı memleketler arasındaki telefon görüşmelerinin kesilmesinin izahı müşkül olduğunu kayı ve bunun yukarıda zikri geçen tahşidat ile alakadar olup olmadığını merak ediyorlar.

Gazeteler, İngiltereye karşı bir hava taarruzu ve denizaltı mücaadesinin şiddetlenmesine intizar etmektedirler.

Cephe'deki Alman kuvvetleri

Londra 27 (Hususi) — Roma radyosunun verdiği bir habere göre, halen garb cephesinde bulunan Alman kuvvetleri 75-80 firkadan ibarettir.

Almanlar, Holanda hududunda 18 ve İsviçre hududunda da 12 fırka tahşid etmişlerdir.

İngiliz - Yunan Ticaret anlaşması

Atina 27 (A.A.) — «Royter»: İngiltere ile Yunanistan arasında bir ticaret anlaşması akdine matuf müzakereler ilerlemektedir. İngiltere, 750,000 İngiliz liralık Korent üzümlü satın almağı kabul etmiştir. Tütün tacirleri de evvelce Almanya'ya yapıldığı gibi mühim miktarda tütün satışı yapılabileceğini ümit etmektedirler.

Bir Yunan heyeti buna mümasil müzakerelerde bulunmak üzere yakında Paris'e gidecektir.

Mektubcular arasında

Ankara 27 (Hususi) — Bitlis mektubucusu Osman Nuri Sinoba, Mardin mektubucusu Asım Tekin Balikesire, eski kaymakamlardan Nedim Sezer Bingöle, Sinob mektubucusu Muzaffer Dalkıç Mardin Balikesir mektubucusu Süleyman Sami Bitliye, Çerkes kaymakamı Ömer Naci mülkiye müfettişliğine naklen tayin edilirdi.

Türkün en büyük bayramı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kazandırmaktadır. Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümünü kutlamanın ölçüsüz heyecanı içinde, bu mes'ud günü Atatürksüz idrak etmenin ızdırabını da duyuyoruz. Sızlıyan kablerimiz teselliyi İsmet İnönünün şahsında buldu. Atatürk. cumhuriyeti yarattı, besledi, büyüttü. Şimdi onu İsmet İnönünün faziletli eli tutmakta ve yetiştirmektedir. Cumhuriyet Atatürk kaybettiği için yetim değildir. Kendisini kucağında bulduğu değer, faziletin, insanlığın ta kendisidir. Atatürkün kayıble, eserinin 16 ncı yılında ne kadar mahzun ve mükeddersek, başımızda İsmet İnönü olduğu için o nisbette müteselli, bahtiyar ve mes'uduz.

16 yıl, Türk enerjisinin, Türk zekâsının, Türk kabiliyetinin çelik, beton, bacası şeklinde maddî, yepyeni bir millet ve memleket yaratmak suretile de manevî eserlerle doludur.

Diplomatların beynelmilel konferanslara kabul edilmediği müflis bir imparatorluk üzerinde 16 yılda dünya müvazenesinde bir ağırlık teşkil eden birinci sınıf bir devlet yaratmak mucizesini gösteren büyük Türk milleti bunu cumhuriyete, Ebedi ve Millî Şeflerine borçludur.

16 ncı yılda, fakat Atatürkten uzakta. Lâkin hiç şüphe yok ki, onun manevî huzurunda bulunuyoruz. Bu mes'ud günü kutlarken Atatürk bize bakmaktadır. Türk milletinde, İnönünün etrafındaki birlik ve beraberlik onun aziz ruhunu ebedî meskeninde daima müsterih bulunduracaktır.

Büyük Atanın izinde ve faziletin babası İsmet İnönünün arkasında Türk milleti daima iyice, güzele, doğruya koçacak dünyanın tek ideal devleti olmakta, harikaları başarmakta, birbirinin peşine takmakta devam edecektir.

Hariciye Vekilimiz Moskova dönüşü ne kadar güzel söyledi:

«En büyük şeref Türk olmaktadır.»

Bu şerefün ne kadar büyük olduğunu dünyanın çırpıncı şu günlerde daha iyi anlayıyor ve gururlaşıyor. Ne mutlu Türküm diyene..

Nusret Safa Coşkun

Bayram bugün başladı

Büyük bayramımız bugün öğleden sonra başlamış bulunmaktadır. Günlerden beri şehirde devam eden hararetili hazırlıklar nihayete ermiş, 16 ncı yılı lâyik olduğu şekilde kutlulamak için azami derecede çalışılmıştır. Bugün daha sabah-tan İstanbul fevkalâde günlere hâs hareketler rengi ve şekli değişmiştir. Öğleden sonra bayram bilfil başlamıştır. Bütün şehir taklar, bayraklarla donanmıştır. Daha birkaç gün evvelinden tanzimine başlanan Beyazid, Sultanahmed, Taksim meydanları zarif elektrik tezyinatıyla süslenmişlerdir. Belediye'nin Beyoğlu kaymakamlığının önlerine ve Beyoğlu caddesine muazzam taklar kurulmuş, köprü'nün Galata cihetine iki sütun dikilmiştir. En büyük müesseselerden en küçük kulübeye kadar her yer ve herkes büyük bayrama sevinçle katılmak için elden gelen gayreti esirgememiştir. Şehrin bütün binaları bayraklar, defnedalları, elektrik ve fenerlerle tezyin edilmiştir. Her tarafa cumhuriyetin büyüklüğünü ve eserlerini anlatan vecizeler, a-

fişler asılmış, tramvay güzergâhındaki direkler bayraklarla süslenmiştir. Halk küsüleri bugünden itibaren faaliyete geçeceklerdir.

Bu kürsülerde halk hatibleri cumhuriyetin inkılâb ve istiklâlin esası ve kıymetini, büyüklüğünü, ehemmiyetini halka anlatacaklardır.

Halk kürsüleri

Halk kürsüleri şehrin muhtelif meydanlarına konmuştur. Ezcümle:

Taksim, Beyazid ve Sultanahmed meydanlarında Besiktas Halkevi, Fatih kaymakamlığı, Şehremini Halkevi, Aksaray karakolu önlerine birer kürsü hazırlanmıştır. Burada şehrin tanınmış simaları halk konferanslar vereceklerdir. Halk kürsülerinde faaliyet ayın 30 uncu günü akşamına kadar devam edecektir.

Meydan temsilieri

Ayrıca Sultanahmed meydanında da Eminönü Halkevi temsil şubesi sanat kârları tarafından bu gece ve yarın akşam meydan temsili verilecektir. Aya-sofya camisinin önüne büyük bir sahne hazırlanmış, projektör ve hoparlör tertibatı tesbit edilmiştir. Burada iki akşam Faruk Nafiz'in yazdığı (Ateş) piyesi oynanacaktır.

Halkevlerinde

Eminönü Halkevinde bu akşam saat 21 de Sultanahmed meydanında Tarık Zafer tarafından bir söylev verilecek ve bu meydan temsili takib edecektir. Yarın 16 da, Evrin Çağaloğlundaki merkez salonunda bir toplantı yapılacak, Halkevi orkestrasının konserinden sonra Halkevi reisi Ağah Sırrı Levend bir konferans verecektir.

Yarın gece saat 21 de Sultanahmed meydanında gazetemiz muharrirlerinden Nusret Safa Coşkun bir konferans verecek, bilâhare Halkevi sanatkarları «Ateş» piyesini temsil edeceklerdir.

Son gün, gündüz Halkevi salonunda Naki Tezeli'nin konferansı ve «Ateş» piyesinin temsili vardır. Geceleyin Halkevi salonunda aile toplantısı yapılacaktır.

Besiktas Halkevinde: Yarın sabah saat 10 da Parti, Halkevi azaları, civar mektepler talebeleri Parti merkezinde toplanacaklar, Parti, Halkevi, talebe namına söylevler verilecektir. Gece Halkevi azaları bir balo tertib edilmiştir. Pazartesi günü gecesi Halkevi salonunda bir müsameret yapılacak, nutuklardan sonra «Ateş» piyesi vaz' sahne edilecektir.

Resmî kışadlar

İnşaatı biten muhtelif yerlerin resmî kışadı da yarın ve öbür gün yapılacak. Bunları sırasile yazıyoruz:

Gazi köprüsü yarın saat 15 de vali tarafından açılacaktır. 16 da Ayaspaşa yolunun. 16.30 da Nişantaş kız orta mektebinin, Küçükmustafapaşa 163 üncü ilk mektebinin, Sineklibakkaldaki 45 inci ilk mektebin ve Karagümrük orta mektebinin resmî kışadları icra edilecektir.

Aynı günde İsküdar belediye tahsil şubesi binası, Çatalca, Bakırköy, Kartal, Yalova, Silivri, Şile ilk mekteplerinin, Pazartesi günü de Fatih ve Kadıköy maaliye tahsil şubelerinin de resmî kışadları yapılacaktır. Bunlardan bir kısmını vali, bir kısmını da kaza kaymakamları açacaklardır.

Ankara muahedesi Fransız Cumhuriyetinin tasdikına arz edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

miz arasındaki münasebete ben esasen nazarı dikkati celbetmiştir.

Sinclair, ticaret müzakerelerini ilerletmek lüzumuna kanid ve demiştir ki: Kalay veya kauçunun kereste ile mübadelesi mükemmel bir iştir. Fakat Sovyetler Birliğinin bize bir miktar petrol ve manganez fazlası verip vermeyeceğini de tetkik etmeliğimize icab eder.

Türk - Sovyet dostluğu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

seri şerefine büyük elçi Haydar Aktay tarafından bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafette yüksek Sovyet meclisi divanı reisliği umumî kâtibî, hariciye komiserliği protokol şefi, şark işleri umum müdürü, Voks müdürü ile diğer bir çok Sovyet erkânı bulunmuştu. Ziyafette iki memleket arasındaki dostluğu tebarüz ettiren karşılıklı nutuklar söylenmiş ve bu toplantı samimi bir hava içinde geç vakte kadar devam eylemiştir.

Almanya'da Sovyetleşme temayülleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hitler ve yakınları, bu propagandanın, nazi şeflerini garb kapitalistlerine karşı Alman proletaryasının müdafii olarak göstermek suretile Alman maneviyetini canlandırmak mümkün olacağı kanaatinde dirler.

Avrupanın cenubu şarkisinde bir bitaraf grupu mu kuruluyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İngiliz paktı karşısındaki noktai nazarı tebliğe memur edilmiştir.

Yeni bir Balkan antantı mı?

Paris 27 (A.A.) — Daily Mail gazetesine İstanbuldan gelen bir telgrafa göre, Alman büyük elçisi von Pappenin hafta sonunda Avdetine intizaren siyasi faaliyet gevşemiştir. Fakat muhtelif devletlerin diplomatları, Balkanlarda yeni bir antant yapılması için iptidai temaslar vukubulmaktadır. Bu antanta İtalyanın müzaheretini de temin edileceği ümid olunmaktadır.

Sözün kısası

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

muhtaç talebeye tatbik edemez mi? Yedi yaşındaki bir çocuğa, daha mektep kapısında böyle müşkülât çıkarırsak onun hayat telâkkisi ne olur?!

Dostumun hikâyesi burada bitti. O söyledi, ben yazdım. Kendimden hiç bir şey ilâve etmiyorum. Zira biliyorum ki bugünkü maarif işlerimiz tamamen ehil ve anlayışlı kimselerin elindedir.

E. Ekrem Talu

Garbî Ukranya meclisi

Lwow 27 (A.A.) — 22 İktisrinde seçilen garbî Ukranya millî meclisi dün öğleden sonra Lwow'da toplanmıştır.

Eski şarkî Galicyada bu mintakanın Sovyet idaresine bir en evvel geçmesi arz olunmaktadır.

KARA KULE

18 ncı asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı
Baron Wratislaw'ın hatıraları: 82

Türkçeye çeviren: Süreyya Dümen

Çadırdan bir şehir

Padışahın, mabeyinlerin vesair saray erkânının, hünkâra mahsusatı ve arabaların, yüksek kumanda heyetini teşkil eden paşaların ve maiyetlerinin çadırları; karargâhın tam merkezinde kurulmuştur.

Bütün bu kurulan çadırlar o kadar çok ve kalabalıktır ki, büyük bir şehirde olduğu gibi, insan bu ordugâh içinde yolunu kaybeder. Çadırların mumlanmış kalın keten bezinden kapıları vardır.

Hünkâr karargâhı, saray muhafızları tarafından öyle sıkı bir surette çevrelenmiştir ki kimsenin izinsiz hünkâr çadırına girmesine imkân yoktur.

Ordunun geçeceği yolların temini zmnında yukarıda kaydedtiğim vehile, gece yarısından bir saat evvel harekete geçen Mehmed Paşanın elli bin kişilik kolordusu bu esnada hiçbir gürlüğe yapmaz, davullar çalınmaz. sadece asker, gideceği istikameti tayin edebilmek için, küçük trampetler çalmır.

Bu piştar kolordu, bir günlük yürüyüşten sonra, istirahat geçmek için çadır kurarken; ertesi sabah yürüyüşe başlamak üzere çadır yıkar ve bunları devalere ve katırlara yüklerken hiçbir gürlüğe veya patırtı duyulmaz ve bu kadar kalabalık insan vazifelerini öyle bir sükunetle yaparlar ki insanın bu intizamı görüp te, doğrusu, hayran olmaması mümkün değildir.

Şu hakikati itiraf etmek lâzımdır ki, bizim tarafta böyle çadır kurma veya yıkanma işi asker yapıldığı şamatayı, sebebiyet verdiği intizamı, düşmanın elli bin kişilik bir ordusu yapmamaktadır...

Mehmed Paşanın piştar kolordusundan sonra bizzat hünkâr ve ordu kısmı küllisi harekete geçmektedir. Padışah yürüyüşe başlan ordu kısmı küllisinin merkezinde ve ekapi kulu denilen yeniçeri ve sipahilerin başında atlı olarak gitmekte ve kendisini yeniçeri, sipahi vesair asker kumandanları olan ve sayıları bir hayli yekün tutan paşalar takip etmektedirler.

Ordunun «sağ canibdar» kolu olarak süvari ve mızraklı ucunda sarı filâmlar uçan on iki bin sipahi, «sol canibdar» müfrezesi olarak ta gene o miktarda ve mızraklarında, bir ilâzâr hatırlatan, kırmızı filâmalı atlı kılârlar gitmektedir.

Bizzat hünkârın önünden on iki bin yeniçeri yaya yürümekte, ondan sonra padışah gelmekte ve padışahı da paşalar, paşaları Osmanlı ülkesinin her bucağından gelen sancaok beyleri takip etmektedirler.

Ordu, açık araziden geçen büyük davullar (kösler) fasılasız olarak çalınmaktadır.

Hünkârın ardından bütün, sefere iştirak eden, saray erkânı ve hepsinin gerisinde de müsâlimanlığı kabul etmiş sabık hıristiyanlar, yani «dönme» lerle Cağala Paşa vesair Türkler gelmektedir.

Cağala Paşanın kumandası altında on beş bin kişilik bir kuvvet bulunmaktadır.

Hünkârın etrafında, ok ve yaylarla müsâlah, (solak) ve (kapıcı) denilen ve padışahın en yakın şahsi muhafızları yürümekte olduğu gibi saray mabeyincileri de hünkârdan uzak bulunmamakta ve yürüyüş kolunun düzgün gitmesini temin eylemek, yürüyüş esnasında vaki olabilecek hataları düzeltmek ve bu uzun askeri hareket sırasında padışahı eğlendirmek için icab eden tedbirleri almak başlıca vazifelerinden bulunmaktadır.

Bunun için de beni sevmesi kâfi değildir; aynı zamanda kışkanmalıdır da... O nu kışkanmak için kendisine evlendirdiğim ilk günden itibaren sık sık sözden bahsettim. Bana evvelce imzalıyıp vermiş olduğunuz eserleriniz güzel cildlerle kütüphanemin en mutena yerinde duruyor. Sizin nasıl hayat yaratan bir insan olduğunuzu ve bazan romanlarınızdaki tiplerin bizim aramızda yaşayan kimselerden daha kuvvetli ve daha canlı olduğunu ona söyledim, eserlerinizin mevzularını anlattım... Başka bir gün Ankaradaki evimizin san'at heveslileri ve takdirkârlarımız tarafından sık sık ziyaret edildiğinden bahsettim. Ses buruklaşarak:

«Korkarım, sen de bu hararetili ziyaretçilerden birisin!» dedi. «Evet, diye cevap verdim, herkesin tanıyıp sevdiği, eserlerinde teselli bulup hülyalarına istikamet verdiği bir muharririn dostları arasında bulunmak benim için bir zevktir...» Kocam somurtup sustu. Geğende Türkiye'ye gelmek üzere seyahate çıkacağım günlerde gece İstanbul'dan, yaz gezmelerinden, deniz safalarından lât açılmıştı; sizinle İstanbul'da o meşhur kotra âleminde nasıl tanıştığımızı ve benimle nasıl meşgul olduğunuzu anlattım ve şimdi Ankarada olduğunuzu söyledim. Kocam gülererek: «Ankaraya git ama sakın senin şu meşhur muharririni görme!» dedi. Kocam beni sizden kışkanıyor; halbuki bizim aramızda hiçbir şey yok!

Doğrudan doğruya son cümleye cevap vermiyorum:

«Gözel arkadaşım, bana büyük bir fenalık etmişsiniz; dedim, kocanızın zihnine böyle bir burğu sokmanız benim lehime değildir. Demek ki günün birinde biz aynı şehirde

Ordu içinde, spora müteallik her türlü hünerleri, sayanı hayret bir meharetle yapan birçok pehlivan, atlet, binici vesaire gibi (cündiler) vardır. Bunlar padışahın önünde güreşerek, atlıyarak, at koşturarak meharetlelerini ibraz ederler ve bu vehile, bu uzun yürüyüş esnasında padışahın iç sıkıntısı önlemiş olurlar.

Bu cündilerin, atlı olanlarının, icra ettikleri binicilik hünerlerine hayran olmamak elde değildir: Bu delikanlılar, atları dörtlük koşarken eğer üzerinde ve ayak üstünde dımdık duruyorlar, atın altından, şimşek gibi bir devir yapıyorlar, gene at bütün hızla koşarken bir arı çevikliği eğerden yere ve yerden eğere atlayıp sıçırırlar!...

Hünkârın; ordu kısmı küllisi İstanbul'dan hareketinden sonra, Rumeli beylerbeyi (1), kumandası altındaki seksen bin kişilik kolordusunun karargâhını aynı yerde, yani şehir dışında, otağı hümayunun tesis edildiği sahrada kurmuş ve burada iki gün kalmıştır.

Biz de, İngiliz elçisinin Galatadaki konaklarında iki gün misafir edildikten sonra üçüncü günü bu seksen bin kişilik kolordu ile birlikte ve büyük bir intizam içinde yürüyüşe geçtik. Geceleri konakladığımız yerler, bir gün evvel hünkârın ve ordu kısmı küllisinin konakladığı yerler oluyordu.

İşte bu suretle, Rumeli beylerbeyinin kolordusu beraberinde ve merhale merhale yol alarak Rum Belgradına muvasalat ettiğimiz zaman, denildiğine göre, ordu mevcudu 500.000 kişiye balığ olmuştur! Fakat, hakikat halde bu kadar mevcud yoktu. Olsa olsa, her sınıf muharib askerle beraber, deveci, katırcı, eşekçi vesair değersiz bazı gruplar da dahil bulunduğu halde, seferi kuvvet mevcudu 300.000 i ancak bulurdu.

Belgrad sahrasında bütün ordunun çadırları kurulduğu zaman bu karargâh çok geniş bir sahaya kaplanmıştı ve bu çadırlı şehrin nereden başlayıp nerede bittiğini insan göremezdi.

Belgrad muvasalat edilmiş olmakla beraber, hünkâr, şehirde kalmıyor, ordu içinde, kendi otağında konaklıyordu.

Burada, orduya, Kırmızdan gelen binlerce Tatar süvarisi de ilitihak etmişti. Bu Tatarlar, Osmanlı imparatorluğu hududları içinde bulunan ve Osmanlı himayesi altında yaşamakta olan hıristiyan köylerine de sarkintilik edip onları yakmakta ve köylerin koyun, keçi, sığır ve at sürülerini önlere katıp karargâha getirmekte idiler. Karargâha getirilen bu gibi hayvanlar çok ucuz fiatla askere satılıyordu. O kadar ki bir çift ineği 20-30 akçeye, bir çift Macar öküzünü bir Macar eküsüne almak mümkün oluyordu.

Biz de, bu yağma edilmiş mallardan körpe bir danayı sekiz akçeye alarak bol bol et yemiştik. Türkler bir sığırı kestikten sonra ondan uzun uzun parçalar çıkarıyorlar ve bunları bolca tuzlayıp bir çadırdan öbür çadıra gerilen bir ipe dizerek güneşte kurutuyorlar. Bu Tatar süvarileri yalnız hayvan sürüleri değil, bazan da yakaladıkları esirleri hergün kafilâ kafilâ «otağı hümayun» a getiriyorlardı.

(Arkası var)

(1) Sokullu oğlu Hasan Paşa. (Mütercim).

SPOR

G. Saray, Fenerle karşılaşiyor

Galatasaray, Fenerbahçe kulüpleri Cümhuriyet bayramı münasebetiyle 30 Birinciteşrin Pazartesi günü Taksim stadında hususî bir maç yapacaklardır. Müsabaka saat 15 te yapılacak ve kazanan ortaya konulmuş bulunan «Cümhuriyet bayramı» kupasını alacaktır. Bu mühim maçtan evvel saat 13 te meşhur matbuat takımı da, Galatasaray - Fener tekdüveler muhtelitile karşılaşacaklar.

Matbuat takımı Ankara'ya davet edildi

Matbuat takımı, Ankara matbuat müntesiplerinin teşkil edeceği bir takımla maç yapmak üzere Ankara'ya davet edilmiştir. Seker bayramında yapılacak olan bu maçın hayli enteresan olacağı muhakkaktır.

Mekteb maçları başlıyor

Mektepler arasında yapılacak futbol maçları iki grup üzerinden icra edilecektir. Kuvvetli ve zayıf takımlar iki gruba ayrılacak ve bir devre olarak lig maçı usulüyle karşılaşacaklardır.

Kültür işleri:

Üniversite neşriyat sergisi Salı günü açılıyor

Üniversitenin 939-940 ders yılı başlangıcı vesilesiyle müzede bir Üniversite neşriyat sergisi hazırlanmıştır. Sergi 31 Teşrinievvel Salı günü saat 12 de açılacaktır.

Poliste:

Bir amele inşaatta çalışırken yaralandı

Dün Unkapanında Gazi köprüsü inşaat yerinde bir amelenin tehlikeli surette yaralanması neticelenen bir kaza olmuştur.

Köprü inşaatında çalışan ve Beşiktaş'da Abbasağa mahallesinde Cami sokağında 1 numarada oturan Hasan, dün potrelleri yerine takarken bunlardan biri üzerine düşerek tehlikeli surette yaralanmıştır.

Yaralı amele baygın bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Tramvay bir ameleye çarptı

Eminönünden Bebeğe gitmekte olan bir tramvay Fındıklıda levazım ambarları arasında Ahmed adında birine çarpmıştır. Ahmed başından ve müteaddid yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı baygın bir halde Gümüşsuyu hastanesine kaldırılmıştır.

Halk opereti temsilleri

Senelerdenberi operet ihtiyacına bir cevap vermeğe çalışan Halk Opereti bu mevzuda muvaffakiyetli temsiller vermeğe başlamıştır.

Hevet kadrosunu iyiden iyiye takviye ettiği gibi mükemmel bir orkestra ve Macar balesi de zenginleştirmiştir.

Halk Opereti üç dört gündülden beri kıymetli romancımızdan Mahmud Yesarın (Kadınların beğendiği) isminde çok ince ve nezih bir opereti oynamağa başlamıştır. Bu operet bastan aşağıya kadar nükte dolu bir eserdir. Bilhassa bale ve müzik, sahnenin dekoru nazari dikkati çekmektedir. Bundan sonraki eserlerin de bu şekilde temsil edileceği vâdeleri bize Halk Opereti heyetinin istikbal hakkında büyük ümidler veriyor.

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 37



BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Pembe yaşmaklı kadın

Dedi ve ilâve etti:

«Kamer hatun cariyeniz, Hacı ağa hazretleri yarınki gece fakirhaneyi teşrif etsinler... Ehlil taşra gider dediler...»

Kürkçüler kâhyası kulaklarına inanamıyordu. Bir yıl kadar evvel çarşı içinde dükkânına, arkasında iki cariye ve bir zenci dâdi ile genç ve güzel bir kadın gelmişti. Bülbul damağı feraceye pembe yaşmak tutmuş olan bu dilber kadın bir tahta samur beğenip gitmişti. Hacı Ataullahın da o gün akını, fikrini perişan etmişti. Aradan aylar geçmiş, Kürkçüler kâhyası pembe yaşmaklı kadını ikinci defa dükkânında görünce, kendinden geçivermişti. Elleri titriyerek, dili doluşarak ona, görülmemiş mallarını çıkarıncı. Pembe yaşmaklı, genç ve güzel, aynı zamanda mağrur ve vakur bir kadındı. Her iki gelişinde de, Hacı Ataullah ile konuşmamıştı. Arzusunu zenci dâdisinin kulağına eğilip söylüyor, o da, yüksek sesle kürkçüye anlatıyordu. O gün de bir sansar postu beğenmişti. Bir aralık, zenci dâdimin:

«Ağaya serhadlik diz kürkü yapacağım... Demesinden istifade eden Hacı Ataullah sağlığı vurup:

«Sizin ağa kimdir dâdi hatun?! Diye sormuştu. Zenci dâdi:

«Receb Paşanın ulakbaşısı Kara Mehmed ağadır.

Demisti; ve, pembe yaşmaklı genç kadını iğittirmeden ihtiyar zenci Kürkçüler kâhyasına kısaca derd yanmıştı:

«Hatunun koca yüzünü gördüğü yok. Ayda ya bir gece kalır, ya iki gece evinde... İnsanın kel olsun, kör olsun da ehlil her gece yanında olsun...»

Hacı Ataullahın yirmi yanında oğulları vardı. Pembe yaşmaklı, onun gelini, kızı yerinde idi. Fakat gönül ferman dinlemez; Kürkçüler kâhyası ulakbaşının karısına abası adamaklı yakmıştı. Öyle ki, hergün dükkâna giderken, içinde küçük bir ümid belliyordu:

«Belki bugün gene gelir!» diye. Akşama kadar, Kürkçüler içinden geçen her kadın kâfflesinin arasında gözleri pembe bir yaşmak arıyordu ve her pembe yaşmak görüşünde, yüreği ağzına geliyor, fakat bir çift ürkek ceylan yavrusuna benzeyen o şahane kara gözleri bulamıyordu. Pembe yaşmaklı en son rüyalarına girmişti.

Senede birkaç gece koca yüzü görebilen bir genç ve güzel kadının ızdırabını hiçbir vakt anlamıyacak olan Hacı Ataullahın bazarın kafası, su kat'î hesabları yapmıştı:

Receb Paşa gibi devrin en zengin ve kudretli bir vezirinin ulakbaşısı, ne kadar halli vakti yerinde olsa, nihayet bir usaklı ve karısına, Hacı Ataullahın yapabileceği fedakârlıkların hiç birisini yapamazdı. Hacı Ataullah, pembe yaşmaklı için kesesini düşünmeden açılırdı. Şark seferi münasebetiyle ulakbaşının paşasla beraber Anadolu'da bulunması, Kürkçüler kâhyasının işini fevkalâde kolaylaştırabilirdi. Bunun için sadece, aşu pişirip kataracak bir meyânci bulmak lâzımdı. Nihayet o da bir gün kendi ayağı ile çikelmışti. Pembe yaşmaklının «dâdi hatun» u yalnız başına Kürkçüler içinden geçerken Hacı Ataullahın dükkânına uğramıştı. Şiş bacaklı ihtiyar bir zenci idi. İçeriye:

«Kürkçübaşı şuracıta biraz oturup dinleniyim... gene kazık kestirdi bunlar...»

Diye bacağı döverek gitmişti. Sonra da kendisini takdim etmişti:

«Beni tanıdın mı? Hani geçenlerde bir

serhadlik diz kürkü için sansar postu almıştın...

Bu, Hacı Ataullah için tam fırsattı!

«Nasil tanımam.. hani şu pembe yaşmaklı taze ile beraber gelmişin dâdi hatun... Dedil. Dâdi hatun, feleğin çemberinden geçmiş, ununu eleyip eleğini duvara asmış kadındı. Hacı'nın genç kadına abayı yakmış olduğunu daha ikinci gelişlerinde anlamıştı; gülümsüyerek:

«Şu hacılar, hocalar ne de bililer bal alınacak çiçeği...»

Değivermişti. Hacı Ataullah kulaklarına inanmamıştı. Küçük gözlerini kırıştıracak:

«Bre ne dedin dâdi hatun?! Bre ne dedin dâdi hatun?!»

Diye kekelemişti. Sonra, dört kaşlı çırağına dönerek:

«Bre Murad sen var gez biraz, hava al. Demisti. Delikanlı, Hacı'nın haline bıyık altından gülerek dışarı çıkmıştı. Hacı Ataullah nerede ise hüngür hüngür ağlamağa başlamıştı:

«Bre dâdi hatun, ağa'nı düştüm... Tiz bir haber ver pembe yaşmaklıdan...»

Zenci dâdi etrafına bakınmış:

«Halvet midir? Diye sormuştu.

«Halvetdir.

«Bre Hacı sana haberim var amma şu parmağıma bir gül yüzük ister...»

Hacı Ataullah, kendi parmağındaki bir gül yüzüğü derhal çıkarıp dâdi hatunun kara parmağına geçirivermişti.

Zenci dâdi eline muhtelif hareketler verecek yüzüğü lıyce seyrettikten sonra:

«Kamerimin pamuk ellerine kim bilir ne de yararır... Hacı sana bu hafta içinde haber salsam gerekirdi, amma cevanir bileziği beraber getirmeği unuttum...»

Demisti. Hacı Ataullah:

«Bre medet dâdi kadın... Pembe yaşmaklıma cevahir bileziği unuttum...»

«Sen cevahir bileziği unuttum isen ben de pembe yaşmaklıyı pembe duvaklı gelin yaparım sana.

«Bre dâdi kadın ayağın toprağı olayım...»

«Esağfurullah...»

«Bre dâdi hatun kulun, kölen olayım...»

«Esağfurullah...»

«Bre dâdi hatun kabul eyle çöreğe böreğe ceb harçlıdır...»

«Cafer Bermeki akçesi niyetine eyvallah, Hacı babanın kesesine bereket...»

Dâdi hatun gül yüzükten başka Hacı'nın bir kese de akçesini aldıktan sonra çıkıp gitmiş, üç gün sonra da Bahariyedeki yalisına zenci bir ağa ile pembe yaşmaklıdan haber almıştı.

«Kamer hatun cariyeniz gönderdi, nâmedir» diye eline verilen atlas keseyi açmağa dâdi hatun, adam «Hacı ağa hazretleri yarınki gece fakirhaneyi teşrif etsinler dediler» deyince, Kürkçüler kâhyası şaşırıp, içinde pembe yaşmaklının nâmesi olan keseyi koynuna atarak:

«Bre inanmam...»

Diye bağırıp; ve söylenmeğe başladı:

«Bre inanmam... Bre bu cennet müjdesidir... Bre ağa dâdi benden ne diler isen...»

Hacı Ataullah el çırparak ilâve etti:

«Bre Mistik, Mistik!.. Bre oğlan neredesin! Çabuk ağaya kalve ve şerbet ve şurup ve reçel ve çörek ve börek ve yağlı halka ve şekerli Galata halkası ve tavuk...»

(Arkası var)

«Son Posta» nun yeni edebî romanı: 8



CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

zaman göreceksiniz ki hepsi şakadan ibaret... Hem kocamla aramda geçen bu konuşmaları tabii sizin bilmemeniz lâzım...

«Sizi Atınada evinizde ziyaret ettiğim zaman mı?.. Bu fırsatı kazanmağı hakikaten isterdim; fakat biletim İskenderiye için... Doğru Misra gidiyorum; hekimler bir zaman sıcak iklimlerde dolaşmamı söylediler.

«Ne diyorsunuz?.. Halbuki ben sizi Yunanistan geliyorsunuz zannemiştiniz... İmkan yok, mutlaka Atınaya uğramalı, birkaç hafta kalmalısınız... Bizim misafirimiz olursunuz!»

«Lütfunuza çok teşekkür ederim; her ne kadar kocanız sizinle aynı fikirde değilse de gene sizin davetiniz olmak benim için bahtiyarlık teşkil eder. Fakat başka hiçbir sebep olmasa bilhassa bu anlattığınız şeylerden sonra Atınaya ve evinize gelip te sizin rahatınıza bozmak istemem; bunu pekâlâ biliriz.»

Dargın bir çehre ile sustu. Çayını yudum yudum içerken gözlerinde kırgın bir ruhun aklileri seziyordu:

«Olabilir... Nitekim son zamanlarda zarıflamağa başladığımı söylüyorlar; bazan hararetim de otuz yediden yüksür ya çukyor; geceleri dolaşmaktan, az uyumaktan, yorulmaktan filân olacak... Fakat vaktim gayet eğlenceli geçiriyorum.»

«Yazık, dedim, Ankara'ya gelip bir ay kalmışsınız da sizinle söyle oturup başbaşa bir yemek yiyemedik, iki kadeh içki içemedik, kim bilir nasıl neşelenir, bir kat daha sevimli ve cazib bir hal alırsınız... Heyhat!»

«Ankarada sizin bana ayrılacak vaktiniz var mı idi, biliyorum; epey buhranlı ve hastalıklı günler geçirmişsiniz; fakat böyle olmasa da gene sizinle buluşup buluşmamak için tereddüd ederdim, kocam Ankara'ya gittiğim zaman sizi görmememi söylemişti ya...»

Gülüyordu. Yarı şakacı, yarı öfkeli başımı salladım:

«Ah bu sizin yaramaçlıklarınız... Kocanızı kim bilir nasıl çileden çıkarıp şüphelere düşürmüşsünüzdür! Hem ona, hem bana fenalık ettiniz.»

«Bizi Atınada evinizde ziyaret ettiğiniz

benimsak benim sizi ziyaret etmem, ailenizin içine girip çıkmam adamcağızı rahatsız edecek ve ben sizi her zaman görmeğe muhtaç olduğum halde bu ziyaretlerden çekinmemişim... Beğendiniz mi şimdi yaptığımız işi? O gene aynı sinirli, küçük, kesik kahkahalarla gülüyordu:

«Kocam şaka yapıyor, dedi, beni hakikaten kışkırdığımı zannetmiyorum. Gayet serbest birekiyor, onun iş saatlerinde beni istediğim gibi geziyorum, onunla birlikte gittiğimiz toplantılarda, eğlence yerlerinde filân arkadaşlarla dansediyorum. Ben size bir şey daha söyleyeyim mi?.. İçkiye ve kumara da alıştım! Hem de bira filân değil, yüksek dereceli içkiler... Uzo içiyorum ve keyif duyuyorum.»

«İnsan kendinden uzaklaştırın, kendi kendisile başbaşa kalma imkânlarını elinden alan, hülâsa bizi benliğimizin sıkı çemberinden çıkararak ve hareketlerimize hürriyet veren her şey güzeldir. Tabii bunun reaksiyonları, tahribatı, zararı da gözönünde tutulmalıdır.»

Memleket Haberleri

Dikili felâketzedelerine yardım için yardım her tarafında faaliyet sarfediliyor

Sivas, Erzincan, Konya ve İspartada Kızılay teşkilâtı geniş yardım tedbirleri aldı



Son felâkette yıkılan bir ev

Sivas (Hususî) — İzmir ve havali sinde vukua gelen zelzele felâketine uğrayan yurddaşlarımıza yardımda bulunmak üzere Sivas Kızılay şubesi büyük mesai sarfetmektedir. Sivas Kızılayı geniş yardım tedbirleri aldığı gibi halkın da yardımları memnuniyeti mucib mahiyettedir.

Sivas Kızılay şubesi başkanı Nümüne hastanesi kulak ve burun mütehasısı Etem Yetkinerin bu husustaki artan devamlı mesaisini cidden takdirle karşılamak lâzımdır.

Erzincanda yardım komitesi seçildi
Erzincan (Hususî) — Dikili felâketzedelerine yapılacak yardım için Belediye salonunda valinin riyasetinde belediye reisi ve encümen azaları Kızılay ve Ticaret Odası Reis ve azaları bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda Kızılay Kurumunun bu gaye uğrunda çalışmalarına yardımcı olarak on

dört kişilik bir komite seçmişlerdir.

Konyalılar felâketzedeler için teberriide bulundular

Konya (Hususî) — Dikili yer sarıntısından felâkete uğrayan kardeşlerimize dağıtılmak üzere merkezde toplanan para teberriüti 667 lira 75 kuruşa varmıştır. İki yüz liranın daha bunun üstüne zammedileceğini Kızılay muhasebesinden öğrendim. Konyalılar tebrike sezaırlar.

İspartada Kızılay İdare Heyeti faaliyete geçti

İsparta (Hususî) — Dikili felâketzedeleri için valimizin reisliği altında toplanan Kızılay İdare Hey'eti de faaliyete geçmiştir. Yirmi beş sene evvel İsparta ve havalisinde olan hareketiarın acısını görmüş olan İspartalıların bu hususta yardımlarını esirgemedikleri görülmektedir.

Adanada niçin ihtikarla mücadele edilmiyor?

Adana (Hususî) — Ankarada, İstanbul, İzmirde ve diğer birçok vilâyetlerimizde, vaziyeti hasıra dolayısıyla ihtikara teşebbüs edenlere fırsat vermemek için ihtikarla mücadele komisyonları kuruldu. Ve bunlar fiilen faaliyete geçtiler.

Bu böyle iken, şunu esefle kaydediyoruz ki, Adanada hâlâ böyle bir komisyonun vücut bulduğu görülmemektedir. Halbuki istihlâki mühim bir yekün tutan Adanada ihtikar almış yürümüş bir halde bulunuyor. Buna birkaç kalem eşyanın fiyatları kuvvetli bir misal teşkil eder: Bundan bir buçuk ay evvel kilosu iki liraya alınan kalay Adanada şimdi sekiz liraya, bir elektrik pili 15 kuruştan yirmi beş kuruşa, cam yüzde kırk, küçük fantezi eşya yüzde elli, eczane satış fiyatları yüzde yirmi yükseldi.

Bütün bunlara rağmen alâkadarların bu yolda hiçbir teşebbüs göstermemesi hayretle karşılanacak şeydir.

Halk, hükümetimizin yüksek ve zama-na uygun olarak müstacelen vermiş olduğu halk ne'fine olan kararların biran önce burada da ehemmiyetle tatbikine muntazırdır.

Uçurumdan yuvarlanan bir otomobil parçalandı

Bergama (Hususî) — Burada çok şayanı dikkat bir otomobil kazası olmuştur.

28 numaralı Hamza ve Mehmede aid otomobil Kozaktan Bergamaya gelirken yolda müvazenesini kaybetmiş ve derin bir uçuruma yuvarlanmıştır. İçinde bir kaç yolcu bulunan otomobil 300 metre yuvarlanmış, fakat çok iyi bir tesadüf eseri olarak yolculara bir şey olmamıştır. Sukut neticesinde otomobil tamamiyle parçalanmış, yalnız yolculardan bir kişinin burnu kırılmıştır. Kazanın şoförün sarhoş olarak otomobil kullanmasından ileri geldiği tahkikat sonunda anlaşılmıştır. Bu müthiş kazanın böyle hafif bir şekilde atlatılmış olması muhitte büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

İki köylü dinamitle balık avlarken tehlikeli surette yaralandılar

Kızılcıhamam (Hususî) — Kazamıza bağlı Çeltikçi nahiyesinin Kurumcu köyünden Yusuf ile arkadaşı aynı köyden Hasan köylerine yirmi dakika mesafede Değirmen civarındaki çayda balık avlamak üzere ellerine geçirdikleri bir dinamiti suya atacakları sırada dinamit Hüseyinin elinde birdenbire patlayarak sok bileğini parçalamış ve arkadaşı Yusuf da vücudünün muhtelif mahallerinden tehlikeli surette ve ifade veremeyecek bir halde yaralanmıştır. Yaralıların her ikisi de tedavi altına alınmak üzere Ankara Nümüne hastanesine gönderilmişlerdir.

Gerede kaymakamı işe başladı

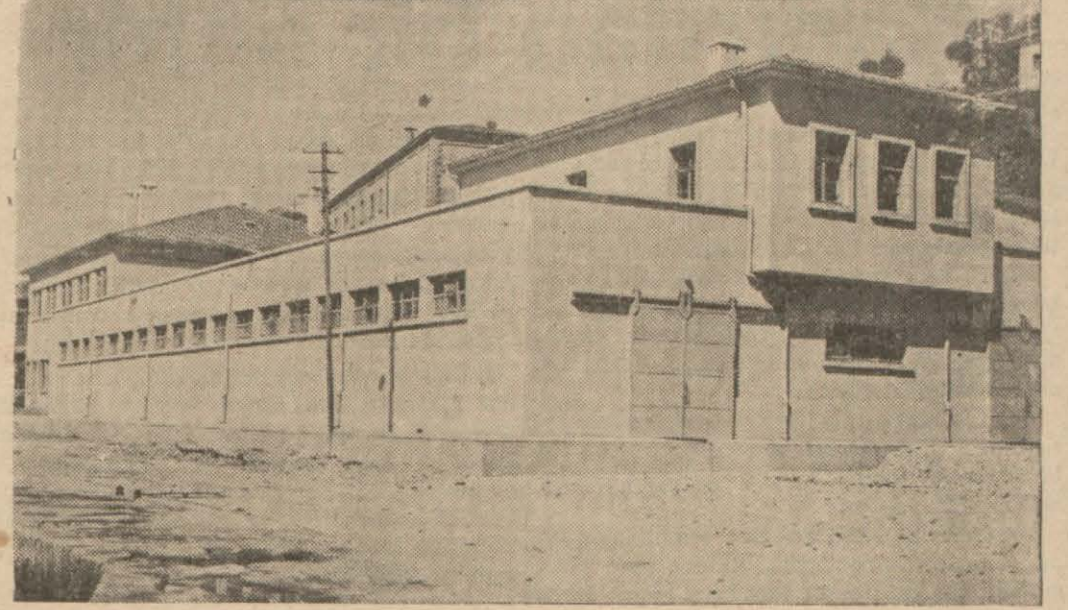
Gerede (Hususî) — Üç senedir kazamız kaymakamlığını ifa etmekte olan Ramiz Batuk Mudanya kaymakamlığına tayin edilmiş ve vazifesine başlamak üzere memur arkadaşları tarafından uğurlanmıştır. Gerede kaymakamlığına da Safranbolu kaymakamı İhsan Kaya tayin edilmiş, kazamıza gelerek vazifesine başlamıştır.

Gerede ceza hâkimliği

Gerede (Hususî) — Bir senedir kazamız ceza hâkimliğini ifa etmekte olan Raşid Alemdar Kayseri vilâyeti Bünyan kazası hâkimliğine tayin edilmiş ve kazamız ceza hâkimliğine de Muş sorgu hâkimi Mürşid Günel gelmiş, vazifesine başlamıştır.

Antalyada imar faaliyeti devam ediyor

İnşaatı bitirilen gümrük, hastane ve lise binalarının açılış törenleri yapılacaktır. Vapurların işleme başlaması ile limanda iktisadî faaliyet tekrar canlandı



İnşaatı tamamlanan yeni gümrük binası

Antalya (Hususî) — Vapurların muvakkat bir müddet için limanımıza seferlerini tatil etmeleri Antalyanın iktisadiyatı üzerinde mühim tesirler yapmış, Akdenizin bu mühim ihraç iskelesini halkın yüzde sekseni ihraç faaliyetiyle geçinmekte olduğundan bu tesir geniş olmuştur.

Bir aralık istihsalatını sevke imkân bulamayan un fabrikaları da faaliyetlerini tatil etmişlerdir.

Vapur seferlerinin yeniden başlaması iktisadî faaliyeti canlandırmış 4,5 kuruşa düşen ekstra buğdayın kilosu yeniden 5,5 kuruşa bulmuştur. Ticarî hayat tekrar normale dönmüş müstahsilin yüzü gülmüştür.

Pamuk ekim mevsiminin hülulü dolayısıyla zürra hükümetçe vücade getiriler çirçir evlerine müracaat ederek tohum tedarikine koyulmuştur.

Üç senedenberi ekilmeye başlayan Akala cinsi pamukların elyafının ince ve mukavemetinin fazla olması dolayısıyla rağbet görmesi ve aynı zamanda iyi randıman ve mahsul vermesi müstahsili fazla zeriyata sevk etmektedir.

Antalyada imar faaliyeti de devam etmektedir.

Bu cümleden olarak evvelce inşaatına başlanıldığını bildirdiğim modern

gümrük binası ikmal edilmiş ve gümrük idaresi yeni binaya taşınmıştır.

Binanın açılış resmi Cumhuriyet bayramında yapılacaktır.

Bu bina limanın vaziyetini düzeltmiş ve göze hoş görünen bir manzara husule getirmiştir.

İnşası ikmal edilen lise binası hastanenin açılış törenleri de aynı tarihte yapılacaktır.

Söğüde postalar intizama girdi

Söğüt (Hususî) — Kazamıza Bilecik arası 29 kilometredir. Bu sebeble şimdiye kadar posta nakliyat servisi haftada üç güne inhisar ettirilmiştir bulunmakta idi.

Fakat son günlerde yapılan bir ihaleye göre posta nakliyatına hergün için devam edilecektir. Mektubunu ve gazetesini günü gününe alabilecek olan halk bu vaziyetten memnundur.

Adana valisinin tetkikleri

Adana (Hususî) — Adana valisi Faik Üstün on gündenberi Çukurova kazalarında tetkikler yapmakla meşguldür. Vali kazalardaki ve bu kazaların köylerindeki maarif, nafia ve köy işleriyle yakından meşgul olmakta ve icab eden direktifleri vermektedir.

Cumhuriyet bayramı hazırlıkları

İspartada: Şehrin her tarafında bayram hazırlıkları yapılmaktadır. İnşaatı ikmal edilen Halkevi ve hükümet konağının bayramda küşad resmi yapılacaktır. Halkevinin aldığı hoparlörler şehrin üç muhtelif yerine konulmuş ve ilk tecrübesi Dikili felâketzedelerine Kızılay İsparta şubesinin beyanname si söylenmek suretile yapılmıştır.

★ Lüleburgazda: Cumhuriyet bayramının 16 ncı yıldönümü münasebetiyle yapılacak merasime aid program, komisyon tarafından ikmal edilmek üzere. Bu programda ön safta yer alan merasimden biri de Belediye tarafından yaptırılmakta olan otel, gazi no. sinema binalarının açılış töreni olacaktır. Program ikmal edildikten sonra bütün köylere gönderilecek ve bu kutsal ve ulusal bayramın diğer bayramlara nisbeten daha canlı olması için gereken hazırlıkların sür'atle yapılmasına çalışılması temin edilecektir.

★ Manisada: Cumhuriyet bayramı için icab eden hazırlıklara hemen tamamlanmış gözile bakılabilir. 16 ncı yıldönümünün parlak bir surette kutulanması için teşekkül etmiş olan komisyon bir program hazırlamıştır.

★ Sivasta: Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümü yurdun her tarafında olduğu gibi şehrimiz ve havalisinde de coşkun tezahüratlar arasında kutlanmak üzere, Vali Muhtar Akmanın riyaseti altında teşekkül eden kutlulama komisyonu faaliyete geçerek program etrafında esaslı bir çalışma göstermektedir.

★ Adapazarında: Cumhuriyetin on altıncı yıl bayramı hazırlıklarına hummalı bir şekilde devam edilmektedir.

Her sene olduğu gibi bu sene de Cumhuriyet bayramı büyük tezahüratla kutlanacaktır. Kaymakamın idaresinde bir komisyon teşekkül etmiştir. Şimdiden şehrin muhtelif yerlerine takızaferler kurulmuştur.

★ Kızılcıhamamda: Kızılcıhamamda ve nahiyelerde ve bütün köylerde Cumhuriyet bayramı için hazırlıklara devam edilmektedir. Kaza kaymakamı Hamdi Öney köycülük bürosu vasıtasıyla bütün köylere icab eden direktifleri vermiş ve bir de talimatname göndermiştir. O gün ve gecesi bütün köylerde şenlikler yapılacak ve millî oyunlar ve eğlenceler tertib edilerek Cumhuriyet bayramı pek parlak surette tes'id edilecektir.

★ İzmitte: Cumhuriyet bayramı hazırlıkları sona ermiştir. Bayram, fevkalâde tezahüratla kutlanacaktır.

★ Antalyada: Cumhuriyetin 16 ncı yılı için hummalı bir faaliyet nazara çarpılmaktadır. Diğer senelere nazaran bu sene Cumhuriyet bayramı daha parlak olacağından şimdiden hazırlıklar başlamıştır.

★ Edirne'de: İkinciteşrin 5 inde Meriç köprüsü yanında açılacağı bildirilen ehli hayvan sergisi vilâyetin bazı yerlerinde devam etmekte olan şap hastalığına tamamen önü alınmadığından şimdilik geri bırakılmıştır.

Serginin meşhur Kırkınar panayırına raslayan 6 Mayıs tarihinde açılmasına karar verilmiştir.

★ Urfada: Cumhuriyet Bayramı hazırlıkları parlak bir şekilde tamamlanmıştır. Törene şehir halkından başka köylüler de atlı olarak iştirak edeceklerdir. 29/10/1939 günü akşamı Halkevinde zengin programlı bir müsamere verilecektir.

Mardinde Cumhuriyet bayramına hazırlık

Mardin (Hususî) — Cumhuriyetimizin 16 ncı yıldönümünün layık olduğu şekilde kutlanması için şimdiden hazırlıklar başlamış ve teşekkül eden bir komite faaliyete geçmiştir. Bayram bu yıl, diğer yıllara nazaran daha parlak bir surette kutlanacaktır.

Hayvan hastalıkları önleniyor

Samsun (Hususî) — Vezirköprü'nün bazı köylerinde yapılan tarama ameliyesi neticesinde bazı hayvanlarda tek tük şap hastalığı görülmesi üzerine derhal lâzım gelen tedbirler alınmış ve civarda da ihtiyatî tedbirlere tevessül edilmiştir. Merkez veterineri Hüsnü Hasekioglu, bu köylerdeki hayvan hastalıklarını önlediği için Samsuna avdet etmiştir.

Bigadiçte orman yangını

Bigadiç (Hususî) — Bigadiç muhitiinin tabii servetlerinden ve etrafı köylerin medarı maiyeti olan ve büyük kereste ihtiyaçlarını karşılayan (Emir Reis) çam ormanında 21/10/1939 günü yangın çıkmıştır. Yanan saha tesbit edilmemekle beraber zararın fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Seyhan beden terbiyesi müdürlüğü

Adana (Hususî) — Beden terbiyesi Seyhan bölgesi müdürlüğüne, Adananın yetiştirdiği eski sporculardan Rıza Salih Saray, umum müdürlükçe tayin edilmiştir.



Rıza Salih

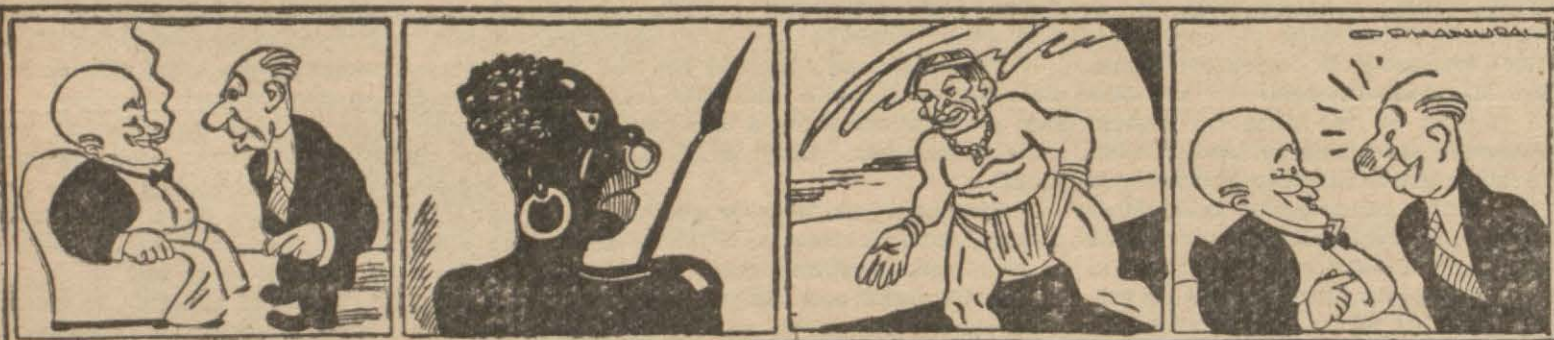
Adanada havalalar serinledi

Adana (Hususî) — Her sene yaz mevsimi dolayısıyla gerek yaylalara ve gerekse bağlara, Adana nüfusunun yüzde altmışı taşınır. Bu sene de yaylalarda ve bağlarda şehrin yarı nüfusu bulunuyordu. Artık havalalar, bilhassa geceleri serinlediğinden buralarda bulunan halkın yüzde doksanı şehre taşınmıştır.

Gerede müddeiumumiliği

Kazamız müddeiumumiliğine Sami Erkan tayin edilmiş, vazifesine başlamıştır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :



— Hasan Bey, sana bir şey soracağım...

... Afrikanın ıssız yerindeki ıssız zencilere...

... Avustralyanın köşe bucağında yaşayanlara niçin vahşi diyorlar.. Onlar da bizim gibi insan değil mi?

Hasan Bey — Nasıl vahşi denmesin azizim... Bombardıman tayyaresini tanımayanlar, gaz maskesi nedir, bilmiyorlarmış!

Haftalık radyo programı

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)
Die Königin Von Saba. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiat.) 22:20: Serbest saat. 22:30: Müzik (Ravel: Piyo i- çin sol - el konsertosu - Pl.) 22:50: Müzik (Cazband - Pl.) 23:25 - 23:30: Yarınki program ve kapanış.

★

PERŞEMBE 2/11/1939

12:30: Program, ve memleket saat ayarı. 12:35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12:50: Türk müziği. Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Cevdet Çağla, Şerif İçli. 1 - Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Tatyos - Suzinâk peşrevi. 2 - Refik Manyas - Suzinâk şarkı: (Zevkin ne ise.) 3 - Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Beni bîzar ederken.) 4 - Nuri Şeyda - Suzinâk şarkı: (Sevdim seni ben.) 5 - Kemal Niyazi Seyhun: Kemence taksimi. 6 - Zeki Arif - Suzinâk şarkı: (Sevdim sevi.) 7 - Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Aşkınla yan - maktadır.) 8 - Suzinâk saz semaisi. 9 - Halk türküsü: (Bülbül ne gezersin Çukurovada.) 10 - Halk türküsü: (Rafa fincan koydum.) 13:30 - 14: Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.) 18: Program. 18:05: Memleket saat ayarı ajans ve meteoroloji haberleri. 18:25: Müzik (Radyo caz orkestrası.) 19: Konuşma (Ziraat saatı.) 19:15: Türk müziği. Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Cevdet Çağla, Şerif İçli, Hasan Gür. 1 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 4 - Ferahnâk peşrevi. 2 - Melekât - Ferahnâk şarkı: (Titirer yüreğim.) 3 - Nikogos - Ferahnâk şarkı: (Bir tıflı yoma edasın.) 4 - Bimen Şen - Ferahnâk şarkı: (Ruhumda bahar açıldı.) 5 - Hasan Gürkanun taksimi. 6 - - Gülizar şarkı: (Sinemde bir tutmuş.) 7 - - Güllüzar türküsü: (Emmer bugün ağlamış.) 8 - - Halk türküsü: (Yavru kurban.) 9 - - Hüseyin türküsü: (İçtim suyunu.) 10 - Hüseyin saz semaisi. 2 - Okuyan: Saftiye Tokay. 1 - Tanburi Ali Ef. - Karcıgar şarkı: (Bir taraftan aşkı derdi gamı.) 2 - Arif Bey - Karcıgar şarkı: (Bir goncaya bir hare nigâh eyledi.) 3 - Şevki Bey - Uşşak şarkı: (Aşkolsun o rindane ki.) 4 - Arif Bey - Uşşak şarkı: (Saki yetişir uyan.) 5 - Bimen Şen - Uşşak şarkı: (Bahar erdi.) 20:15: Konuşma (Doktorun saati.) 20:30: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 21:15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Askin.) 1 - Grit: Mars. 2 - Grit: Mayıs ihtişası (Vals.) 3 - Mendelssohn: Venedik Gondol şarkısı; İkbahar şarkısı. 4 - Tschalkowsky: Güfte şarkı: 5 - Fritz Köpp: Yaz akşamı suiti. 6 - Emmerich Kalmann: Kontes Maritza operetinden potpuri. 7 - Grechaninow: Ninni. 8 - Gerhard Winkler: Donna Şikita (İspanyol üvertürü.) 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiat.) 22:20: Müzik (Küçük orkestra - Yukardaki programın devamı.) 22:35: Müzik (Operetler - Pl.) 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23:25 - 23:30: Yarınki program ve kapanış.

★

Cuma 3/11/1939

12:30: Program, ve memleket saat ayarı. 12:35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12:50: Türk müziği (Pl.) 13:20 - 14: Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.) 18: Program. 18:05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18:25: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 19:10: Konuşma (Spor servisi.) 19:25: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahre Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla. 1 - Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Cemil Bey - Kürdilhıcakâr şarkı: (Niçin terkeleyo gittin.) 2 - Arif Bey - Kürdilhıcakâr şarkı: (Sırma saçlı vâre.) 4 - Suphi Ziya - Kürdilhıcakâr şarkı: (Bahçenizde sümbül cısam.) Rahmi Bey - Kürdilhıcakâr şarkı: (Yetmez mi sana.) 6 - - Kürdilhıcakâr şarkı: (Bağda girdim kamsıya.) 2 - Okuyan: Semahat Özdenses. 1 - Bedriye Hoşgör - Eviç şarkı: (Düşünmek istemem.) 2 - Seniha Kambay - Uşşak şarkı: (Yıktı bir meltem.) 3 - Melekât - Uşşak şarkı: (Usandım ağlamaktan.) 4 - Udi Ahmed - Karcıgar şarkı: (Görünce ben seni.) 20:10: Temsil. 21:10: Müzik (Radyo Orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar.) 1 - J. Haydn: Senfoni (fa diez minör.) 2 - F. Schubert: Rosamunde'den parçalar. 3 - Joh. Strauss: Güzel Mavi Tuna (Vals.) 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham-tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiat.) 22:20: Müzik (Stravinsky Petrouckka suiti - Pl.) 22:50: Müzik (Cazband - Pl.) 23:25 - 23:30: Yarınki program ve kapanış.

★

CUMARTESİ 4/11/1939

12:30: Program, ve memleket saat ayarı. 12:35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 13:50: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Rusen Kam, Resat Erer, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Sadı Hosses. 1 - Rast peşrevi. 2 - Dede - Rast şarkı: (Hatırdan çıkamaz asla.) 3 - Keremânî Rıza - Rast şarkı: (Bu gün hiç bakmaçın.) 4 - Refik Fersan - Mahur şarkı: (Bir neşe yarat hasta gönül.) 5 - Şemsettin Ziya - Mahur şarkı: (Şu güzele bir bakın.) 6 - Mahur saz semaisi. 2 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Refik Fersan - Tahir - pusellik şarkı: (Canlandı havayimde o suh sazı.) 2 - Refik Fersan - Kürdilhıcakâr şarkı: (Gözlerin mal mine.) 3 - Refik Fersan - Nihavend şarkı: (Sen pek güzelsin.) 4 - Arif Bey - Kürdilhıcakâr şarkı: (Güzelim hiç aramaz m.) 14:30: Müzik (Riya - seticümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer.) 1 - E. C. Bagley: Mars. 2 - G. Pares: Yildızlar altında (serenad.) 3 - H. Villette: Les Burgerses üvertürü. 4 - Verdi: Ayda o berasından fantezi. 5 - Rachmaninoff: Preliüd. 15:15 - 15:30: Müzik (Dans müziği-Pl.) 18: Program. 18:05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18:25: Müzik (Radyo caz orkestrası.) 19: Türk müziği: Halk türküsü - Mahmud Karındaş ve Sadı Yaver Ataman. 19:15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Revad Erer, Rusen Kam, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Radife Neydik. 1 - Şevki Bey: Uşşak şarkı: (Dağlar dayanmaz eninine.) 2 - Şevki Bey - Uşşak şarkı: (Dücaı hieri yar olah.) 3 - - Hicaz kosma: (Ebruların zahmı.) 4 - Arif Bey - Uşşak şarkı: (Saki yetişir uyan gamel.) 2 - Okuyan: Muzaffer İvaz. 1 - Nihavend peşrevi. 2 - Ali Rifat - Nihavend beste: (Ah zülfün görenlerin bahtı sıvah olurmuş.) 3 - Arif Bey - Nihavend şarkı: (Yanıma ateşli aşka.) 4 - Udi Cemil - Nihavend şarkı: (Ezvakı cihan.) 5 - Vecihe: Kanun taksimi. 6 - Sadettin Kaynak - Nihavend şarkı: (Sevgi kanunun aldım o ilâhi sesini.) 7 - Münir Nurettin - Nihavend şarkı: (Sensiz ey suh gözlerim âvare.) 8 - Tanburi Ali Ef. - Nihavend Yürük semai: (Bilmezdim özüm.) 9 - Nihavend saz semaisi. 20: Konuşma. 20:15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 21: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Askin.) 1 - Ponchielli: La Gioconda operasından «Seaterlerin dansı.» 2 - Franz Lehar: Çocuk prens operetinden vals. 3 - Pepi Müller: La Paloma şarkısı üzerine fantezi. 4 - Walter Schradler: Aksam üzeri (Hazin parça.) 5 - İtalo Nucci: İkbaharın çiçekleri (Intermezzo mars.) 6 - Zlehrer: Viyanalı küçük kız (vals.) 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat haberleri. 22:15: Konuşma (Ecebe dillerde.) 22:45: Müzik (Cazband - Pl.) 23:25 - 23:30: Yarınki program ve kapanış.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 27 - 10 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5 24	5 2125
Neu - York	130 025	130 06
Paris	4 9 875	2 9525
Milano	6 665	6 62
Cenevre	29 815	29 16
Amsterdam	9 405	69 04
Berlin	21 8325	21 7187
Brüksel	0 97	0 935
Atina	1 1875	1 68
Sofya	—	—
Prag	13 11825	13 1125
Madrid	—	—
Varsova	—	—
Budapeşte	28 28875	28 166 5
Bükreş	0 85	0 93
Belgrad	4 495	2 48 5
Yokoham	80 612	80 452
Stokholm	81 19	81 0267
Moskova	—	—

Mergün: Gene ırk tesnüdü meselesi

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

huş da, Türklük ve Turanlılık fikrini bir alet, bir vasıta ve hattâ bir meta olarak kullandılar. Bundan dolayıdır ki tereddide uğramış bulunan Turan ocakları Atatürk dağıttı.

Hayır, biz Türküz, Turanlıyız. Türkçü veya Turancı olmanın manası yoktur. Bize lâzım olan şey, hakikaten Türk ve Turanlı olmak, gerek Türklüğü, gerek Turanlılığı kabil olduğu kadar iyi tanımak ve derin duymaktır.

Romantik ve hayali bir Türklük bizi Asyaya doğru çeker ve sürükler. Asri ve reel bir Türklük ve Turanlılık ise, modern bir anlayış içinde bizde ırk tesnüdünü duvarlarını kuvvetlendirir ve bizi Avrupalı yapar. Unutmuyalım ki Asyaya baktığımız zaman dahi, gözlerimizin Avrupalı gözü olması lâzım değildir.

Bize böyle bir Turanlı gözü lâzım değildir. Bu gözden mahrumuz. Macarların «Turani Tarsasak» ları tarzında bir cemiyete biz de muhtacız. Üniversitedeki «Türkiyat Enstitüsü» bu vazifeyi görmeğe kâfi değildir.

Muhittin Biçen

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Azrail Tatil Yapıyor

İstiklâl caddesi komedi kısmı

Gündüz saat 14 de

Kel Oğlan

(Çocuk oyunu)

akşam saat 20,30 da

Hindistan Cevizi

Halk Opereti - Akşam saat 9 - da Kadınların Beğendiği

Raşid Rıza ve Sadı Tek tiyatrosu

Bu gece Eskişehir Yenisiyemada

Üçüncü temsil

Gaib Aranyor

Pazartesi: Üsküdar Hâle sinemasında

Taş Parçası

İsmail Dömbüllü temsilleri - Bu akşam

Emirgân Gençlerbirliği salonunda

İki Yüzlü Kadın

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada Mergün

hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Şehzadebaşı: (Hamdi), Eminö-

nünde: (Hasan Hulûsi), Aksarayda: (Sa-

rım), Alemarda: (Sırrı Asım), Beya-

zıda: (Belkis), Fatihte: (Emilyadi),

Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübdede: (Ar-

rif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Bos-

tanbaşı: (İtimad), Taksimide: (Li-

monciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan),

Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaş-

ta: (Süleyman Recib).

Kadıköy, Üsküdar ve Adalar cihetinde-

kiler:

Kadıköyünde: (Yenimoda, Merkez),

Üsküdar: (Ahmediye), Sarıyerde: (A-

saf), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Pastil Antiseptik

KANZUK



Soğuk algınlığı, nezle, ve teneffüs yolları g çen hastalılardan korur, grip ve boğaz ranatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
BEYÇĞLU - İSTANBUL

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

R. Hisar P. T. T. merkez binasının yeniden inşası işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme, 1/11/1939 Çarşamba saat 15 de B. Postahane binası birinci katta P. T. T. Müdürlüğü odasında toplanacak Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

Keşif bedeli «21405» lira 16 kuruş, muvakkat teminat «1605» lira «39» kuruştur.

İsteklilerin mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsası buna müteferri diğer evrakı «107» kuruş mukabilinde almak ve muvakkat teminatını, eksiltme saatinden bir saat evveline kadar, en az 15.000 liralık bu işe benzer iş yaptığının dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetinden eksiltme tarihinden en az 8 gün evvel almış ehliyet ve 939 senesine aid Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektublarını havi kanunun tarifine göre hazırlanmış mektublarını sözü geçen komisyon başkanlığına No. lu makbuz mukabilinde tevdi eylemeleri. «8359»

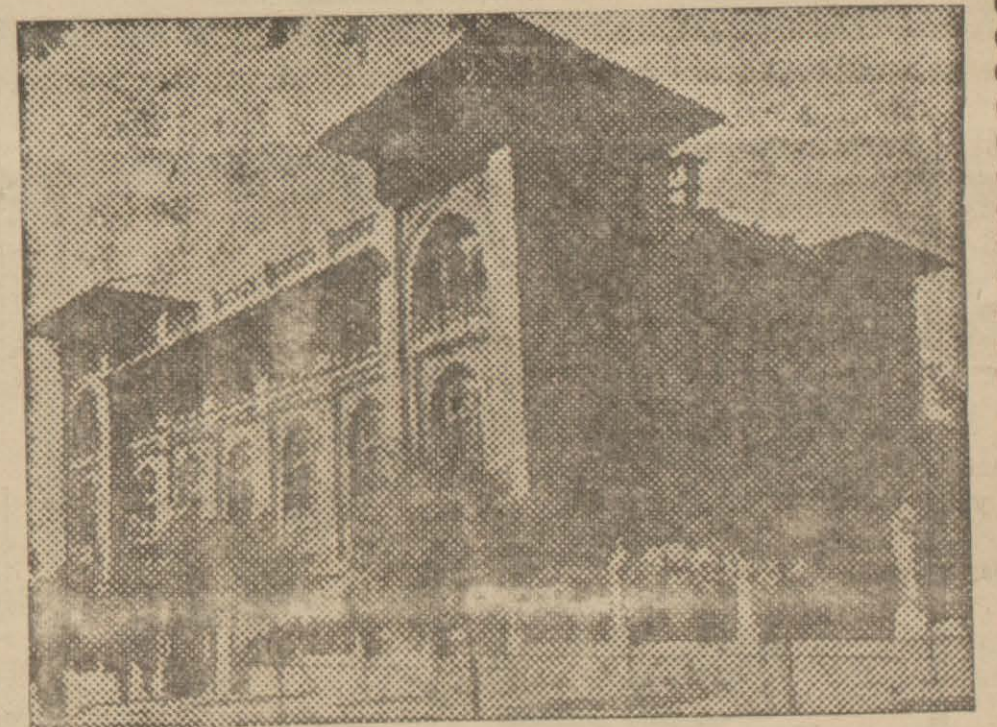
T. C. ZIRAAT BANKASI

Kurulmuş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri



PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAM YE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aced	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kadıköy Kazası Tapu Sicil Muhafızlığın-

den:

Kadıköyünde Osmanağa mahallesinin es-

ki Halidağa yeni Şemsetap sokağında eski

3 yeni 28 sayılı olup 7 Şubat 1292 tarihi ile

Ali Rıza ve Ömer Rifat ve Emine Nezih

namlarına kayıdı iken 1295 senesinde se-

nedi adı ile Hacı Mustafa oğlu Recib Cemile

satılan ve Recib Cemillin de ölümüne varis-

leri namına intikali lâzım gelen evvelce ev-

şimdi arsa mutasarrıflarının tayin ve mülk-

lerini tesbit için 21/11/1939 Salı gününde 1515

sayılı kanun dairesinde mahallen tahkikat

yapılacağından mezkûr gayrimenkul ile bir-

güne alâkalı tasarrufları olanların veya Ta-

puğaki kayıd sahibleri Ali Rıza ve Ömer Ri-

fat ve Emine Nezihenin varislerinin işbu

muameleye itiraz bulunduğunda takdirde mez-

kûr tarife kadar 939/ numara ile Sul-

İstanbul Asliye 3 üncü Hukuk Hâkimliğin-

den:

Hayriye tarafından Galata Karaoğlan so-

kağ: 17 sayıda Mustafa aleyhine mahkeme-

nin 939/1286 numaralı dosyası ile açılan boğan

ma davasında müddeaalayihin İkametgâhı

meçhul olmasına binaen ilânen tebliğine kar-

rar verilmiş olmakla muhakeme için 18/12/

939 Pazartesi saat 13 tayin edilmiştir. Mez-

kûr tarihte müddeaalayih Mustafanın bizzat

veya bilvekele mahkemede hazır bulunma-

sı hazır bulunmadığı takdirde hakkında gi-

yab kararı itihaz ve tebliğ olunacağı tebliğ

olunur. 939/1286

tanahmette Tapu dairesinde Kadıköy Ta-

pu sicil muhafızlığına veyahud ilân günün-

de mahallinde bulunacak Tapu memurumu-

za müracaatları lüzumu ilân olunur.

939/1982

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

İngilizce mütercimi aranyor

Kayseri tayyare fabrikasına bir İngilizce mütercimi alınacaktır. Bay ve Bayan olabılır. Gösterilecek ehliyeti göre 210 liraya kadar aylık ücret verilecektir. Talib olanların Emniyet Direktörlüğünden alacakları hüsnühal kâğıdı ile istidatlarını nihayet 18/11 inçiteşin/939 günü Kayseride bulunmak üzere posta ile göndermelerini ve Kayseride fabrikada 20/11 inçiteşin/939 günü yapılacak imtihanında hazır bulunmaları ilân olunur. «5449» «8766»

Devlet demirvolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedell 800 lira olan 1000 kilo deniz mavisî toz boya 16/11/1939 Perşembe günü sat (10.30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafın - dan açık eksiltme usulü ile satılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 60 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği ve - sâlikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonca müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonca parasız olarak dağıtılmaktadır. (8954)

Muhammen bedell 1585 lira 50 kuruş olan 129.800 kilo su tasfiye tesisatı için muhtelif

eb'ada çakıl taşı 31/10/1939 Salı günü saat (10.30) on buçukta Haydarpaşada Gar bina - sı dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 118 lira 92 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun ta - yin ettiği vesâikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonca müracaatları lâ - zımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonca parasız olarak dağıtılmaktadır. (8468)



GRİPİN



BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA, NEVRALJİ, KIRIKLIK ve bütün ağrılarınızı derhal keser

DIKKAT: Gripin kutularının üzerinde resimde gördüğünüz şekilde kabartma pullar ilâve edilmiştir.

Her yerde ısrarla pullu kutuları isteyiniz ve pulsuz kutuları şiddetle reddediniz.

1

Lira ile bir kırvat alabilirsiniz!
Lira ile sinemaya gidebilirsiniz!
Lira ile taksiye binebilirsiniz!...

Fakat **1** lira ile

"MİLLÎ PIYANGO,, dan

Alacağınız bir (onda bir) bilet size:

8000

10000

15000

Liralık ikramiyeleri kazandırabilir.



KARAGÖZ

Gazetesi CÜMHURİYET Bayramından itibaren haftada iki defa çıkacak ve 3 kuruşa satılacaktır. En doğru havadisleri Türkiye'nin en eski gazetesi olan KARAGÖZ'de bulacaksınız. Bütün bayilerden KARAGÖZ isteyiniz.

DETA

Demir ve Tahta Fabrikaları T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik Caddesi Arda Apartmanı
Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehassıstır.
Bilümmü döküm, Demir ve tahta işleri yapılır.

1989 senesi zarfında yalnız ZENITH Radyo

bütün dünyada diğer 8 muhtelif Fabrika'nın satmış olduğu Radyolardan fazla Radyo satmıştır.
6 ve 8 LÂMBALI
En son Model ZENITH Radyolarını tercih ediniz.
BAKER MAĞAZALARINDA her yerden müsait fiyat ve şartlarla satılmaktadır.

Bayanlara müjde!..!

Sütannamamı yangınından kurtarılan ve sigorta tarafından satılan yünü, ipeklî ve kazmîr kumaşlar..
Rızapaşa yokusunda Şark han altında 25 numarada satılmaktadır.
Fırsattan istifade ediniz.

ANAPİYOJEN

Dr. İHSAN SAMİ

İstreptokok, İstafilokok, pnömokok, koli, piyosyaniklerin yaptığı çiban, yara, akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşidir.

ZAYİ — Sivas nüfus idaresinden aldığım 334 doğumlu olduğumu gösterir nüfus tezkeremi zayı ettim, hükmü olmadığı bildiri - lir.
Mustafa Çalışkan

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimî

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda İlan yaptıracağız ayrıca tenzilâtî tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa İlanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

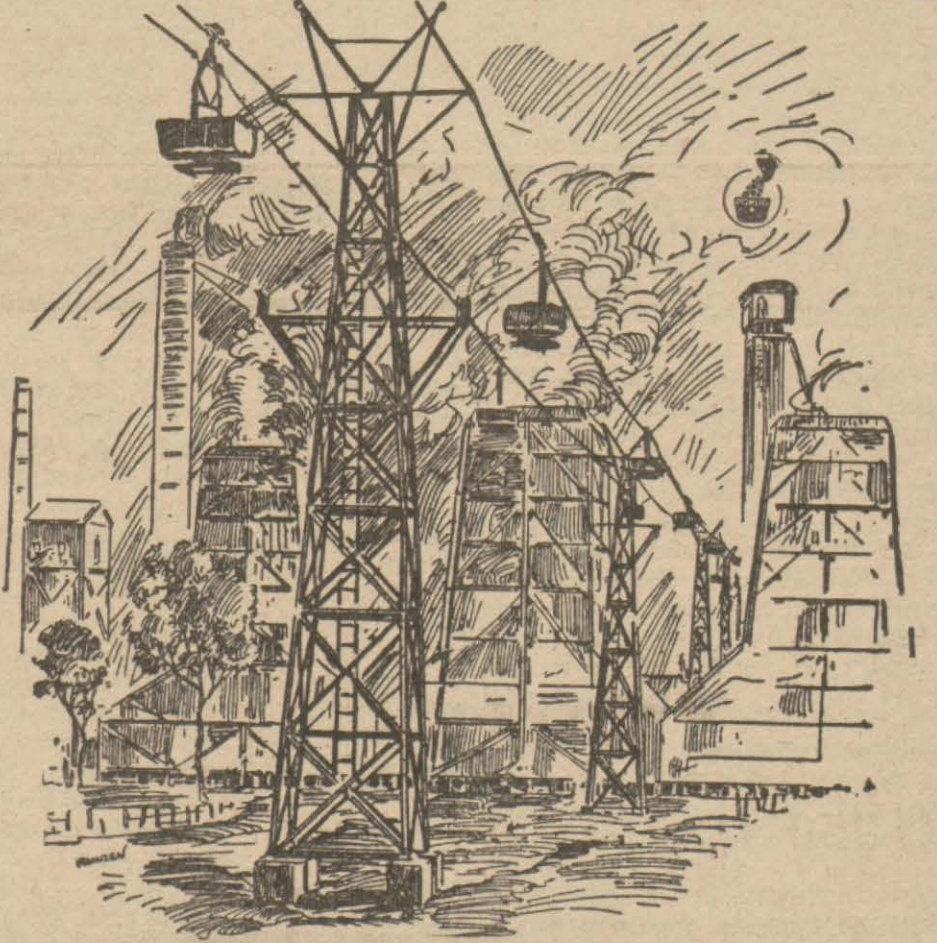
Son Posta'nın ticari İlanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL



POHLIG

Kömür, Maden, Tahta, Taş ve Toprak gibi bütün maddeler için

NAKLIYAT TESİSATI

Büyük mıkıyastaki nakliyat tesisatları için

LİMAN TAHMİL - TAHLİYE TESİSATI
J, POHLIG AKTIENGESELLSCHAFT, KÖLN

Türkiye için umumî Vekilî:

Keşfiyat ve İnşaat T. A. Ş.

Sodet

Galata, Voyvoda Caddesi, Assikürasioni Generali Han, Kat 4
İstanbul Posta kutusu: 1321, Telgraf: Tanre - İstanbul

Tel: 42501

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem**

Hakkı Katran Pastilleri de vardır.

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Ahılacak şeyler	Muhammen fiatı Lira	Muvakkat teminatı Lira	İhale günü	saat
Üniversite nakliyat hayvanları için buğday, kepek, arpa, ot, saman.	680	51	6/11/939	14
Kulak, boğaz, burun kliniği-ne alacak tıbbî alât.	1490	112		14.5
Anatomi laboratuvarına iki kalem tıbbî ecza	1376	104		15

Yukarıda yazılı üç kalem eşya yazılı saatlerde açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin 939 Ticaret Odası kağıd ve teminat makbuzlarıyla ihale günü Rektörlüğe gelmeleri. Liste ve şartnameler hergün Rektörlükte görülür. «8645»

Yalnız bizde değil

Bütün dünyaya Türk şekerliliğini tanıtan

**ALİ MUHİDDİN
HACI BEKİR**

Ticarethaneleridir. Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri:
Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Ramazani şerif münasebetile KAYMAKLI LOKUM, KESTANE ŞEKERİ, BAKLAVA ve TULUMB TATLISINI tavsiye ederiz.

Vilâyetlerdeki saygı değer müşterilerimizden Bayram için şeker siparişlerini bir an evvel Ticarethanemizin Merkezi olan Bahçekapısındaki kadim HACI BEKİR mağazasına vermeleri rica olunur.

Toptancılara tenzilât da vardır.